

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

o d b o r š k o l s t v í

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI**

ZA ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

březen 2022

Obsah

1.	Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy	5
1.1	Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2020/2021	6
1.2	Předškolní vzdělávání	7
1.3	Základní vzdělávání a povinná školní docházka	12
1.4	Střední vzdělávání	16
1.5	Vyšší odborné vzdělávání	34
1.6	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných	39
1.6.1	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.....	39
1.6.2	Děti a žáci se zdravotním postižením v běžných třídách	41
1.6.3	Děti a žáci se zdravotním postižením zařazení do tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona.....	43
1.6.4	Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona	45
1.6.5	Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných	48
1.7	Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	51
1.7.1	Základní umělecké vzdělávání	51
1.7.2	Jazykové vzdělávání	54
1.7.3	Zájmové vzdělávání	55
1.7.4	Tělovýchova a sport.....	57
1.7.5	Děti a mládež – volný čas	62
1.7.6	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi	62
1.8	Poradenské služby	63
1.9	Školská zařízení.....	63
1.9.1	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	63
1.9.2	Školská poradenská zařízení	63
1.9.3	Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	65
1.9.4	Školská účelová zařízení	69
1.9.5	Školská výchovná a ubytovací zařízení	70
1.9.6	Zařízení školního stravování	71
1.9.7	Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.....	74
1.10	Pracovníci ve školství.....	75
1.11	Další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	75
1.12	Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	78

1.13	Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji.....	79
1.13.1	Prevence sociálně patologických jevů	79
1.13.2	Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.....	85
1.13.3	Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin.....	87
1.14	Účast škol v mezinárodních programech	88
1.15	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji.....	89
1.16	Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II	90
2.	Ekonomika a péče o majetek.....	91
2.1	Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem.....	92
2.2	Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi	96
2.3	Výdaje na soukromé školy a školská zařízení	97
2.4	Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení	97
3.	Závěry výroční zprávy	99
4.	Hodnocení naplňování Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020–2024.....	104

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji za školní rok 2020/2021 (dále také jen „VZ“) je zpracována a předkládána v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů.

Obsahem VZ je hodnocení stavu a změn jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KHK“) bez ohledu na zřizovatele, popis vzdělávací soustavy, hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v kraji, jeho cílů a opatření v uplynulém období, včetně hodnocení souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2019–2023). Další součástí VZ je i oblast ekonomická a závěr, který zdůrazňuje priority jednotlivých oblastí a shrnuje poznatky z jednotlivých kapitol.

Základními strategickými a koncepčními dokumenty pro rozvoj vzdělávací soustavy v KHK ve sledovaném období (školní rok 2020/2021) byly zejména:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2019–2023), schválený vládou ČR v roce 2019 (dále také jen „DZ ČR 2019–2023“),
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020–2024 (dále také jen „DZ KHK 2020–2024“), schválený orgány KHK v roce 2020,
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027.

Odbor školství Krajského úřadu KHK se ve školním roce 2020/2021 zaměřil podobně jako v uplynulém období na následující priority:

- zvyšování kvality a efektivity vzdělávání,
- podpora škol při zavádění nových online nástrojů pro realizaci distanční výuky,
- zajišťování osobních ochranných pomůcek pro zaměstnance škol a školských zařízení,
- podpora odborného vzdělávání, a to zejména ve vybraných oborech vzdělání s výučním listem ve středních školách a vybraných zdravotnických oborech vzdělání ve vyšších odborných školách zřizovaných KHK,
- pokračování optimalizačních změn v síti škol a školských zařízení a v oborové struktuře středních škol,
- podpora práce center odborného vzdělávání (dále také jen „COV“),
- podpora spolupráce středních škol a firem prostřednictvím regionálních sektorových dohod,
- zajišťování rovných příležitostí ve vzdělávání zaměřeném zejména na děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (dále také jen „SVP“) a na cizince,
- podpora zájmového vzdělávání, tělovýchovy a sportu jako prevence rizikového chování žáků,
- zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků,
- podpora dalšího vzdělávání širší veřejnosti i pedagogů organizovaného ve školách a školských zařízeních v KHK a ve Školském zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Štefánikova 566 (dále také jen „ŠZ DVPP KHK“),
- podpora učitelů odborných předmětů.

Výroční zpráva se skládá ze čtyř základních částí:

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy
2. Ekonomická část
3. Závěr
4. Hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v kraji

Výroční zpráva popisující období školního roku 2020/2021 obsahuje číselné údaje a informace, jejichž zdrojem jsou kromě statistických a výkonových výkazů škol a školských zařízení za jednotlivé školní roky i údaje poskytnuté odborem školství (dále také jen „OŠ“) Krajského úřadu (dále také jen „KÚ“) KHK, odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací KÚ KHK, Národním pedagogickým institutem ČR (dále také jen „NPI ČR“), ŠZ DVPP KHK, popř. získané z výročních zpráv o činnosti škol v KHK za školní rok 2020/2021.

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy

Priority v oblasti školství v KHK ve sledovaném období stanovil Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2020-2024), schválený Zastupitelstvem KHK dne 20. 4. 2020 (usnesení ZK/27/2168/2020).

Velká část školního roku 2020/2021 byla negativně ovlivněna druhou vlnou pandemie onemocnění Covid-19. Pro děti, žáky a studenty tento stav přinesl řadu omezení, uzavření škol, distanční vzdělávání, ztrátu sociálních kontaktů, každodenních návyků a mnoho dalšího.

Ve výše uvedeném období došlo v souladu s demografickým vývojem počtu živě narozených dětí ke snížení počtu dětí v mateřských školách a mírnému nárůstu počtu žáků základních škol především na druhém stupni. Vzdělávací nabídka středních škol je rovnoměrně rozdělená po celém území KHK. Počet středních škol se nezměnil, mnoho příspěvkových organizací KHK vykonávajících činnost střední školy má svá pracoviště ve více obcích. Z pohledu uchazečů přijímaných do 1. ročníků se pozitivně projevilo ustálení oborové nabídky středních škol.

Tabulka 1: Vývoj celkového počtu dětí, žáků a studentů v Královéhradeckém kraji

Školní rok / druh školy	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
MŠ	18 308	19 036	19 548	19 859	19 986	19 876	19 340	19 222	19 009	19 137	18 311
ZŠ	43 621	43 494	44 065	44 898	46 045	47 126	48 324	48 917	49 569	49 725	49 850
SŠ	29 745	28 038	26 370	25 044	24 615	23 881	23 652	23 184	22 522	22 455	22 956
VOŠ	975	965	968	979	940	825	739	679	578	521	583

Poznámka: Údaje i za školy zřizované MŠMT v KHK

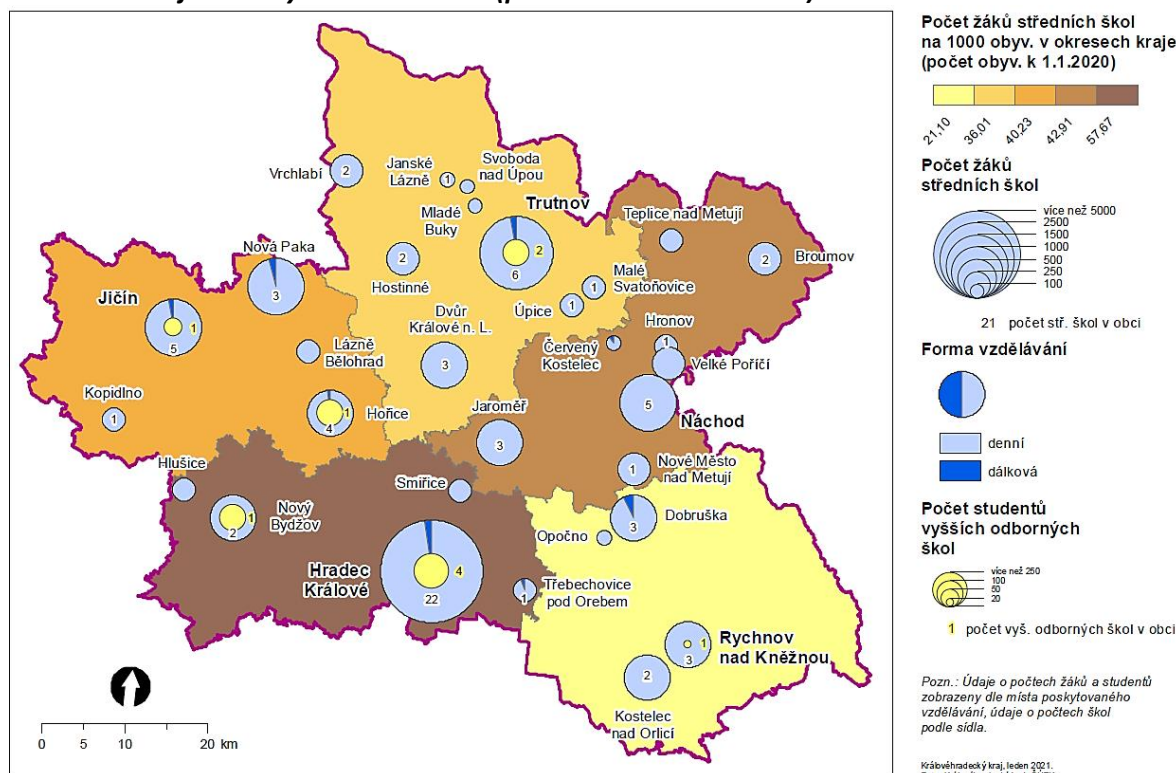
Zdroj: MŠMT

Jednotné přijímací zkoušky v rámci přijímacího řízení do všech oborů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě (včetně nástavbového studia) v prvním kole přijímacího řízení se na základě rozhodnutí ředitele školy konaly ve dvou termínech. V mnoha případech byli uchazeči přijímáni i do jednotlivých zaměření jednoho oboru vzdělání dle rámcového vzdělávacího programu (dále také jen „RVP“) v souladu s odlišným školním vzdělávacím programem (dále také jen „ŠVP“). Na všech středních školách nabízejících obory vzdělání zakončené maturitní zkouškou probíhá tato

zkouška dle jednotného modelu daného platnými právními předpisy. Žáci v oborech vzdělání zakončených výučním listem skládají jednotnou závěrečnou zkoušku. Celkové počty nabízených volných míst na základních i středních školách převyšovaly počty dětí a žáků vstupujících do příslušného stupně vzdělávací soustavy.

V Královéhradeckém kraji plní zřizovatelskou funkci u základních škol převážně města a obce, u středních a vyšších odborných škol především kraj. Vzdělávací nabídku doplňují školy soukromé, církevní a státní (zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – dále také jen „MŠMT“).

Obrázek 1: Počty žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol ve školním roce 2020/2021 v jednotlivých obcích v KHK (podle stavu k 30. 9. 2020)

Zdroj: OŠ KÚ KHK

1.1 Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2020/2021

Rejstřík škol a školských zařízení

Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje bylo podáno ve sledovaném období celkem 101 žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Nejvíce žádostí o zápis změn v údajích v rejstříku škol a školských zařízení se týkalo zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků v základních školách a školních družinách, dětí v mateřských školách, stravovaných ve školních jídelnách, zvýšení nebo snížení nejvyššího povoleného počtu žáků v oborech vzdělání středních škol, zápisů a výmazů míst poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb škol a školských zařízení a zápisů změn ředitelů škol a školských zařízení.

Tabulka 2: Počet žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení ve školních rocích 2019/2020 a 2020/2021

Zřizovatel právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení	Počet žádostí 2019/2020	Počet žádostí 2020/2021
Královéhradecký kraj	24	21
Privátní sektor	24	24
Církev	4	0
MŠMT	0	1
Obec	64	55
Celkem	116	101

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V následujících odstavcích jsou popsány nejvýznamnější změny v rejstříku škol a školských zařízení u právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení, rozdělené podle zřizovatele.

Zřizovatel Královéhradecký kraj

- K 1. 9. 2020 došlo ke změně názvu těchto škol:
 - Střední uměleckoprůmyslová škola sochařská a kamenická, Hořice, příspěvková organizace
 - Střední průmyslová škola a Střední odborná škola, Dvůr Králové nad Labem, příspěvková organizace
 - Střední škola hotelnictví, řemesel a gastronomie, Trutnov, příspěvková organizace

Zřizovatel privátní sektor

- Ke dni 1. 9. 2020 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána právnická osoba s názvem Gastroserv Radlice – školní jídelna s.r.o., se sídlem č. p. 28, 507 13 Dřevěnice, která vykonává činnost školní jídelny.

1.2 Předškolní vzdělávání

Ve školním roce 2020/2021 se předškolní vzdělávání stejně jako v předcházejícím školním roce muselo vypořádat s důsledky epidemie onemocnění Covid-19. Situace uvnitř regionu byla po celý rok nestabilní v důsledku velké nemocnosti jak dětí, tak personálu. Mateřské školy zahájily školní rok 2020/2021 v souladu s Manuálem k provozu škol a školských zařízení ve školním roce 2020/2021 vzhledem ke Covid-19, vydaným MŠMT dne 17. 8. 2020. Tímto manuálem byla stanovena řada opatření v oblasti běžného provozu škol (oblast hygienických pravidel, standardů úklidu, organizace provozu školy – pohyb třetích osob ve školách, pohyb dětí mimo areál školy apod.) a také byl stanoven postup škol v případě podezření na výskyt nákazy ve škole. Manuál byl v průběhu roku MŠMT upravován vzhledem k aktuálním opatřením a měnící se situaci v zemi. Na základě stanovených pravidel tak byly některé mateřské školy, případně pouze jednotlivé třídy, po určitou dobu v karanténě, případně byly z provozních důvodů uzavírány v dohodě se zřizovateli. V důsledku horšící se epidemiologické situace byly od 1. března 2020 mateřské školy opět plošně uzavřeny. Od 12. dubna 2020 pak mohly školy navštěvovat pouze děti s povinným předškolním vzděláváním (do počtu 15 dětí) a postupně od konce měsíce dubna se pak do škol vracely i ostatní děti.

Od 1. 1. 2020 se změnil systém financování škol, reforma se dotkla všech mateřských škol zřizovaných kraji, obcemi a svazky obcí. Bylo upuštěno od financování mateřských škol podle počtu dětí a nadále je stanovován rozpočet školy na základě uzákoněného maximálního možného rozsahu vzdělávání hrazeného ze státního rozpočtu. To umožnilo mateřským školám narovnat podmínky pro financování pedagogické i nepedagogické práce a odstranilo nerovnosti v krajských normativech. Pro mateřské školy to znamenalo stabilizaci v oblasti financování a lepší možnost zajištění překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů v mateřských školách.

Mateřské školy v uplynulém období mohly čerpat finanční prostředky z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci výzvy Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – šablony pro MŠ a ZŠ, a to jak na personální podporu, tak na vzdělávání pedagogů. Od 31. 3. 2020 bylo možné podávat žádosti o podporu z další výzvy, tzv. Šablony III. Aktivita této výzvy jsou zaměřeny na personální podporu škol, realizaci projektových dnů, podporu ICT nebo zahraniční stáže učitelů. Mateřskými školami jsou hojně využívány zejména šablony pro personální podporu, a to na chůvy a školní asistenty.

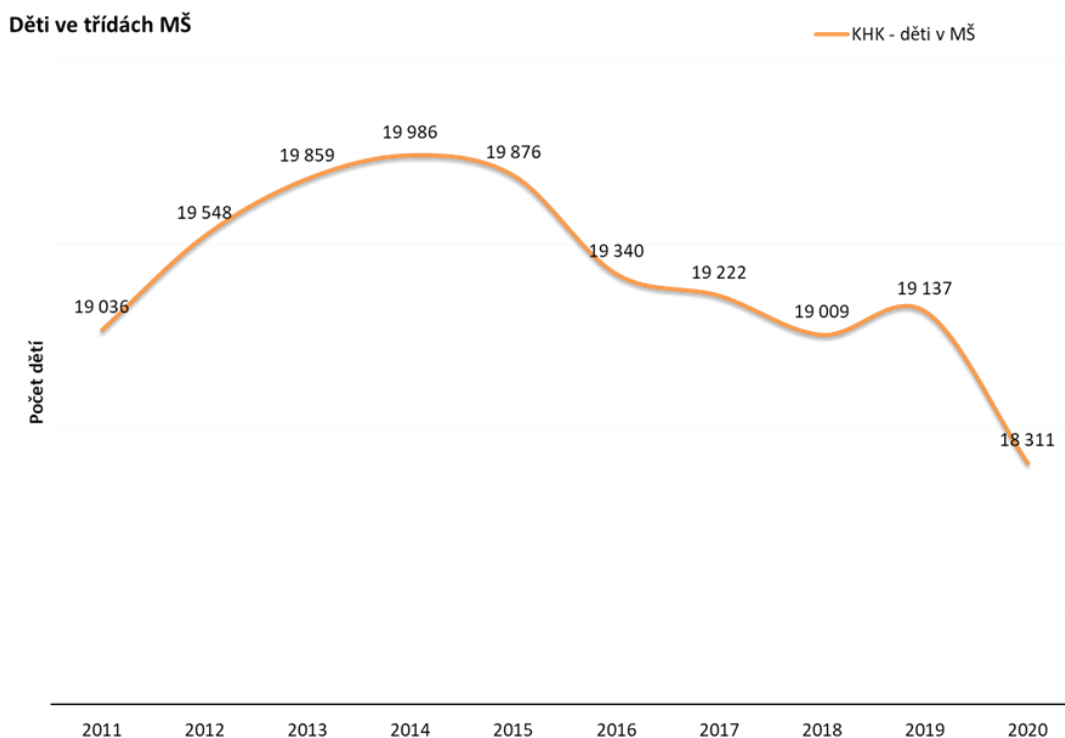
V Královéhradeckém kraji bylo ve školním roce 2020/2021 zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 318 mateřských škol. V celkovém počtu mateřských škol (318) jsou zahrnuty školy zřizované obcemi (289), registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy (2), Královéhradeckým krajem (10) a privátním sektorem (17).

Na území kraje působí dvě lesní mateřské školy – Lesní mateřská škola Mraveneček v Lánově (součást subjektu Základní škola Na Dvoře a Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú.) a Lesní mateřská škola Na Větví v Hradci Králové (samostatný subjekt).

KÚ KHK na žádost zřizovatelů i právnických osob vykonávajících činnost školy zvyšoval i snižoval nejvyšší povolené počty dětí v mateřských školách v rejstříku škol a školských zařízení. Celkem bylo podaných 10 žádostí o změnu kapacity mateřské školy, ve výsledku byla celková kapacita mateřských škol zvýšena o 86 dětí.

Počty dětí v mateřských školách v Královéhradeckém kraji nepřetržitě klesaly od školního roku 2014/2015, kdy bylo do mateřských škol v našem kraji přihlášeno 19 986 dětí. Přelomem se zdál být školní rok 2019/2020, kdy se v mateřských školách všech zřizovatelů vzdělávalo 19 137 dětí. Ve školním roce 2020/2021 však došlo opět k velkému poklesu počtu dětí v mateřských školách – celkem o 826 dětí na počet 18 311 dětí.

Graf 1: Vývoj počtu dětí v mateřských školách v Královéhradeckém kraji od roku 2011

Tabulka 3: Přehled počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků v mateřských školách v KHK ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021

Zřizuje	Okres	2019/2020						2020/2021					
		Počet škol	Počet dětí	Počet tříd	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet učitelů	Počet škol	Počet dětí	Počet tříd	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet učitelů
					děti	třídy					děti	třídy	
Obec	HK	67	5 486	233	12	1	458,5	67	5 234	234	13	1	468,3
	JC	51	2 790	122	34	4	239,8	51	2 653	124	24	3	244,0
	NA	62	3 504	155	26	2	303,3	62	3 352	157	25	2	314,1
	RK	55	2 853	125	0	0	247,2	55	2 731	128	0	0	254,2
	TU	54	3 742	170	140	12	326,2	54	3 595	173	139	12	340,2
	Celkem	289	18 375	805	212	19	1 575,0	289	17 565	816	201	18	1 620,8
Církev		2	83	4	0	0	8,2	2	80	4	0	0	7,6
Kraj		10	283	26	283	26	63,8	10	281	25	281	25	62,4
Privátní sektor		17	396	24	45	5	45,9	17	385	24	48	5	46,9
Celkem		318	19 137	859	540	50	1 692,9	318	18 311	869	530	48	1 737,7

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2019, 30. 9. 2020, s výjimkou počtů škol - tyto údaje k 31. 8. 2020, 31. 8. 2021

Zdroj: MŠMT

Z tabulky, která porovnává údaje o počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021, vyplývá:

- celkový počet dětí všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele klesl o 826 dětí,
- v mateřských školách zřizovaných obcemi klesl počet dětí oproti školnímu roku 2019/2020 o 810 dětí, v mateřských školách zřizovaných jiným zřizovatelem klesl počet dětí o 16. Přitom mateřské školy církevních zřizovatelů zaznamenaly pokles o 3 děti, mateřské školy, jejichž zřizovatelem je kraj, pokles o 2 děti a u mateřských škol se soukromým zřizovatelem evidujeme pokles o 11 dětí.
- přepočtený počet úvazků učitelů v mateřských školách bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 44,8 úvazků. Pokračuje tedy trend ze školního roku 2019/2020, kdy řada mateřských škol si dorovnává úvazky vzhledem k reformě financování, která je v platnosti od 1. 1. 2020.

Celkem 17 781 dětí se vzdělávalo v běžných třídách a 530 dětí ve speciálních třídách zřízených podle §16, odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon).

V mateřských školách Královéhradeckého kraje bez ohledu na zřizovatele bylo zařazeno 134 dětí s povoleným individuálním vzděláváním podle §34b školského zákona a 4 děti vzdělávané v tzv. zbývajících dobách (sdílená místa) podle §34 odst. 10 školského zákona.

Změna systému financování také znamená, že již není nutné naplňovat třídy mateřských škol do plné kapacity. Naopak od 1. 9. 2020 došlo na základě novely vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ke změně ve znění § 2 - od tohoto data se za každé ve třídě zařazené dítě mladší 3 let do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě snižuje o 2 děti. Takto lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6. Tímto způsobem by měl být zaručený pokles naplněnosti tříd v případech, kdy je do třídy umístěno dítě mladší tří let, podobně již delší dobu funguje snižování počtu dětí ve třídě z důvodu přítomnosti dítěte s různým stupněm podpůrného opatření.

Tabulka 4: Celkový počet dětí zařazených do mateřských škol zřizovaných obcemi KHK a průměrný počet dětí na třídu (včetně speciálních tříd) ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021

	2019/2020	2020/2021	rozdíl	%
Počet dětí	18 375	17 565	-810	-4,4
Průměrný počet dětí na běžnou třídu	23,1	21,8	-1,3	-5,6
Průměrný počet dětí na třídu MŠ	22,8	21,5	-1,3	-5,7
Přepočtený počet učitelů	1 575,0	1 620,8	45,8	2,9

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019 a 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

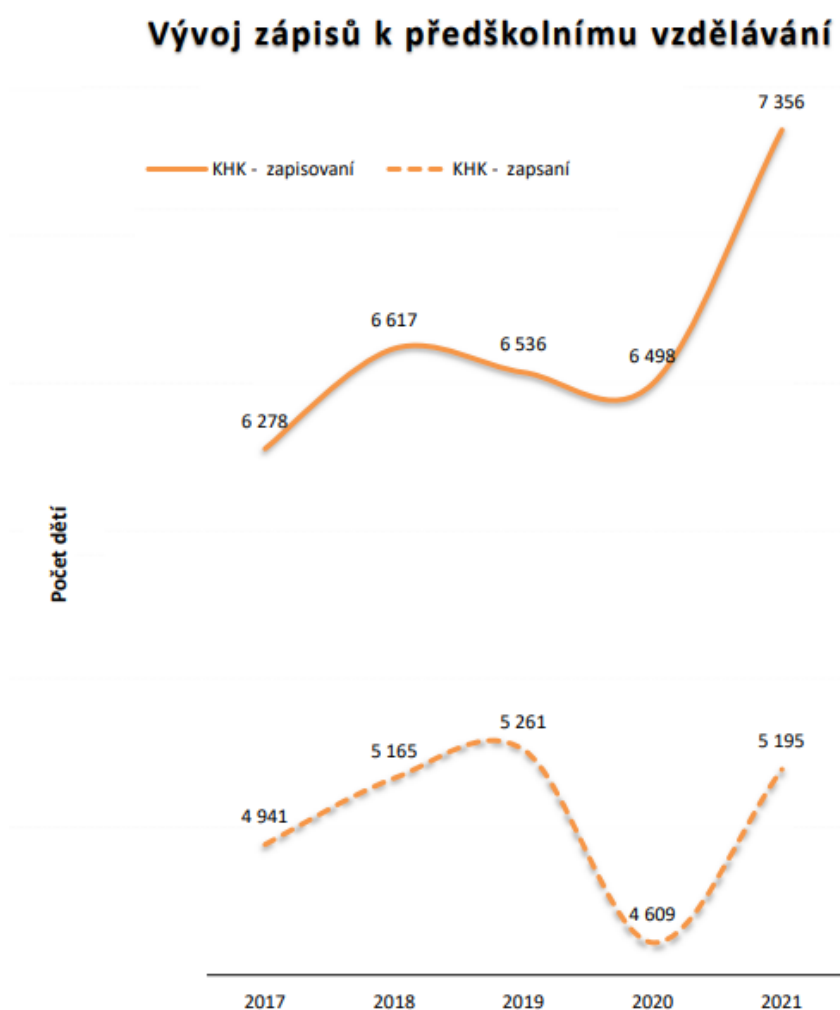
Z tabulky porovnávající údaje o počtu dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 810 dětí (pokles o 4,4 %),
- počet přepočtených úvazků učitelů v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se zvýšil o 45,8 (nárůst o 2,9 %),
- průměrný počet dětí na běžnou třídu v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 1,3 (pokles o 5,7 %).

Rozdíl byl patrný v počtu dětí, které nově nastoupily – 5056, což je o 740 méně než předešlý školní rok. Celkem nebylo vyhověno 1407 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání (o 634 více než v předcházejícím školním roce). Výsledný počet nepřijatých dětí je ve skutečnosti o něco nižší, protože rodiče své děti přihlašují do více mateřských škol. Tato situace je patrně odrazem snahy o snižování naplněnosti tříd, jak bylo popsáno výše.

Složitá situace nastala stejně jako v minulém školním roce i v průběhu zápisů do mateřských škol v květnu 2021, které predikují stav v mateřských školách ve školním roce následujícím. Na základě doporučení MŠMT zápisy opět většinou proběhly bez přítomnosti dětí a zákonných zástupců ve škole. Mateřské školy v kraji řešily 7356 žádostí o přijetí, což je znatelný nárůst oproti roku 2020, kdy bylo žádostí o přijetí 6498. Přijato do mateřských škol bylo nakonec 5195 dětí, v roce 2020 4609 dětí. Nárůst tedy činí 586 dětí. Jedná se o děti přijaté, nikoliv o děti, které skutečně k předškolnímu vzdělávání 1. 9. 2021 nastoupily. Pro školní rok 2021/2022 se na základě výsledku zápisů v květnu 2021 dá předpokládat nárůst počtu nově nastoupivších dětí.

Graf 2: Vývoj počtu zápisů k předškolnímu vzdělávání

Krajský úřad Královéhradeckého kraje řešil v roce 2021 jako odvolací orgán 27 odvolání proti rozhodnutí ředitele o přijetí, či nepřijetí k předškolnímu vzdělávání. Většinou se jednalo o nepřijetí dítěte z důvodu naplnění kapacity mateřské školy a týkalo se především dětí, které nedosáhly tří let věku do začátku školního roku.

Na základních školách mohou být pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky zřizovány přípravné třídy. Vzdělávání v přípravné třídě základní školy je tzv. jiným způsobem plnění povinného předškolního vzdělávání. Dle § 47 školského zákona může být přípravná třída zřízena pro děti, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. O zařazování dětí do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení. Tyto třídy musí být zřízeny minimálně pro deset dětí a v případě základních škol zřizovaných obcí, svazkem obcí a krajem je nezbytný souhlas krajského úřadu s jejich vznikem. Odklad školní docházky již tedy není podmínkou pro zařazení dítěte do přípravné třídy.

Počty dětí v přípravných třídách

Školní rok	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí
2019/2020	3	3	40
2020/2021	3	3	38

Údaje k 30. 9. 2019 a 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

1.3 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Základní školy jsou zpravidla zřizovány obcemi – vůči školám těchto zřizovatelů nemá kraj na základě školského zákona na jejich zřizování či rušení zásadní vliv. Síť základních škol ve školním roce 2020/2021 byla stabilní a počet škol všech, i neveřejných zřizovatelů, se oproti předchozímu školnímu roku nezměnil.

Po značnou část školního roku bylo vzdělávání v základních školách ovlivněno protiepidemiologickými opatřeními, především zákazem osobní přítomnosti žáků na vzdělávání. Školy byly povinny těmto žákům poskytovat vzdělávání distančním způsobem, přičemž od září 2021 byla tato forma začleněna do školského zákona, nicméně podmínky pro její aktivaci byly striktně navázány na krizová opatření, mimořádná opatření a nařízení karantény ze strany KHS, což negativně ovlivnilo flexibilitu tohoto nástroje.

Specifikou kraje je vyšší počet tzv. málotřídních základních škol, tedy škol s ročníky pouze 1. stupně, které obvykle mají ve třídách slučované žáky z více ročníků – ve školním roce 2020/2021 šlo o 45 % základních škol zřizovaných obcemi (tedy základních škol spádových). Epidemiologická opatření na tyto školy dopadala ještě více.

Oproti předchozímu období nebyla již zásadním problémem technická vybavenost škol, zejména vzhledem k finančním prostředkům vyčleněným ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT a krajských úřadů na zlepšení situace. Hlavním problémem zůstal vzdělanostní a socializační deficit žáků. Projevil se např. tím, že k 30. 9. 2020 bylo v základních školách v KHK výrazně méně žáků opakuujících ročník než v předchozích letech (147), neboť při hodnocení žáků školy na doporučení MŠMT výrazně „změkčovaly“ hodnocení kvůli předcházejícímu uzavírání škol. Naopak k 30. 9. 2021 bylo opakuujících 387 žáků, tedy nejvíce od roku 2006. V průběhu školního roku 2020/2021 se zřejmě projevil vzdělávací deficit některých žáků z doby uzavření škol a dlouhodobé distanční výuky.

Níže uvedené tabulky se týkají základního vzdělávání v základních školách, přičemž základní školy zřízené při zdravotnických zařízeních jsou zahrnuty pouze do počtu škol, neboť žáci v těchto školách pobývají pouze dočasně a zůstávají žáky svých kmenových škol.

Tabulka 5: Počty základních škol všech zřizovatelů

Zřizuje	Okres	2019/2020		2020/2021	
		počet škol*	z toho pouze 1. st.	počet škol*	z toho pouze 1. st.
Obec	HK	48	18	48	18
	JC	36	15	36	15
	NA	51	28	51	28
	RK	45	24	45	24
	TU	50	19	50	19
	Celkem	230	104	230	104
Církev		4	1	4	1
Kraj		20	1	20	1
Privátní sektor		16	5	16	3
Celkem		270	111	270	109

Poznámky: Údaje k 31. 8. 2020, 31. 8. 2021; ZŠ pouze s 1. stupněm podle počtu žáků k 30. 9. 2019, 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

* Včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost dětského domova či střední školy a včetně škol při zdravotnických zařízeních

Z tabulky 5 porovnávající školní roky 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- v KHK bylo ve školním roce 2020/2021 celkem 270 základních škol, z nichž 111 bylo tvořeno pouze ročníky prvního stupně,
- dvě školy zřizované privátním sektorem (Základní škola Křišťál a Základní škola Mraveniště.) měly ve školním roce 2020/2021 poprvé od zahájení své činnosti žáky na 2. stupni.

Tabulka 6: Počty žáků základních škol ve školním roce 2019/2020

Zřizuje	Okres	Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc	
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	ind. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí
Obec	HK	13 855	14	8 049	14	2	95
	JC	6 771	24	3 936	8	6	34
	NA	9 375	28	5 472	8	55	30
	RK	6 774	6	3 926	3	45	16
	TU	10 178	95	5 897	39	18	63
	Celkem	46 953	167	27 280	72	126	238
Církev		447	60	285	37	0	3
Kraj		1 196	1 196	600	600	0	0
Privátní sektor		1 040	179	643	114	323	11
Celkem		49 636	1 602	28 808	823	449	252

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

* třídy zřízené pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona

Tabulka 7: Počty žáků základních škol ve školním roce 2020/2021

Zřizuje	Okres	Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc	
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	ind. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí
Obec	HK	13 909	7	7 898	7	4	104
	JC	6 842	21	3 844	8	7	31
	NA	9 327	26	5 286	9	67	30
	RK	6 800	0	3 855	0	45	20
	TU	10 189	89	5 741	41	27	67
	Celkem	47 067	143	26 624	65	150	252
Církev		445	74	271	46	0	4
Kraj		1 146	1 146	553	553	5	0
Privátní sektor		1 119	196	679	122	327	11
Celkem		49 777	1 559	28 127	786	482	267

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

* třídy zřízené pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona

Tabulka 8: Celkový počet žáků ZŠ Královéhradeckého kraje a průměrný počet žáků na třídu

Zřizovatel obec	2019/2020	2020/2021	Rozdíl	%
Počet žáků	46 953	47 067	114	0,2
z toho ve speciálních třídách	167	143	-24	-14,4
Počet tříd	2 303	2 319	16	0,7
z toho speciální třídy	20	18	-2	-10,0
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,5	20,4	-0,1	-0,5
KHK celkem				
Počet žáků	49 636	49 777	141	0,3
z toho ve speciálních třídách	1 602	1 559	-43	-2,7
Počet tříd	2 592	2 645	53	2,0
z toho speciální třídy	208	214	6	2,9
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,1	19,8	-0,3	-1,5
z celkového počtu				
žáci 1. stupně	28 808	28 127	-681	-2,4
žáci 2. stupně	20 828	21 650	822	3,9

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2019 a 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 6, 7, a 8 charakterizujících školní roky 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- meziročně došlo ke mírnému zvýšení celkového počtu žáků základních škol o 0,3 %,
- počet žáků prvního stupně klesl o 2,4 % a počet žáků druhého stupně se zvýšil o 3,9 %,
- celkový počet tříd se ve školním roce 2020/21 zvýšil o 2 %, počet tříd zřízených pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona (speciální třídy) meziročně vzrostl dokonce o 2,9 %,
- průměrný počet žáků v běžné třídě klesl o tři desetiny.

Tabulka 9: Počty žáků, kteří odešli ze základní školy

Zřizuje	Okres	Žáci, kteří ve školním roce					
		2019/2020			2020/2021		
		ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol*	ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol*
Obec	HK	1 285	40	178	1 372	39	198
	JC	583	37	77	698	33	45
	NA	910	39	114	986	40	114
	RK	676	27	53	673	23	47
	TU	914	35	112	1071	34	102
	Celkem	4 368	178	534	4 800	169	506
Církev		35	1	10	40	1	10
Kraj		140	17	0	155	21	0
Privátní sektor		89	2	3	104	0	9
Celkem		4 632	198	547	5 099	191	525

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2020, 30. 9. 2021

Zdroj: MŠMT

* od následujícího školního roku plní povinnou školní docházku na víceletém gymnáziu nebo ve víceleté konzervatoři

Z tabulky 9 porovnávající školní roky 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- ve školním roce 2020/2021 přešlo do víceletých gymnázií či víceletých konzervatoří 4,3 % žáků 5. a 7. ročníků oproti 4,7 % v roce předchozím,
- povinnou školní docházku ve školním roce 2020/2021 v nižším než 9. ročníku v KHK ukončilo 3,7 % žáků, v roce 2019/2020 to bylo 4,3 % z celkového počtu žáků.

1.4 Střední vzdělávání

Celý školní rok 2020/2021 byl velmi zásadně ovlivněn druhou, daleko výraznější vlnou pandemie onemocnění Covid-19. V jejím důsledku byly nejen střední školy (dále také jen „SŠ“) pro osobní přítomnost žáků ve výuce uzavřeny. Žáci byli stejně jako na jaře 2020 vzdělávání distančním způsobem.

Ve školním roce 2020/2021 bylo na území Královéhradeckého kraje zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 74 středních škol.

Zřizovatelem většiny středních škol na území kraje je KHK. Vedle středních škol zřizovaných KHK působí v kraji i střední školy soukromé (zřizované privátním sektorem), školy církevní, školy zřizované MŠMT a jedna střední škola zřizovaná obcí.

OŠ KÚ sledoval ve středních školách, které KHK zřizuje jako příspěvkové organizace, především jejich ekonomickou prosperitu, dodržování právních norem (vlastní kontroly, kontroly České školní inspekce), kvalitu jejich řízení a prostřednictvím písemných výstupů České školní inspekce (dále také jen „ČŠI“) i úroveň a efektivitu jejich hlavní činnosti, a to výchovy a vzdělávání. KHK podporoval střední školy v jejich aktivní grantové politice při získávání dalších finančních prostředků pro zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu.

Jednou z priorit v oblasti středního školství v KHK je rovný přístup ke vzdělávání, proto byla věnována značná pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména z pohledu zvýšení efektivity jejich vzdělávání. Detailní informace o vzdělávání těchto žáků jsou uvedeny v kapitole 1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

V následující tabulce je uveden přehled počtu organizací vykonávajících činnost střední školy všech zřizovatelů v Královéhradeckém kraji, které byly zapsány na začátku školního roku 2020/2021 v rejstříku škol a školských zařízení.

Tabulka 10: Počet SŠ podle zřizovatelů v jednotlivých okresech KHK podle stavu k 1. 9. 2020

Okres	Zřizovatel					
	KHK	Privátní sektor	Církev	MŠMT	Obec	Celkem
Hradec Králové	15	9	1	0	0	25
Jičín	11	2	0	0	0	13
Náchod	10	1	1	0	0	12
Rychnov nad Kněžnou	7	1	0	0	0	8
Trutnov	11	1	1	2	1	16
Celkem	54	14	3	2	1	74
Podíl z celku	73,0 %	18,9 %	4,1 %	2,7 %	1,3 %	100 %

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

V následujícím textu i v tabulkách jsou v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů rozděleny obory vzdělání podle kategorií dosaženého vzdělání, v některých případech podle délky vzdělávání (gymnázia) nebo podle druhu vzdělávání (nástavby).

Tabulka 11: Přehled oborů dle zařazení do kategorie dosaženého vzdělání

Označení skupin oborů a dosažené vzdělání ve VZ	Kategorie dosaženého vzdělání dle nařízení vlády
Gymnázium 4leté (K/4)	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou s délkou vzdělávání šest a osm let
Obory s MZ (M, L/0)	M - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou L/0 - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, u kterých je součástí vzdělávání i odborný výcvik
Obory s VL (E, H)	E - dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (určené hlavně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) H - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem
Nástavbové studium (L/5)	L/5 - obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, určené pro absolventy oborů s výučním listem
Praktická škola (C)	C - obory vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá poskytující střední vzdělání

Zdroj: Nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

V následujících tabulkách jsou vždy odděleně porovnávány počty žáků (popř. absolventů) středních škol ve dvou školních letech v denní formě vzdělávání a v ostatních formách vzdělávání (informace je vždy uvedena v záhlaví tabulky). Souhrnné počty žáků ve všech formách vzdělávání jsou uvedeny v následující přehledové tabulce.

Tabulka 12: Rozdělení žáků podle formy vzdělávání

Forma vzdělávání	Školní rok 2019/2020		Školní rok 2020/2021	
	Počet žáků	% z celku	Počet žáků	% z celku
denní	21 970	98,3	22 413	98,1
dálková	365	1,6	420	1,8
distanční	14	méně než 0,1	12	méně než 0,1 %
kombinovaná	0	0	0	0
Celkem	22 349		22 845	

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 12 je patrné, že převážná většina žáků SŠ se vzdělávala v denní formě vzdělávání.

V ostatních formách se ve školním roce 2020/2021 vzdělávalo celkem jen 432 žáků. Z nich většina v dálkové formě.

Počet žáků středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 13: Přehled počtu tříd a žáků v jednotlivých oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání ve školách v KHK ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel/Obor vzdělání	Školní rok 2019/2020			Školní rok 2020/2021		
	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu
Zřizovatel: KHK						
Gymnázium 4leté (K/4)	80	2 183	27,3	80	2 168	27,1
Gymnázium víceleté – nižší stupeň	56	1 624	29,0	56	1 633	29,2
Gymnázium víceleté – vyšší stupeň	68	1 716	25,2	68	1 712	25,2
Obory s MZ (M, L/0)	376	8 277	22,0	379	8 387	22,1
Obory s VL (E, H)	235	4 547	19,3	253	4 693	18,5
Nástavbové studium (L/5)	11	173	15,7	12	181	15,1
Praktická škola (C)	17	107	6,3	16	107	6,7
Celkem – KHK	843	18 627	22,1	864	18 881	21,9
Zřizovatel: církev						
Gymnázium 4leté (K/4)	4	124	31,0	5	142	28,4
Gymnázium víceleté – nižší stupeň	8	236	29,5	8	234	29,5
Gymnázium víceleté – vyšší stupeň	8	231	28,9	8	234	29,3
Obory s MZ (M, L/0)	6	133	22,2	7	153	21,9
Obory s VL (E, H)	3	37	12,3	3	44	14,7
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	2	18	9,0	2	17	8,5
Celkem – církev	31	779	25,1	33	824	25,0
Zřizovatel: privátní sektor						
Gymnázium 4leté (K/4)	14,1	221	15,7	13,7	217	15,8
Gymnázium víceleté – nižší stupeň	4	69	17,3	4	79	19,8
Gymnázium víceleté – vyšší stupeň	6,9	123	17,8	7,3	124	17,0
Obory s MZ (M, L/0)	85	1753	20,6	91	1 888	20,7
Obory s VL (E, H)	9	117	13,0	8	116	14,5
Nástavbové studium (L/5)	2	30	12,0	3	38	12,7
Praktická škola (C)	2	14	7,0	2	14	7,0
Celkem – privátní sektor	123	2 327	18,9	129	2 476	19,2
Zřizovatel: obec						
Gymnázium 4leté (K/4)	-	-	-	-	-	-
Gymnázium víceleté – nižší stupeň	4	88	22,0	4	81	20,3
Gymnázium víceleté – vyšší stupeň	4	84	21,0	4	81	20,3
Obory s MZ (M, L/0)	4	65	16,3	4	70	17,5
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	-	-	-	-	-	-
Celkem – obec	12	237	19,8	12	232	19,3
Celkem v KHK	1 009	21 970	21,8	1 038	22 413	21,6

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Nižším stupněm víceletých gymnázií se rozumí 1. a 2. ročník oboru vzdělání 79-41-K/61 Gymnázium (šestileté) a 1. až 4. ročník oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté)

Z tabulky 13 porovnávající počet žáků ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání se mírně zvýšil,
- s výjimkou střední školy zřizované obcí došlo ve všech k nárůstu počtu žáků v denní formě vzdělávání,
- došlo k nárůstu celkového počtu tříd o 29,
- průměrný počet žáků ve třídě bez ohledu na zřizovatele se mírně snížil,
- nejnižší průměrný počet žáků ve třídě gymnázia byl v soukromých školách,
- ve školách zřizovaných KHK se v oborech vzdělání Praktická škola (C) počet žáků nezměnil, v ostatních oborech se počet žáků zvýšil.

Tabulka 14: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků ve školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2019/2020	2020/2021		
KHK	18 627	18 881	+ 254	+ 1,4 %
Církev	779	824	+ 45	+ 5,8 %
Privátní sektor	2 327	2 476	+ 149	+ 6,4 %
Obec	237	232	- 5	- 2,1 %
Celkem	21 970	22 413	+ 443	+ 2,0 %

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020**Zdroj:** MŠMT**Poznámka 2:** Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2019/2020**Z tabulky 14 porovnávající změny v počtech žáků ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:**

- nejvyšší procentní nárůst počtu žáků nastal meziročně ve školách zřizovaných privátním sektorem,
- k nejvyššímu absolutnímu nárůstu počtu žáků došlo ve školách zřizovaných KHK,
- meziroční pokles počtu žáků zaznamenala pouze střední škola zřízená obcí,
- celkově se meziročně zvýšil počet žáků středních škol o 2,0 %.

Počet žáků středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Ostatními formami vzdělávání se rozumí v souladu s § 25 školského zákona dálková, večerní, distanční a kombinovaná forma vzdělávání. V kombinované a ve večerní formě nebyli vzdělávání žádní žáci.

Jejich další dělení vzhledem k nízkému počtu žáků by bylo matoucí, proto ve zbytku textu budou souhrnně označovány jako ostatní formy vzdělávání.

Tabulka 15: Přehled počtu žáků v jednotlivých oborech poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2019/2020					Školní rok 2020/2021				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	73	0	14	0	87	77	0	49	0	126
Obory s VL (E, H)	66	0	0	0	66	58	0	0	0	58
Nástavbové studium (L/5)	104	0	122	0	226	120	0	128	0	248
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem v KHK	243	0	136	0	379	255	0	177	0	432

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 15 porovnávající změny v počtech žáků ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- celkový počet žáků v ostatních formách vzdělávání všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 53,
- počet žáků nástavbového studia se zvýšil o 22,
- počet žáků v oborech vzdělání s MZ (M, L/0) se zvýšil o 39,
- počet žáků v oborech vzdělání s VL se snížil o 8,
- v oborech vzdělání Gymnázium a Praktická škola nebyli v ostatních formách vzdělávání vzdělávání žádní žáci,
- žáci středních škol zřizovaných církví a obcí se vzdělávali ve sledovaném období pouze v denní formě vzdělávání.

Tabulka 16: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (ostatní formy vzdělávání)

Zřizovatel	Školní rok 2019/2020	Školní rok 2020/2021	Rozdíl	Změna v %
KHK	243	255	+ 12	+ 4,9 %
církev	0	0	-	-
privátní sektor	136	177	+ 41	+ 30,1 %
obec	0	0	-	-
Celkem	379	432	+ 53	+ 14,0 %

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Poznámka 2: Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2019/2020

Z tabulky 16 porovnávající počty žáků v ostatních formách vzdělávání za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- dlouhodobý pokles počtu žáků v ostatních formách vzdělávání se zastavil, ve sledovaném období se zvýšil o 53 žáků,
- počet žáků v ostatních formách vzdělávání ve středních školách zřizovaných krajem se zvýšil o 12,
- v privátních středních školách se počet žáků zvýšil o 41,
- církevní a obecní střední školy neměly v ostatních formách ve školním roce 2020/2021 žádné žáky.

Počty absolventů oborů vzdělání středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 17: Počet absolventů oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 (denní forma vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2019/2020					Školní rok 2020/2021				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	526	31	56	0	613	509	31	38	0	578
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	418	55	27	22	522	409	59	33	21	522
Obory s MZ (M, L/O)	1 686	13	362	5	2 066	1 748	14	397	9	2 168
Obory s VL (E, H)	1 154	11	42	0	1 207	1 161	9	26	0	1 196
Nástavbové studium (L/5)	33	0	11	0	44	48	0	13	0	61
Praktická škola (C)	36	4	5	0	45	29	4	5	0	38
Celkem	3 853	114	503	27	4 497	3 904	117	512	30	4 563

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2020 a k 30. 9. 2021

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 17 porovnávající počty absolventů středních škol ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- meziročně se zvýšil počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele o 66,
- počet absolventů středních škol zřizovaných KHK se zvýšil o 51,
- počet absolventů církevních středních škol se zvýšil o 3,
- počet absolventů soukromých středních škol se zvýšil o 9,
- počet absolventů střední školy zřizované obcí se zvýšil o 3,
- největší meziroční nárůst počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oborů s MZ (M, L/O) o 102 žáků,
- největší meziroční pokles počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oboru Gymnázium 4leté (K/4), a to o 35, u oboru s VL (E, H) o 11 žáků.

Tabulka 18: Procentní podíly počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách všech zřizovatelů v KHK z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 (denní forma vzdělávání)

Obor vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna procentního podílu
	Školní rok 2019/2020	Školní rok 2020/2021	
Obory s MZ (K)	25,2	24,1	- 1,1
Obory s MZ (M, L/0)	46,0	47,5	+ 1,5
Obory s VL (E, H)	26,8	26,2	- 0,6
Nástavbové studium (L/5)	1,0	1,4	+ 0,4
Praktická škola (C)	1,0	0,8	- 0,2

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2020 a k 30. 9. 2021

Zdroj: Tabulka 17

Z tabulky 18 porovnávající školní roky 2019/2020 a 2021/2022 vyplývá:

- v meziročním srovnání se procentní podíly počtu absolventů zvýšily u oborů s MZ (M, L/0) a v oborech nástavbového studia,
- v ostatních kategoriích se podíly snížily, nejvíce v oborech s MZ (K).

Počty absolventů středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Tabulka 19: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2019/2020					Školní rok 2020/2021				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	0	0	14	0	14	58	0	7	0	65
Obory s VL (E, H)	21	0	0	0	21	15	0	0	0	15
Nástavbové studium (L/5)	14	0	23	0	37	29	0	24	0	53
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	35	0	37	0	72	102	0	31	0	133

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2020 a k 30. 9. 2021

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 19 porovnávající počty absolventů středních škol v jiných než denní formě vzdělávání ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 61,
- počty absolventů maturitních oborů vzdělání (M, L/0) a nástaveb (L/5) ve středních školách bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 51 a 16,

- počet absolventů oborů s výučním listem (E a H) všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se snížil o 6,
- počet absolventů krajských středních škol se zvýšil o 67,
- počet absolventů privátních středních škol se snížil o 6.

Tabulka 20: Procentní podíl počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 (ostatní formy vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna % podílů
	Školní rok 2019/2020	Školní rok 2020/2021	
Obory s MZ (M, L/0)	19,4	48,9	+ 29,5
Obory s VL (E, H)	29,2	11,3	-17,9
Nástavbové studium (L/5)	51,4	39,8	-11,6

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2020 a k 30. 9. 2021

Zdroj: Tabulka 19

Z tabulky 20 porovnávající školní roky 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- procentní podíl absolventů maturitních oborů (M, L/0) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil (o 29,5 %),
- procentní podíl absolventů učebních oborů (E, H) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížil (o 17,9 %),
- procentní podíl absolventů nástavbového studia (L/5) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížil (o 11,6 %).

Přezkumy maturitní zkoušky v podzimním zkušebním období 2020 a jarním zkušebním období 2021

V předchozích letech krajský úřad v souladu s § 82 školského zákona přezkoumával na základě žádosti průběh a/nebo výsledek písemných prací a ústních zkoušek společné části maturitní zkoušky a průběh a/nebo výsledek zkoušek profilové části maturitní zkoušky.

Přezkumy písemných prací společné části maturitní zkoušky byly v minulých letech řešeny krajským úřadem především ve spolupráci s Centrem pro zjišťování výsledků ve vzdělávání (dále také jen „CERMAT“). Přezkumy ústních zkoušek společné části maturitní zkoušky a profilových zkoušek byly realizovány krajským úřadem zejména v součinnosti s Českou školní inspekcí.

Žádosti o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu jsou vyřizovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Podzimní zkušební období 2020

Maturitní zkoušky koronavirového roku 2020 byly v důsledku distančního vzdělávání konány za nestandardních pandemické době uzpůsobených podmínek.

V tomto ohledu je třeba zmínit také fakt, že v souladu s vyhláškou č. 211/2020 Sb., o hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve druhém pololetí školního roku 2019/2020, nebylo možné žáky přihlášené k maturitní zkoušce hodnotit ve druhém pololetí stupněm „nedostatečný“ nebo slovem

„nehodnocen“; k maturitní zkoušce tak mohli postoupit žáci posledních ročníků včetně těch, kteří by za běžných podmínek k maturitní zkoušce nebyli připuštěni, neboť by neměli uzavřený poslední ročník.

V souladu se zákonem č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020, ze dne 25. března 2020, nebyly v rámci jarního zkušebního a podzimního období 2020 ve společné části konány dílčí zkoušky formou písemné práce, a to ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura a cizí jazyk.

Žáci konající maturitní zkoušku v podzimním zkušebním období 2020 podle zákona č. 135/2020 Sb., ve společné části zkoušky z předmětů český jazyk a literatura a cizí jazyk neskládali dílčí zkoušku konanou formou písemné práce; žáci podstupovali pouze dílčí zkoušky konané formou didaktického testu a ústní zkoušky. Z tohoto vyplývá, že žáci konající maturitní zkoušku podle ustanovení zákona č. 135/2020 Sb., tj. ti, kteří potenciálně mohli na podzim konat první opravnou nebo první náhradní zkoušku, nekonali písemnou práci z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka. Ostatní žáci, tj. žáci konající maturitní zkoušku podle školského zákona, v podzimním zkušebním období dílčí zkoušku/y formou písemné práce konat museli.

V rámci podzimního zkušebního období 2020 byly podány celkem tři žádosti o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu zkoušky; všechny tři žádosti se týkaly profilové části maturitní zkoušky.

Žádosti byly cíleny na přezkoumání výsledku ústní zkoušky, nicméně tyto implicitně souvisely rovněž s průběhem zkoušky; přezkumná řízení byla řešena v součinnosti se zainteresovanou školou a zároveň Českou školní inspekcí. Ze strany České školní inspekce nebyla zjištěna žádná porušení právních předpisů, pochybení či jiné nedostatky, které by vedly k nařízení opakování předmětných zkoušek; postup škol byl ve všech případech plně v souladu s platnou legislativou. Výsledky předmětných zkoušek profilové části maturitní zkoušky byly ve všech 3 případech potvrzeny beze změny.

Tabulka 21: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu MZ 2020 - podzimní zkušební období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Společná část	písemná práce ZRUŠENA	český jazyk a literatura	0
		anglický jazyk	0
		německý jazyk	0
		ruský jazyk	0
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
	ústní zkouška	český jazyk a literatura	0
		anglický jazyk	0
		německý jazyk	0
		ruský jazyk	0
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
Profilová část	písemná zkouška		0
	praktická zkouška		0
	ústní zkouška		3
	maturitní práce s obhajobou		0
Jednotlivá zkouška			0
Celkem			3

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Jarní zkušební období 2021

Novelou školského zákona přechází povinnost přezkoumávat všechny zkoušky profilové části maturitní zkoušky na krajské úřady; žádosti o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu zkoušky konané formou písemné práce, ústní zkoušky, maturitní práce s obhajobou, praktické zkoušky či formou kombinovanou je nutné adresovat na příslušný krajský úřad.

Maturitní zkoušky roku 2021 byly naprosto mimořádné a prošly výjimečnými úpravami. Zásadní a převratnou změnou, která odstartovala další etapu v konání maturitních zkoušek, bylo vyjmutí písemných prací ze společné části maturitní zkoušky a jejich převedení do části profilové, tj. dílčí zkouška konaná formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura a ze zkušebního předmětu cizí jazyk se nově přesunula do profilové části maturitní zkoušky.

K maturitní zkoušce byli v jarním zkušebním období připuštěni všichni žáci posledního ročníku, kteří prospěli v prvním pololetí školního roku 2020/2021.

Společná část maturitní zkoušky:

Zkoušky společné části se od školního roku 2020/2021 konají pouze formou didaktického testu.

V jarním zkušebním období 2021 byl počet opravných zkoušek konaných formou didaktického testu

společné části maturitní zkoušky všem žákům posledních ročníků (tj. školního roku 2020/2021) navýšen na tři opravné zkoušky z každé zkoušky; ostatním maturantům o jednu opravnou zkoušku u každé zkoušky konané formou didaktického testu společné části, ke které byli přihlášení.

Maturanti, kteří v řádném květnovém termínu u didaktických testů neuspěli nebo se z konání omluvili, mohli konat didaktické testy v mimořádném jarním termínu - přihlášení k tomuto červencovému termínu bylo provedeno automaticky.

Prvomaturanti, resp. žáci posledních ročníků vybraných zdravotnických a sociálních oborů vzdělání, kteří v průběhu pandemie Covid-19 odpracovali nejméně 160 hodin u orgánů ochrany zdraví nebo poskytovatelů zdravotnických či sociálních služeb, mohli konat didaktické testy dobrovolně.

Časové limity na řešení didaktických testů byly navýšeny, a to následovně:

- čas pro konání didaktických testů ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura a z cizího jazyka se navýšil o 10 minut (tj. u českého jazyka a literatury z původních 75 na 85 minut, u cizího jazyka z původních 100 na 110 minut);
- čas pro konání didaktického testu z matematiky se navýšil o 15 minut (tj. z původních 120 na 135 minut).

Profilová část maturitní zkoušky:

V jarním zkušebním období 2021 nebyly konány písemné práce z českého jazyka a literatury ani z cizího jazyka, tj. dílčí zkouška konaná formou písemné práce z českého jazyka a literatury a dílčí zkouška konaná formou písemné práce z cizího jazyka byly zrušeny. Dále byla zrušena dílčí zkouška konaná formou ústní zkoušky z českého jazyka a literatury a dílčí zkouška konaná formou ústí zkoušky z cizího jazyka; žáci mohli ústní zkoušku/y konat na bázi dobrovolnosti s tím, že pokud žák u takovéto zkoušky neuspěl či se jí neúčastnil, pak nebyl hodnocen.

S ohledem na výše uvedené bylo podáno minimum žádostí o přezkumné řízení. V jarním zkušebním období byly podány 2 žádosti o přezkum. V prvním případě se jednalo o přezkoumání výsledku ústní zkoušky profilové části maturitní zkoušky a ve druhém případě o přezkoumání výsledku maturitní práce s obhajobou v rámci profilové části maturitní zkoušky. Byť obě žádosti směřovaly k přezkoumání výsledku zkoušky, přezkumné řízení v sobě zahrnovalo rovněž prověření průběhu a postupů souvisejících s konáním zkoušek. Přezkumná řízení byla řešena v součinnosti se zainteresovanou školou, Českou školní inspekci a nezávislými odbornými znalci. Ze strany České školní inspekce nebyla zjištěna žádná porušení právních předpisů, pochybení či jiné nedostatky, které by vedly k nařízení opakování předmětných zkoušek; postup škol byl ve všech případech plně v souladu s platnou legislativou. Rovněž ze strany oslovených nezávislých odborníků a znalců nebyly shledány rozpory či pochybení v rámci hodnocení. Výsledky předmětných zkoušek profilové části maturitní zkoušky byly v obou případech potvrzeny beze změny.

Žádost o přezkoumání jednotlivé zkoušky nebyla podána. Obecně platí, že je možné přezkoumávat jak průběh, tak i výsledek této zkoušky. Vyžaduje-li dané přezkumné řízení odborný posudek, pak je možné požádat o součinnost nejen Českou školní inspekci, ale i další odborníky, např. nezávislého odborného znalce či tlumočníka, za účelem obstarání nezávislého odborného stanoviska/posudku.

V jarním zkušebním období 2021 byla podána také jedna žádost o přezkoumání výsledku a průběhu závěrečné zkoušky.

Tabulka 22: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu MZ 2021 - jarní zkušební období

Profilová část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Profilová část: český jazyk a literatura a/nebo cizí jazyk	písemná práce ZRUŠENA	český jazyk a literatura	0
		anglický jazyk	0
		německý jazyk	0
		ruský jazyk	0
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
Profilová část: český jazyk a literatura a/nebo cizí jazyk	ústní zkouška	český jazyk a literatura	0
		anglický jazyk	0
		německý jazyk	0
		ruský jazyk	0
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
Profilová část – ostatní	písemná zkouška		0
	praktická zkouška		0
	ústní zkouška		1
	maturitní práce s obhajobou		1
Jednotlivá zkouška			0
Celkem			2

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Nově přijatí žáci do prvních ročníků středních škol

Ve školním roce 2020/2021 bylo do 1. ročníků středních škol v Královéhradeckém kraji nově přijato 6 140 žáků, z toho 6 028 do denní formy vzdělávání. Největší část těchto žáků byla přijata do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou (M, L/O).

Tabulka 23: Počet nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2019/2020 (denní forma vzdělávání)

Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	573	30	59	0	662
	6letá	179	0	39	0	218
	8letá	328	60	0	23	411
Obory s MZ (M, L/O)		2 191	49	495	20	2 755
Obory s VL (E, H)		1 649	15	30	0	1 694
Praktické školy (C)		38	9	3	0	50
Nástavby (L/5)		95	0	17	0	112
Celkem nově přijato		5 053	163	643	43	5 902

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

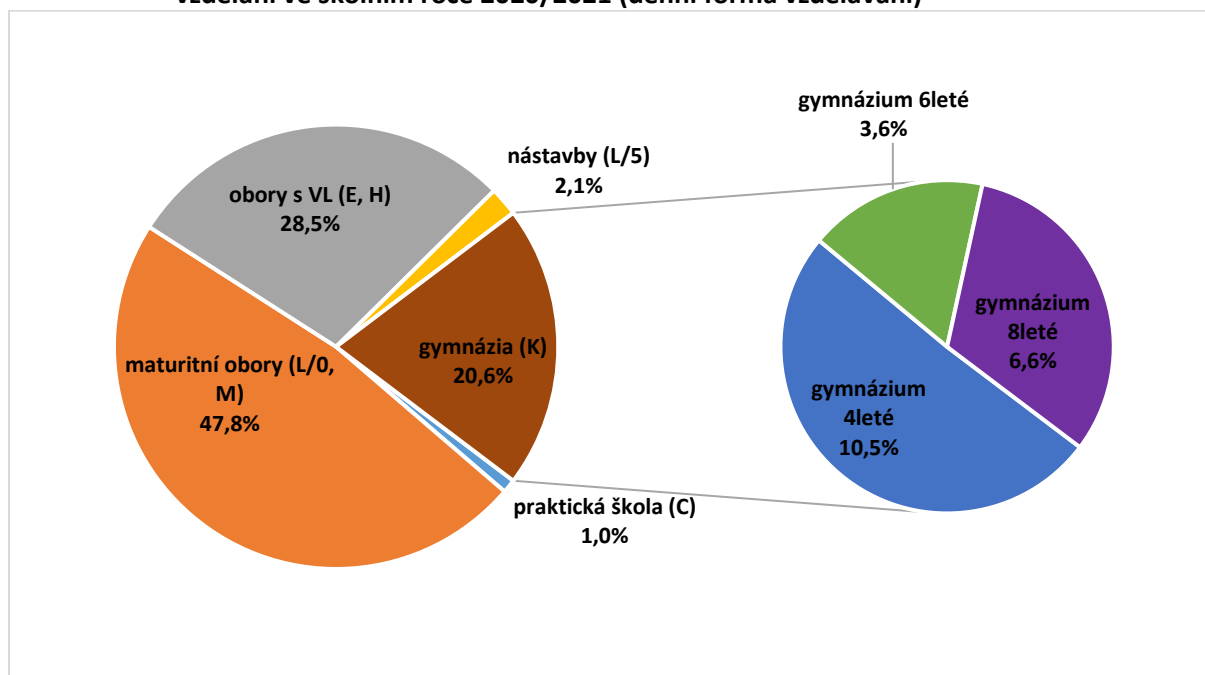
Tabulka 24: Počet nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2020/2021 (denní forma vzdělávání)

Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	522	51	57	0	630
	6letá	177	0	39	0	216
	8letá	320	59	0	17	396
Obory s MZ (L/O, M)		2 249	46	565	20	2880
Obory s VL (E, H)		1 668	13	38	0	1719
Praktické školy (C)		49	4	7	0	60
Nástavby (L/5)		103	0	24	0	127
Celkem nově přijato		5 088	173	730	37	6028

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Graf 3: Rozdělení žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol v KHK podle kategorií dosaženého vzdělání ve školním roce 2020/2021 (denní forma vzdělávání)

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2020

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Tabulka 25: Přehled počtu nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol jednotlivých zřizovatelů v KHK ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021

Nově přijatí žáci do 1. ročníků středních škol			
Forma vzdělávání	Zřizovatel	Školní rok 2019/2020	Školní rok 2020/2021
Denní forma vzdělávání	KHK	5 053	5 088
	Obec	43	37
	Privátní sektor	643	730
	Církev	163	173
	Celkem nově přijatých žáků	5 902	6 028
Ostatní formy vzdělávání	KHK	63	49
	Obec	0	0
	Privátní sektor	48	63
	Církev	0	0
	Celkem nově přijatých žáků	111	112
Celkem za školní rok		6 013	6 140

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

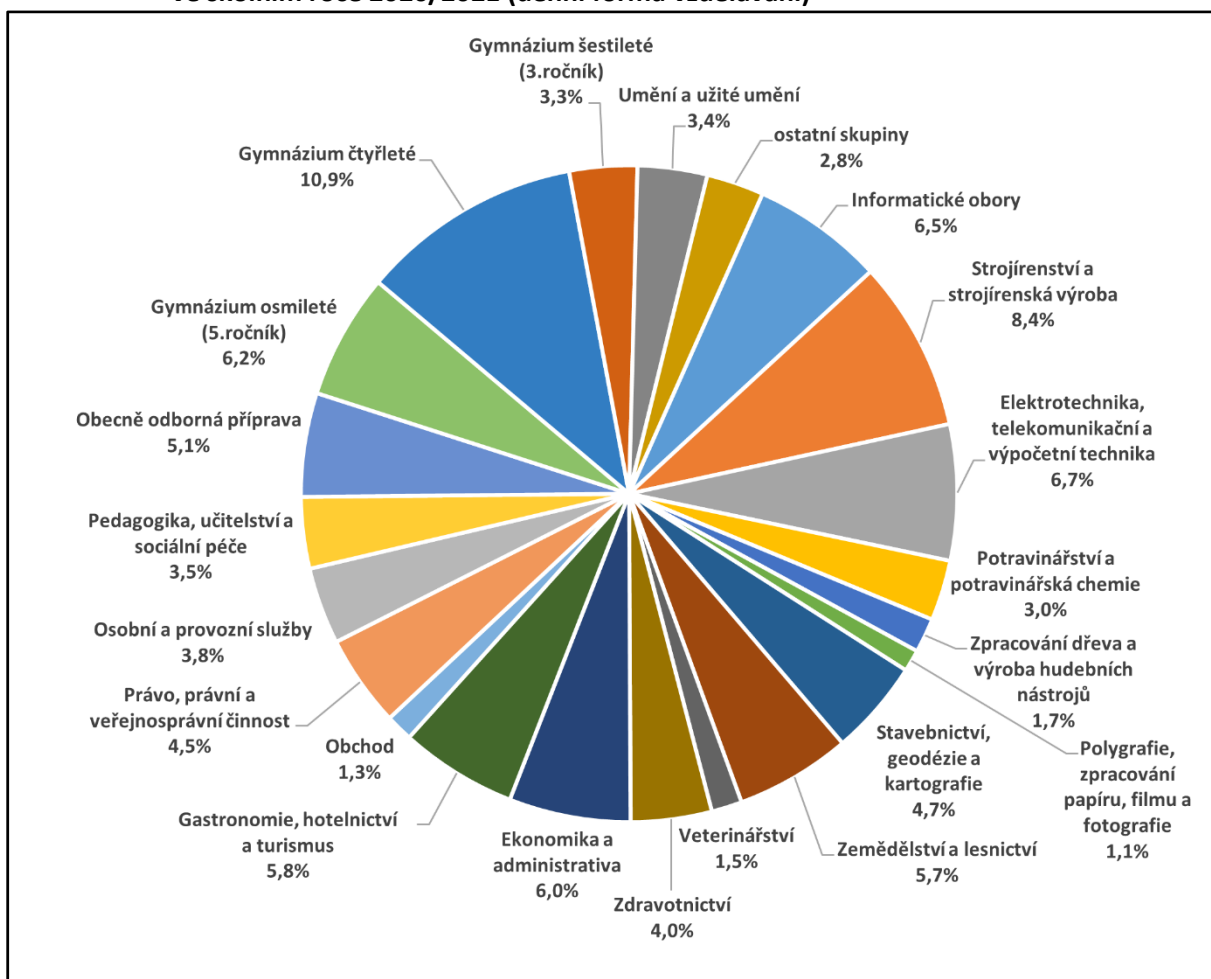
Z tabulky 25 porovnávající počty nově přijatých žáků ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- celkový počet nově přijatých žáků se meziročně zvýšil,
- počet nově přijatých žáků do denní formy vzdělávání se zvýšil o 126,
- počet nově přijatých žáků do ostatních forem vzdělávání se téměř nezměnil.

Oproti školnímu roku 2007/2008 (8 899 nově přijatých) byl ve školním roce 2020/2021 úbytek nově přijatých žáků 31,0 %.

Nově přijatými žáky do 1. ročníků středních škol byli především absolventi devátých ročníků základních škol (4 587). Rozdělení žáků této věkové skupiny podle skupin oborů vzdělání je v následujícím grafu. Žáci nově přijatí do nástavbového studia a zkráceného studia již mají daný stupeň vzdělání absolvovaný, a proto nejsou do grafu zahrnuti. Také počty žáků víceletých gymnázií odpovídají věkové skupině žáků přicházejících z devátého ročníku ZŠ.

Graf 4: Rozdělení nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol v KHK podle skupin oborů vzdělání ve školním roce 2020/2021 (denní forma vzdělávání)

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2020.

Zdroj: OŠ KÚ KHK, MŠMT

Poznámka 2: V grafu jsou zahrnuti nově přijatí žáci do 1. ročníku v denní formě vzdělávání včetně žáků odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.

Poznámka 3: V grafu nejsou zahrnuti žáci nástavbového studia ani zkráceného studia k získání maturitní zkoušky nebo výučního listu.

Poznámka 4: Skupiny oborů vzdělání, které se podílejí na oborové struktuře nově přijatých žáků středních škol méně než 1 %, nemají tento údaj zaznamenaný v popiskách grafu a jsou sloučeny v části ostatní skupiny. Jedná se o skupiny oborů Ekologie a ochrana životního prostředí; Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství; Technická chemie a chemie silikátů; Textilní výroba a oděvnictví; Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů; Doprava a spoje; Speciální a interdisciplinární obory; Publicistika, knihovnictví a informatika.

Přijímací řízení pro vzdělávání ve středních školách pro školní rok 2020/2021

S ohledem na vývoj epidemické situace a přetrvávající distanční výuku na školách provedlo MŠMT prostřednictvím opatření obecné povahy č. j. MSMT-43073/2020 (včetně dodatků) také několik úprav přijímacího řízení v aktuálním školním roce. Řádné termíny jednotné přijímací zkoušky byly posunuty na začátek května 2021 (3. – 6. 5. 2021), náhradní termíny pak na začátek června 2021 (2. – 3. 6. 2021). Časový limit pro konání didaktických testů jednotné přijímací zkoušky (dále také jen „JPZ“) byl navýšen u českého jazyka a literatury na 70 minut a u matematiky na 85 minut.

JPZ nebyla povinnou součástí přijímacího řízení pro čtyřleté obory a obory nástavbového studia. O nekonání zkoušky mohl rozhodnout ředitel školy v kritériích přijímacího řízení nebo na základě počtu obdržených přihlášek. Ředitel školy mohl rovněž stanovit, že se na celkovém hodnocení splnění kritérií přijímacího řízení do čtyřletého oboru vzdělání s maturitní zkouškou nebo do nástavbového studia jednotná přijímací zkouška bude podílet jiným poměrem, než stanovuje školský zákon (tj. zpravidla 60 %).

Proces odvolání proti rozhodnutí ředitele školy o výsledku přijímacího řízení zůstal opatřením obecné povahy nedotčen. Krajský úřad jako odvolací orgán obdržel celkem 565 odvolání proti rozhodnutí ředitele školy o nepřijetí ke vzdělávání, z toho 49 odvolání proti nepřijetí do oborů vzdělání s talentovou zkouškou, 1 odvolání proti nepřijetí ke vzdělávání ve vyšší odborné škole. Jedno odvolání bylo vyhodnoceno jako opožděné podání, v 1 případě bylo odvolání vyhověno (dodatečně se uvolnilo místo po uchazeči, který vzal zpět zápisový lístek). V ostatních případech byla odvolání po předchozím přezkoumání odvolacím orgánem zamítnuta.

Vzhledem k tomu, že výkazy o přihlášených a přijatých uchazečích do 1. ročníku denní formy vzdělávání ve středních školách a konzervatořích (S5-01) se v uvedeném roce z rozhodnutí MŠMT opět nepředávaly, nejsou k dispozici přesné údaje o počtech přihlášených, přijatých, nepřijatých uchazečů, odevzdaných zápisových lístků apod. Základní údaje o naplnění prvních ročníků (viz výše) byly získány z výkazů M8 o střední škole, které zpracovávají školy k 30. 9.

Finanční podpora žáků vybraných oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem

Rada Královéhradeckého kraje za účelem podpory středního odborného vzdělávání schválila dne 3. 4. 2018 (usnesení RK/8/537/2018) nová Pravidla pro poskytování stipendií žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem, denní forma vzdělávání, ve středních školách zřizovaných Královéhradeckým krajem, která nabyla účinnosti dnem 1. 9. 2018. Střední školy tak již nemusely zpracovávat vlastní směrnice pro vyplácení finanční podpory žákům vybraných oborů, ale řídí se výše uvedenými pravidly.

Žáci mohou při splnění stanovených podmínek získat jeden nebo dva typy stipendia:

- A. motivační stipendium (dle ročníku 300–500 Kč za měsíc)
- B. prospěchové stipendium (dle ročníku a prospěchu 500–3000 Kč za 2. pololetí)

Tabulka 26: Přehled oborů vzdělání podporovaných stipendii ve školním roce 2020/2021

Kód oboru	Název oboru vzdělání	Kód oboru	Název oboru vzdělání
23-51-H/01	Strojní mechanik	36-67-H/01	Zedník
23-52-H/01	Nástrojař	36-69-H/01	Pokrývač
23-55-H/01	Klempíř	39-41-H/01	Malíř a lakýrník
23-56-H/01	Obráběč kovů	41-51-H/01	Zemědělec - farmář
26-51-H/01	Elektrikář	41-52-H/01	Zahradník
26-51-H/02	Elektrikář – silnoproud	41-56-H/01	Lesní mechanizátor
26-52-H/01	Elektromechanik pro zařízení a přístroje	23-51-E/01	Strojírenské práce
29-56-H/01	Řezník - uzenář	36-57-E/01	Malířské a natěračské práce
31-58-H/01	Krejčí	36-64-E/01	Tesařské práce
36-52-H/01	Instalatér	36-67-E/01	Zednické práce
36-56-H/01	Kominík	41-51-E/01	Zemědělské práce
36-64-H/01	Tesař	41-52-E/01	Zahradnické práce

Zdroj: OŠ KÚ

Přes podporu Královéhradeckého kraje nebyli ve školním roce 2020/2021 nově přijati žádní žáci do oborů vzdělání 36-69-H/01 Pokrývač a 36-56-H/01 Kominík.

Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Královéhradeckého kraje

Poté, co bylo na podzim roku 2020 zvoleno nové zastupitelstvo, byla činnost výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost aktivně zahájena v lednu roku 2021. V průběhu roku se výbor zabýval zejména rejstříkovými záležitostmi (zápisy, změnami údajů v zápisech a výmazy ve školském rejstříku), aktuálními změnami v přijímacím řízení a konáním maturitních a závěrečných zkoušek, žádostmi o individuální dotace; věnoval se podpoře polytechnického a digitálního vzdělávání krajem zřizovaných škol, realizaci projektů KAP a I-KAP, mimořádným účelovým příspěvkům (MUP) příspěvkovým organizacím zřizovaným Královéhradeckým krajem především v oblastech rozvoje nadání, prevence rizikového chování a zdravého životního stylu, etické výchovy a environmentální výchovy, dále pak podpoře veřejně prospěšných projektů z krajských dotačních programů v oblasti Vzdělávání (program: Rozvoj nadání, Rozvoj podmínek pro vzdělávání – Inovace ve vzdělávání, Etická výchova ve školách) a v oblasti Prevence rizikového chování (program Prevence rizikového chování a zdravého životního stylu žáků); v neposlední řadě také ekonomice a finančním zdrojům ve školství, rozpočtu odvětví školství, nepřímým investičním výdajům; řešil rovněž efektivitu a dopady optimalizace, aktuální stav na trhu práce a míru nezaměstnanosti v kraji. Výbor se také velmi podrobně věnoval prioritizaci témat a námětů získaných ze škol a školských zařízení, dále pak od členů výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost, členů komise pro rozvoj školství a zástupců odboru školství, příp. dalších zainteresovaných organizací a institucí, která se jeví jako důležitá, riziková/problémová a vhodná k řešení na celostátní i krajské úrovni; prioritizovaná témata jsou a budou následně komunikována prostřednictvím Mgr. Arnošta Štěpánka, MBA (náměstka hejtmána pro oblast školství a sportu) Komisi

Rady Asociace krajů České republiky, jež bude předkládat témata akcentovaná na celostátní i krajské úrovni směrem k vládě, zejména k resortu školství.

Jednání výboru v roce 2021 byla stejně jako v roce 2020 výrazně ovlivněna koronavirovou pandemií. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k realizaci jednání 3 formami, a to formou prezenční, on-line a hybridní/kombinovanou s cílem zajistit co nejvyšší účast při zachování všech zpřísněných bezpečnostních a hygienických podmínek.

V roce 2020 Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Královéhradeckého kraje soustředil svou činnost zejména na posuzování a vydávání stanovisek k žádostem o zápis změn/y v rejstříku škol a školských zařízení a na reformu financování v oblasti školství. Dále pak cílil na podporu polytechnického a digitálního vzdělávání, přidělování mimořádných účelových prostředků, posuzování dotačních programů a v neposlední řadě také na projekty realizované v oblasti výchovy, vzdělávání a zaměstnanosti. Velkou pozornost věnoval posuzování žádostí o poskytnutí dotace na individuální účel a vydávání stanovisek k těmto žádostem. Zájmu se těšila i aktuální data dostupná v souvislosti s optimalizací středních škol zřizovaných Královéhradeckým krajem a se situací na trhu práce. Poslední, tj. 32., jednání výboru bylo uskutečněno 31. 8. 2020 a tímto bylo uzavřeno působení původní sestavy výboru v letech 2016-2020.

Podrobnější informace jsou uvedeny v zápisech z jednotlivých jednání zveřejněných na webových stránkách Královéhradeckého kraje – členění je provedeno dle volebních období.

2020-2024: Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost | Královéhradecký kraj (kr-kralovehradecky.cz)

2016-2020: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/vybory-komise/zapisy-2016-2020/vybor--pro-vychovu--vzdelavani-a-zamestnanost-96337/>.

Výbor pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti Zastupitelstva Královéhradeckého kraje

Výbor pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti Zastupitelstva Královéhradeckého kraje se obecně zabýval zejména otázkou zaměstnanosti v Královéhradeckém kraji, a to v provazbě na rozvoj regionů a na oblast školství a vzdělávání. Řešil problematiku tvorby Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 21+ a další aktivity v oblasti regionálního rozvoje a přípravy na období EU 21+; zabýval se územními disparitami v rámci rozvoje Královéhradeckého kraje. Věnoval se Strategii zaměstnanosti Královéhradeckého kraje, trendům na trhu práce a soustředil se na uplatnění osob se zdravotním postižením a na uplatnění obtížně dosažitelných cílových skupin na trhu práce. Zvýšený zájem věnoval tématice sociálního podnikání a relokačních služeb zejména kvalifikované zahraniční pracovní síly (s důrazem na oblast zdravotnictví). V neposlední řadě výbor svou působnost rozšířil také do oblasti školství a vzdělávání, a to nejen na krajské, nýbrž i celostátní úrovni.

V roce 2020 intenzivně řešil krajské dotační programy, poskytování dotací na individuální účel a činnost Národního pedagogického institutu České republiky – projekty OP VVV (Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání) a projekty OPZ (Operační program Zaměstnanost). Poslední jednání výboru proběhlo 2. 9. 2020.

Podrobnější informace jsou uvedeny v zápisech z jednotlivých jednání zveřejněných na webových stránkách Královéhradeckého kraje (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene->

[organy/vybory-komise/zapisy-2016-2020/vybor-pro-hospodarskou-spolupraci--a-pracovni-prilezitosti-96330/](#)).

Pro nové volební období 2020-2024 byla činnost tohoto výboru přesunuta do gesce odboru regionálního rozvoje, grantů a dotací.

1.5 Vyšší odborné vzdělávání

V KHK bylo na začátku školního roku 2020/2021 celkem 10 vyšších odborných škol (dále také jen „VOŠ“), z nichž 8 bylo zřizovaných KHK a 2 privátním sektorem. U všech vyšších odborných škol v kraji je vždy součástí organizace také střední škola, na jejíž odborné vzdělávání vyšší odborná škola navazuje.

Jak již bylo uvedeno v kapitole 1.4, také studenti VOŠ byli ve školním roce 2020/2021 v souladu s mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví opět vzdělávání distančně.

Studentům zdravotnických oborů byla dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) uložena pracovní povinnost. Podíleli se např. na péči o pacienty v nemocnicích, klienty domovů důchodců či na zajištění péče o děti zaměstnanců bezpečnostních složek, zdravotních služeb a dalších.

Tabulka 27: Počty vyšších odborných škol v KHK ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021

Zřizovatel / okres	Školní rok 2019/2020	Školní rok 2020/2021
Zřizovatel: KHK	8	8
Hradec Králové	3	3
Jičín	2	2
Náchod	0	0
Rychnov nad Kněžnou	1	1
Trutnov	2	2
Zřizovatel: privátní sektor	2	2
Hradec Králové	2	2
Trutnov	0	0
Celkem	10	10

Poznámka: Údaje platné k 1. 9. 2019 a k 1. 9. 2020

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Počet VOŠ v Královéhradeckém kraji se meziročně nezměnil.

Tabulka 28: Seznam vyšších odborných škol v KHK ve školním roce 2020/2021

Zřizovatel: KHK	
Okres Hradec Králové	
Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, Nový Bydžov	
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Hradec Králové, Komenského 234	
Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549	
Okres Jičín	
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Jičín, Pod Koželuhy 100	
Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice - střední škola a vyšší odborná škola, příspěvková organizace	
Okres Rychnov nad Kněžnou	
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166	
Okres Trutnov	
Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola	
Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov	
Zřizovatel: privátní sektor	
Okres Hradec Králové	
Střední škola a vyšší odborná škola aplikované kybernetiky s.r.o.	
Obchodní akademie, Střední pedagogická škola, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.	

Poznámka: Údaje platné k 1. 9. 2020

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Celkový počet studentů, počet studentů 1. ročníku a počet absolventů vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 29: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2019/2020

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2019/2020		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2019/2020		Počet absolventů za školní rok 2019/2020	
		denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium
KHK							
Celkem	31	416	61	176	28	112	10
Privátní sektor							
Celkem	3	25	19	0	0	11	8
VOŠ celkem	34	441	80	176	28	123	18

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2019 a k 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Tabulka 30: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2020/2021

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2020/2021		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2020/2021		Počet absolventů za školní rok 2020/2021	
		denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium
KHK							
Celkem	29	427	124	199	77	104	11
Privátní sektor							
Celkem	2	15	17	7	10	8	4
VOŠ celkem	31	442	141	206	87	112	15

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2020 a k 31. 10. 2021

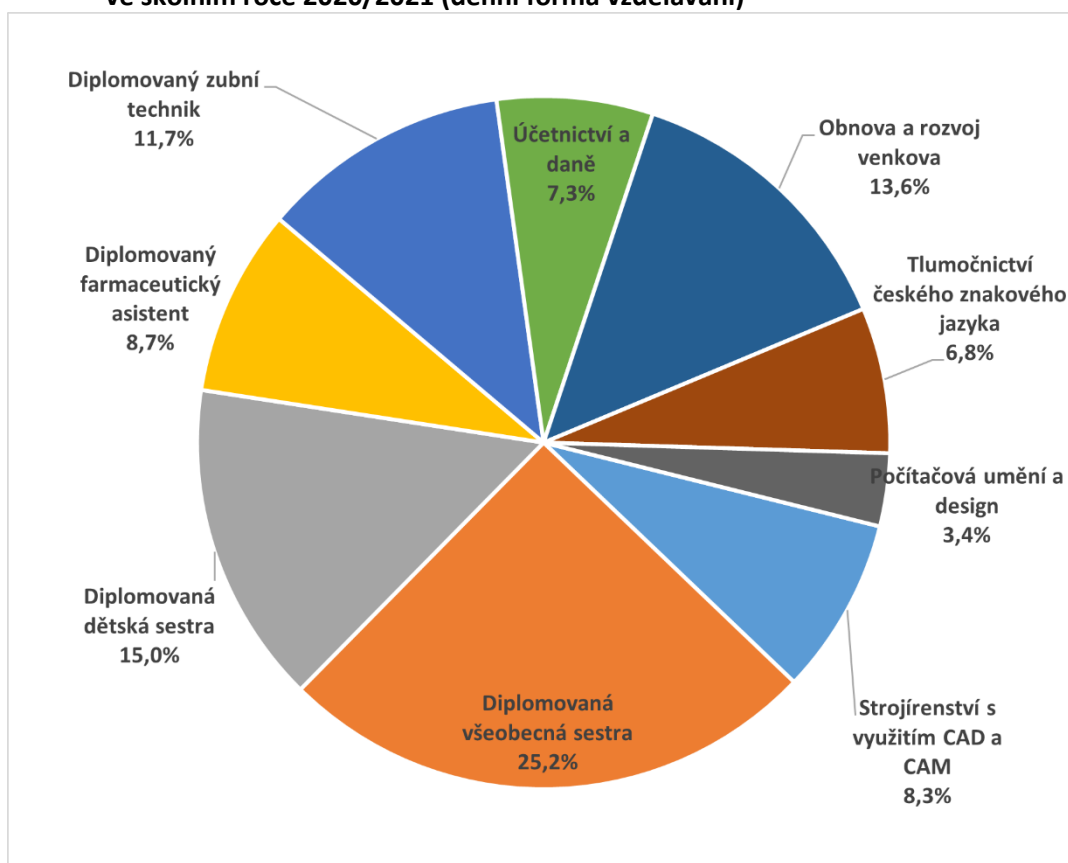
Zdroj: MŠMT

Z tabulek 30 a 31 porovnávajících počty studentů a absolventů VOŠ ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- poprvé od školního roku 2013/2014 se celkový počet studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele zvýšil, v denní formě vzdělávání o 1 a v dálkové a kombinované formě vzdělávání o 61 studentů,
- meziročně došlo k zásadnímu nárůstu počtu studentů v 1. ročnících, především v ostatních formách vzdělávání,
- celkový počet absolventů VOŠ se mírně snížil.

Oproti školnímu roku 2003/2004 (1 224 studentů) byl ve školním roce 2020/2021 v KHK úbytek celkového počtu studentů 52,4 %.

Graf 5: Rozdělení studentů 1. ročníků vyšších odborných škol v KHK podle oboru vzdělání ve školním roce 2020/2021 (denní forma vzdělávání)

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Změny v počtech studentů vyšších odborných škol po absolvování 1. ročníku

Tabulka 31: Procentní úbytek počtu studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia, a to ve dvou následujících školních letech 2019/2020 a 2020/2021, popř. 2020/2021 a 2021/2022 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet studentů VOŠ (denní studium)					
	1. ročník ve šk. roce 2019/2020	2. ročník ve šk. roce 2020/2021	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)	1. ročník ve šk. roce 2020/2021	2. ročník ve šk. roce 2021/2022	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)
KHK						
Celkem	176	115	34,7 %	199	137	31,2 %
Privátní sektor						
Celkem	0	0	-	7	12	- 71,4 %
VOŠ celkem	176	115	34,7 %	176	115	34,7 %

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2018, k 31. 10. 2019 a k 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 31 porovnávající změny v počtech studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia (školní roky 2018/2019 a 2019/2020, popř. 2019/2020 a 2020/2021) vyplývá:

- procentní úbytek studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele po absolvování 1. ročníku se nezměnil,
- v soukromých VOŠ byli ve sledovaném období přijati studenti do vyššího (druhého) ročníku.

Finanční podpora studentům vzdělávajícím se ve vybraných zdravotnických oborech vzdělání ve vyšších odborných školách

Rada Královéhradeckého kraje za účelem podpory vzdělávání ve zdravotnických oborech VOŠ schválila „Pravidla pro poskytování stipendií studentům vzdělávajícím se ve vybraných zdravotnických oborech vzdělání ve vyšších odborných školách zřizovaných Královéhradeckým krajem“.

Od 1. 9. 2019 jsou finančně podporováni studenti vzdělávající se v oborech vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra, denní forma vzdělávání a 53-41-N/5. Diplomovaná dětská sestra, denní forma vzdělávání. Výše uvedená pravidla stanovují podmínky pro získání motivačního a prospěchového stipendia.

Výše motivačního stipendia činila ve školním roce 2020/2021 za jednotlivá období (zimní a letní) školního roku:

- v 1. ročníku 2 000 Kč,
- v 2. ročníku 2 500 Kč,
- ve 3. ročníku 3 000 Kč.

Výše prospěchového stipendia činila ve všech ročnících za jednotlivá období školního roku 3 500 Kč.

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.5 Vyšší odborné vzdělávání je možno shrnout, že se ve školním roce 2020/2021 po šesti letech zastavil propad počtu studentů VOŠ v KHK. K nárůstu nově přijatých studentů došlo především v dálkové a distanční formě vzdělávání. Více než polovina všech studentů se vzdělávala v některém oboru ze skupiny 53 - Zdravotnictví.

1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

1.6.1 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s § 16 školského zákona se dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumí osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními jsou nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Výše uvedená právní úprava stanovuje podmínky k tomu, aby bylo dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami umožněno se vzdělávat společně s ostatními ve školách hlavního vzdělávacího proudu (tzv. společné vzdělávání). Teprve v případě, kdy školské poradenské zařízení posoudí, že by samotná podpůrná opatření nepostačovala k naplňování jejich vzdělávacích možností a k uplatnění práva na vzdělávání, mohou být děti, žáci a studenti s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem zařazeni do školy nebo v běžných školách do třídy, oddělení a studijní skupiny zřízené pro daný druh znevýhodnění (dále také jen „školy a třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona“).

Školy při zdravotnických zařízeních

V souvislosti se změnou definice dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami přestaly být od 1. 9. 2016 školy při zdravotnických zařízeních jedním z typů speciálních škol a nově jsou považovány za školy běžné, i přestože vzdělávají téměř výhradně děti a žáky se SVP. V našem kraji se jedná o školy, které vzdělávají žáky umístěné v nemocnicích, léčebnách, ozdravovnách a v lázeňských zařízeních. Tyto školy mají nadregionální působnost. Údaje z těchto škol nejsou zahrnuty do dalších statistických údajů dále uváděných, neboť podrobné údaje u těchto škol nejsou z hlediska výkaznictví sledovány. Nejedná se o kmenové školy žáků. Z důvodu zachování kontinuity se staršími výročními zprávami jsou však údaje o počtech dětí a žáků ve školách při zdravotnických zařízeních uváděny v této kapitole.

Tabulka 32: Průměrný počet dětí a žáků za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 ve školách při zdravotnických zařízeních zřizovaných KHK

Průměrný počet dětí/žáků za školní rok	2019/2020	2020/2021
Mateřská škola	86	86
1. stupeň základní školy	141	132
2. stupeň základní školy	86	82
Celkem	313	300

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2020, popř. k 30. 9. 2021

Zdroj: MŠMT

Počty dětí a žáků se SVP v Královéhradeckém kraji

V následujících tabulkách jsou uvedeny děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v Královéhradeckém kraji, kteří se vzdělávají v rámci individuální i skupinové integrace ve školách běžného vzdělávacího proudu, nebo ve speciálních školách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona.

Tabulka 33: Děti se SVP v mateřských školách

	2019/2020	2020/2021
Se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	836	850
S jiným zdravotním znevýhodněním	21	41
Se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	84	144
Děti se SVP celkem	928	1 017

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Dítě je uvedeno v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, **nejedná se tedy o prostý součet** příčin SVP a celkový počet dětí se SVP může být nižší

Z celkového počtu 18 311 dětí v mateřských školách bylo 5,5 % dětí se SVP.

Tabulka 34: Žáci se SVP v základních školách

	2019/2020	2020/2021
Se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	6 479	6 702
S jiným zdravotním znevýhodněním	865	892
Se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	546	563
Žáci se SVP celkem	7 284	7 480

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Žák je uveden v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, **nejedná se tedy o prostý součet** příčin SVP a celkový počet žáků se SVP může být nižší

Z celkového počtu 49 777 žáků základních škol v KHK je 15,0 % žáků se SVP.

Tabulka 35: Žáci se SVP ve středních školách v denní formě vzdělávání

	2019/2020	2020/2021
Se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	1 365	1 358
S jiným zdravotním znevýhodněním	167	167
Se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	55	50
Žáci se SVP v denní formě vzdělávání celkem	1 550	1 550

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Žák je uveden v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, **nejedná se tedy o prostý součet** příčin SVP a celkový počet žáků se SVP může být nižší

Z celkového počtu 22 413 žáků středních škol v denní formě vzdělávání v KHK bylo 6,9 % žáků se SVP.

Od školního roku 2020/2021 jsou v Královéhradeckém kraji již i na vyšších odborných školách studenti se SVP. Ve školním roce 2020/2021 mírně vzrostl podíl žáků se SVP v mateřských školách. Podíl žáků se SVP na středních školách naopak meziročně klesl o 0,3 % a na základních školách mírně stoupl o 0,4 %.

1.6.2 Děti a žáci se zdravotním postižením v běžných třídách

V Královéhradeckém kraji v souladu s platnou legislativou jsou prioritně žáci se SVP vzdělávání v běžných třídách hlavního vzdělávacího proudu. S právní úpravou účinnou od 1. 9. 2016, umožňující poskytování podpůrných opatření, se podmínky pro jejich vzdělávání v běžných třídách zlepšily, což je patrné i z navýšení počtu žáků, kteří byli integrováni do běžných tříd. Největší nárůst integrovaných žáků do běžných škol byl v letech 2016 až 2018. Ve školním roce 2020/2021 se počty žáků oproti minulému školnímu roku již významně nezvyšovaly.

V následujících tabulkách jsou uvedeny počty dětí a žáků podle druhu zdravotního postižení v běžných třídách mateřských, základních a středních škol v Královéhradeckém kraji.

Tabulka 36: Počty individuálně integrovaných dětí se zdravotním postižením v běžných třídách mateřských škol

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		25	31
z toho	středně těžké	17	19
	těžké	2	2
Sluchové postižení		8	15
Zrakové postižení		13	8
Závažné vady řeči		151	154
Tělesné postižení		21	20
Souběžné postižení více vadami		10	20
Závažné vývojové poruchy		34	45
Autismus		34	27
Celkem		296	320

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Z 850 dětí se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona jich bylo ve školním roce 2020/2021 vzděláváno 38 % v běžných třídách mateřských škol. Dlouhodobě se jedná nejčastěji o žáky s vadami řeči.

Tabulka 37: Počty individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v běžných třídách základních škol

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		97	115
z toho	středně těžké	2	2
	těžké	0	0
Sluchové postižení		53	51
Zrakové postižení		56	60
Závažné vady řeči		403	472
Tělesné postižení		48	61
Souběžné postižení více vadami		125	112
Závažné vývojové poruchy učení		3 327	3 397
Závažné vývojové poruchy chování		620	708
Autismus		151	170
Celkem		4 879	5 146

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Ze 6 702 žáků základních škol se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona jich bylo ve školním roce 2020/2021 vzděláváno 76,8 % v běžných třídách. Nejčastěji jde o žáky se závažnými vývojovými poruchami učení a poruchami chování. U těchto postižení jsme zaznamenali v uplynulém školním roce nárůst. Vzrostl opakovaně i počet žáků se závažnými vadami řeči. Celkový podíl žáků se SVP v běžných základních školách stoupl o 0,4 %. Nárůst celkového počtu žáků se zdravotním postižením byl v základních školách o 1,8 %.

Tabulka 38: Počty individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v běžných třídách středních škol

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		50	29
z toho	středně těžké	0	0
	těžké	0	0
Sluchové postižení		7	11
Zrakové postižení		4	5
Závažné vady řeči		13	19
Tělesné postižení		11	8
Souběžné postižení více vadami		17	11
Závažné vývojové poruchy učení		710	694
Závažné vývojové poruchy chování		59	61
Autismus		46	46
Celkem		926	884

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Z 1 358 žáků středních škol se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona v denní formě vzdělávání jich bylo ve školním roce 2019/2020 vzděláváno 65 % v běžných třídách. Jedná se o mírný pokles 3 % oproti předchozímu školnímu roku. Podobně jako v základních školách jsou to nejčastěji žáci s vývojovými poruchami učení. Pokles počtu žáků středních škol individuálně integrovaných je ovlivněn poklesem celkového počtu žáků se zdravotním postižením. V absolutních číslech se jedná o pokles 7 žáků se zdravotním postižením. Počet individuálně integrovaných žáků s mentálním postižením ovlivňuje i složení tříd v oborech kategorie vzdělání E, které jsou určeny pro žáky s lehkým postižením a také pro žáky selhávající již na základní škole.

1.6.3 Děti a žáci se zdravotním postižením zařazení do tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

Podmínkou pro zařazení do třídy zřízené pro děti a žáky se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona je písemná žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka, doporučení školského poradenského zařízení a soulad tohoto postupu se zájmem dítěte nebo žáka.

V mateřských školách se podle potřeby zřizují speciální třídy, ve kterých jsou vzdělávány nejvíce děti s vadami řeči a s postižením více vadami. Do počtu dětí zařazených do speciálních tříd jsou započteny i děti, které navštěvují speciální mateřské školy.

Tabulka 39: Počty dětí ve speciálních třídách mateřských škol podle zdravotního postižení

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		27	29
z toho	lehké	17	20
	středně těžké	10	9
	těžké	0	0
	hluboké	0	0
Sluchové postižení		19	20
Zrakové postižení		39	42
Závažné vady řeči		306	286
Tělesné postižení		7	6
Souběžné postižení více vadami		75	82
Závažné vývojové poruchy chování		20	13
Autismus		47	52
Celkem		540	530

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Oproti školnímu roku 2019/2020 došlo v počtu dětí ve speciálních třídách mateřských škol k mírnému poklesu. Celkově se tak opakuje situace uplynulých školních let, kdy docházelo k úbytku počtu dětí ve speciálních třídách mateřských škol. Nejčastěji se zde vzdělávají děti se závažnými vadami řeči.

Na základních školách se také dle potřeby mohou zřizovat speciální třídy, které vzdělávají žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona. Zároveň mohou být tito žáci vzděláváni ve speciálních třídách v rámci

speciálních škol. Tito žáci jsou v následující tabulce též uvedeni. Ve speciálních třídách základních škol jsou nejčastěji vzděláváni žáci s mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Tabulka 40: Počty žáků ve speciálních třídách základních škol podle zdravotního postižení

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		673	602
z toho	lehké	516	460
	středně těžké	130	117
	těžké	27	21
	hluboké	5	4
Sluchové postižení		46	43
Zrakové postižení		14	6
Závažné vady řeči		175	192
Tělesné postižení		11	10
Souběžné postižení více vadami		472	488
Závažné vývojové poruchy učení		89	87
Závažné vývojové poruchy chování		58	55
Autismus		62	73
Celkem		1 600	1 556

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

V meziročním porovnání došlo k mírnému poklesu celkového počtu žáků se zdravotním postižením ve speciálních třídách, což je způsobeno odpovídajícím celkovým nárůstem počtu těchto žáků na základních školách v běžných třídách. Ve speciálních třídách zůstávají žáci s těžším druhem postižení. Nejvíce těchto žáků se vzdělává ve speciálních školách zřizovaných Královéhradeckým krajem (viz tabulka 45). Dále tyto třídy, popř. školy zřizuje obec, privátní sektor a církev (viz tabulka 46).

Speciální třídy ve středních školách v KHK jsou převážně ve školách, které zřizuje kraj. Jedná se o třídy, kde se vzdělávají žáci v oborech vzdělání kategorie E, Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá. Ostatní zřizovatelé mají podíl na vzdělávání žáků ve speciálních třídách středních škol zanedbatelný. Jedná se pouze o 38 žáků z celkového počtu 474 žáků.

Tabulka 41: Počty žáků ve speciálních třídách středních škol v denní formě vzdělávání podle zdravotního postižení

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		223	234
z toho	lehké	155	167
	středně těžké	59	56
	těžké	9	11
Sluchové postižení		36	41
Zrakové postižení		1	0
Závažné vady řeči		4	7
Tělesné postižení		2	3
Souběžné postižení více vadami		122	119
Závažné vývojové poruchy učení		20	27
Závažné vývojové poruchy chování		20	22
Autismus		11	21
Celkem		439	474

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Počet žáků středních škol zařazených ve speciálních třídách se meziročně mírně zvýšil. Největší změny jsou ve třídách s žáky v oborech vzdělání kategorie E. Jak již bylo uvedeno výše, v těchto třídách se vzdělávají žáci s lehkým postižením a žáci, kteří již selhávali na základní škole. Pokud však nenavštěvují ŠPZ a nemají doporučení, nebo nesplňují podmínku zařazení do speciální třídy, je nutné je zařadit do třídy běžné. Sestavení tříd na těchto školách se řídí dle počtu žáků a jejich doporučením k zařazení do speciální třídy. Změny v této kategorii nejsou tedy úplně vypovídající.

1.6.4 Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona

Kraj má podle školského zákona povinnost zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. KHK byl podle stavu k 1. 9. 2020 zřizovatelem 23 organizací určených pro vzdělávání dětí a žáků se SVP, z nichž 10 vykonávalo činnost mateřské školy, 20 vykonávalo činnost základní školy a 13 vykonávalo činnost střední školy. Z toho dvě organizace byly samostatnými základními a mateřskými školami při zdravotnických zařízeních a dvě základní, jedna mateřská škola a jedna střední jsou součástí organizací, které vykonávají činnost i školského zařízení pro výkon ústavní výchovy (dětské domovy).

KHK není na území kraje jediným zřizovatelem škol určených výhradně pro děti a žáky se SVP. Další speciální školy v KHK jsou soukromé (zřizované privátním sektorem), církevní i obecní. Jejich přehled je v následující tabulce:

Tabulka 42: Školy samostatně zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ostatních zřizovatelů

Zřizovatel	Název organizace
privátní sektor	Mateřská škola, základní škola a střední škola Daneta, s.r.o.
	PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
	Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.
	Základní škola speciální Neratov
obec	Základní škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, Trutnov
církev	Základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Vrchlabí

Zdroj: MŠMT a Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 43: Struktura žáků speciálních mateřských škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		14	18
z toho	lehké	6	11
	středně těžké	0	7
	těžké	0	0
Sluchové postižení		18	18
Zrakové postižení		36	36
Závažné vady řeči		154	145
Tělesné postižení		1	1
Souběžné postižení více vadami		23	23
Závažné vývojové poruchy		10	12
Autismus		27	28
Celkem		283	281

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2020/2021 se v krajských mateřských školách vzdělávalo ve 25 třídách celkem 281 dětí se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona. Počet dětí v těchto mateřských školách zřizovaných Královéhradeckým krajem se neustále mírně zvyšuje.

Speciální základní školy KHK zřizoval buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jako součást organizací, které vykonávají ještě činnost mateřské či střední školy, popř. dětského domova. Vlivem legislativních změn a demografického vývoje postupně docházelo k úbytku celkového počtu žáků v těchto školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona. Ve školním roce 2019/2020 se tento pokles zastavil.

Tyto školy se nejvíce zaměřují na vzdělávání žáků s mentálním postižením. V Hradci Králové má dále kraj školu pro žáky se sluchovým postižením a pro žáky s vadami řeči, která přijímá žáky z celé republiky. Dosah za hranice kraje mají i Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Choustníkovo Hradiště 161 a Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují, kde se vzdělávají především žáci s poruchami chování a závažnými poruchami učení. Všechny tyto tři školy mají pro svoje žáky základní školy k dispozici i internát.

Tabulka 44: Struktura žáků základních škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		573	508
z toho	lehké	443	397
	středně těžké	109	95
	těžké	18	14
	hluboké	3	2
Sluchové postižení		46	43
Zrakové postižení		2	0
Závažné vady řeči		158	172
Tělesné postižení		2	1
Souběžné postižení více vadami		238	281
Závažné vývojové poruchy učení		46	48
Závažné vývojové poruchy chování		37	37
Autismus		47	53
Celkem		1 195	1 143

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2020/2021 se v krajských základních školách ve 155 speciálních třídách vzdělávalo celkem 1 143 žáků se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona. 262 žáků se vzdělávalo v oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální a 881 v oboru vzdělání 79-01-C/01 Základní škola.

Tabulka 45: Struktura žáků speciálních tříd základních škol ostatních zřizovatelů podle zdravotního postižení

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		100	94
z toho	lehké	70	63
	středně těžké	21	22
	těžké	9	7
	hluboké	2	2
Sluchové postižení		0	0
Zrakové postižení		12	6
Závažné vady řeči		17	20
Tělesné postižení		9	9
Souběžné postižení více vadami		188	207
Závažné vývojové poruchy učení		43	39
Závažné vývojové poruchy chování		21	18
Autismus		15	20
Celkem		405	413

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

KHK zřizuje i střední školy pro žáky se SVP. V každém okrese je zajištěno pokračování vzdělávání žáků ze speciálních základních škol ve dvouletých a tříletých oborech vzdělání s výučním listem kategorie E nebo v praktické škole jednoleté a dvouleté. Kraj dále zřizuje střední školu pro žáky s vadami sluchu v Hradci Králové.

Tabulka 46: Struktura žáků speciálních tříd středních škol podle zdravotního postižení

		2019/2020	2020/2021
Mentální postižení		223	234
z toho	lehké	155	167
	středně těžké	59	56
	těžké	9	11
Sluchové postižení		36	41
Zrakové postižení		1	0
Závažné vady řeči		4	7
Tělesné postižení		2	3
Souběžné postižení více vadami		122	119
Závažné vývojové poruchy učení		20	27
Závažné vývojové poruchy chování		20	22
Autismus		11	21
Celkem		439	474
z celku v soukromých školách		23	21
z celku v církevních školách		18	17

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

1.6.5 Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných

Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů je legislativně zakotveno školským zákonem, a to § 16–19 a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Při práci s nadanými žáky je v KHK použita kombinace skupinového a individuálního přístupu. Ve školním roce 2020/2021 bylo diagnostikováno 49 mimořádně nadaných žáků, z toho 35 pracovalo podle individuálního vzdělávacího plánu. Diagnostikování a poradenství v oblasti vzdělávání nadaných zajišťuje pedagogicko-psychologická poradna.

Tabulka 47: Počty dětí a žáků nadaných a mimořádně nadaných

		Školní rok 2019/2020			Školní rok 2020/2021		
		MŠ	ZŠ	SŠ	MŠ	ZŠ	SŠ
Nadaní		0	92	12	1	98	13
z toho	mimořádně nadaní	0	37	7	0	39	10
IVP pro mimořádně nadané		X	32	1	X	34	1
Mimořádně nadaní přeřazení do vyššího ročníku		X	2	0	X	2	0

Údaje k 30. 9. 2019, 30. 9. 2020

Podpora talentů KHK v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit

Aktivity vedoucí ke smysluplnému využívání volného času, aktivnímu zapojení do společnosti, naplnění ambicí při výběru budoucího povolání žáků a studentů mají v Královéhradeckém kraji podporu v rámci formálního, zájmového a neformálního vzdělávání.

Jednou z oblastí, jejichž prostřednictvím usiluje Královéhradecký kraj o zvýšení kvality vzdělávání v území, je oblast společného vzdělávání. V roce 2020 byla schválena Školská inkluzivní koncepce Královéhradeckého kraje na období 2020-2023, jejíž nedílnou součástí je i práce s nadanými. Dokument byl vypracován v rámci realizace projektů KAP a I-KAP na oddělení projektů ve vzdělávání s podporou dalších pracovníků odboru školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Zpracování navázalo na tematicky zakládané pracovní skupiny a minitýmy k tématům řešeným na úrovni kraje. Ke zpracování byla přizvána řada externích expertů a zkušených zástupců škol, odborných institucí a přímých účastníků řešení problémů.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků má řadu specifíků. Přístup k těmto žákům se v některých ohledech může měnit od přístupu k ostatním žákům s SVP. V posledních letech je znatelný trend pečlivější diagnostiky žáků, které lze charakterizovat jako nadané, ale nikoliv jako mimořádně nadané. V důsledku toho se zvyšuje počet žáků, kterým je nadání diagnostikováno. Děti v mateřských školách bývají vykazovány jako nadané jen výjimečně. Lze předpokládat, že skutečný počet nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků v populaci bude vyšší než vykazované počty. Podle různých odhadů vykazuje známky nadání zhruba 10–15 % populace a mimořádně nadaných by mohlo být okolo 2-3 %, počty vykazovaných nadaných dětí a žáků se však pohybují spíše v promile.

Mimořádně nadaným žákům bývá vypracován IVP a ve výjimečných případech mohou být přeřazení do vyššího ročníku. V případě nadaných dětí a žáků je stejně jako v případě dalších dětí a žáků se SVP důležité provést včasnou a správnou diagnostiku a dle toho individuálně zacílit potřebnou podporu.

Neformálním vzděláváním a podporou nadaných dětí a žáků se zabývají například kluby nadaných dětí zřizované Mensou ČR. Zaměřují se především na podporu žáků v ZŠ, jejich rodičů i zapojených škol. Náplní práce klubů jsou různé přednášky, exkurze a další aktivity rozvíjející plně potenciál zapojených žáků. V KHK existují tři kluby – jeden v Náchodě a dva v Hradci Králové (Klub nadaných dětí Delfíni a Klub nadaných dětí Sovičky ZŠ a MŠ Hradec Králové – Malšova Lhota).

Královéhradecký kraj podpořil v roce 2020 - 2021 práci s mimořádně nadanými žáky prostřednictvím dotačního programu Rozvoj nadání, který je zaměřen na podporu vzdělávacích potřeb mimořádně nadaných žáků, kteří byli identifikováni školským poradenským zařízením jako mimořádně nadaní se stupněm podpory 2. Dotace mohla být využita na vytváření podmínek pro rozvoj nadání žáků formou rozšířené výuky některých předmětů nebo skupin předmětů a individuálním přístupem učitele k žákovi mimo vyučování. V rámci tohoto dotačního programu byly podány 4 žádosti a rozděleno 150 000 Kč.

Formou mimořádného účelového prostředku bylo jedné škole zřizované Královéhradeckým krajem přiděleno na podporu mimořádně nadaných žáků 20 000 Kč a 19 školám na vytvoření Talentcentra bylo rozděleno 1 666 362 Kč.

Celkem tedy v roce 2020 - 2021 podpořil Královéhradecký kraj vzdělávací potřeby nadaných a mimořádně nadaných žáků částkou 1 836 362 Kč.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje byl také příjemcem dotace z dotačního programu MŠMT Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro rok 2021. Organizováním soutěží a olympiád kraj přispívá k naplnění záměru tohoto programu zapojit do soutěží a přehlídek co nejvíce dětí, žáků a studentů, kteří zde mohou uplatnit svůj talent a nadání ve svém preferovaném předmětu či v oboru Středoškolské odborné činnosti. Královéhradecký kraj úzce spolupracuje s jednotlivými organizátory soutěží a olympiád a pomáhá jim prostřednictvím své příspěvkové organizace ŠZ DVPP při organizaci jednotlivých soutěží. Rok 2021 byl organizačně velmi náročný, neboť předmětové i sportovní soutěže se mohly konat dle aktuální situace prezenční či distanční formou.

Koncepce podpory nadání a péče o nadané na období 2014 - 2020 schválená MŠMT definuje formu soutěží jako nedílnou součást výchovně-vzdělávací práce s talentovanou mládeží na úseku školství.

Prostřednictvím dotačního programu Regionální soutěže a přehlídky pro děti a mládež v Královéhradeckém kraji byly finančně podpořeny 2 žádosti v celkové výši 70 000 Kč a formou mimořádného účelového prostředku 12 žádostí škol zřizovaných Královéhradeckým krajem v celkové výši 363 645 Kč. Na podporu soutěží a přehlídek vynaložil Královéhradecký kraj ve školním roce 2020-2021 celkem 433 645 Kč.

Ve spolupráci s NPI ČR zorganizoval odbor školství KÚ Královéhradeckého kraje v roce 2021 dvě konference pro pedagogy – Krajskou konferenci pro pedagogy základních a středních škol Podpora nadání v Královéhradeckém kraji, které se zúčastnilo 45 pedagogů a Krajskou konferenci k podpoře nadaných žáků v základních a mateřských školách se 103 účastníky.

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo ve školním roce 2020/2021 osm programů kvalifikačního studia pro 98 účastníků a 14 dílčích vzdělávacích programů pro cílové skupiny pedagogů, kteří pracují s nadanými žáky. Těchto programů se zúčastnilo 181 pedagogů.

Síť podpory nadání východních Čech (Královéhradeckého a Pardubického kraje)

Národní pedagogický institut ČR zajišťuje v regionech podporu v oblasti nadání a talentu prostřednictvím krajských sítí podpory nadání. Královéhradecká síť podpory působila i v roce 2021 v propojení s pardubickou sítí jako Síť podpory nadání východních Čech (SPNVČ). Hlavním posláním sítě je poskytovat podporu vedení škol při zavádění systému podpory nadání a vyvážené inkluze na školách, dále metodickou podporu pedagogům v práci s nadanými a talentovanými žáky, odborné zázemí a poradenství pedagogům, pracovníkům školního poradenského pracoviště, rodičům a všem dalším cílovým skupinám, které mají nadané děti a žáky v péči, a v neposlední řadě podporu nadaným dětem a žákům samotným. Síť spolupracuje s dalšími aktéry v regionech i na celostátní úrovni na zavádění systémových řešení péče o nadané a talentované žáky. Usiluje o rozšíření této cílové skupiny také o žáky vysoce citlivé a žáky s dalšími superioritami.

Podpora je poskytována formou seminářů, webinářů, prezenčních i online setkání, účastí či organizováním odborných setkání a konferencí. Dále poskytováním konzultací na školách či individuálních konzultací a poradenství odborníkům i rodinám. Síť také zajišťuje přenos aktuálních odborných informací a nabídky aktivit pro žáky do terénu.

Hlavními partnery sítě v kraji jsou Krajský úřad Královéhradeckého kraje, dále členové týmu KAP a CIRI, Pedagogicko-psychologická poradna KHK, ČŠI, Univerzita Hradec Králové a Klub nadaných dětí Delfíni z Hradce Králové. Síť podpory nadání spolupracuje také s dalšími projekty v rámci NPI (APIV B, SYPO...). Ze škol zapojených v krajské síti probíhá intenzivní vzájemná spolupráce zejména s MŠ Trutnov, ZŠ Strž ve Dvoře Králové n. Labem, ZŠ Masarykova v Rychnově n. Kněžnou a Gymnáziem J. K. Tyla v Hradci Králové. Zástupci výše zmíněných subjektů jsou členy krajské koordinační skupiny. Ze subjektů s celostátní působností jsou významnými partnery Nadace RSJ či Centrum pro talentovanou mládež. Síť dále spolupracuje s řadou mentorů, lektorů a konzultantů. Rozvíjí se též rodičovská síť.

Síť podpory nadání nabídla v roce 2021 28 vzdělávacích programů, kterých se zúčastnilo 462 pedagogů. Nejvýznamnějšími tématy bylo Využití online kurzů v práci s nadanými žáky, Formativní hodnocení s ohledem na nadané žáky, kulatý stůl s workshopy pro pedagogy klubů nadaných dětí na školách či dvě online setkání pro rodiče s názvem Strasti rodičů nadaných a vysoce citlivých dětí.

Síť podpory nadání východních Čech se i v roce 2021 podílela na zajištění výuky předmětu Nadané dítě ve škole pro budoucí pedagogy MŠ a 1. stupně ZŠ na Univerzitě Hradec Králové. Dále zajistila realizaci výukového bloku k tématu nadání a talentu v rámci oborových didaktik na Přírodovědecké fakultě UHK.

Síť aktivně spolupracuje s projektem Synapse, který s podporou Nadace RSJ realizuje Asociace freelancerů ve školství. Cílem projektu je proškolit mentory škol – konzultanty vyvážené inkluze, tak aby mohli poskytovat školám komplexní poradenství v oblasti podpory nadání a vyvážené inkluze. V roce 2021 proběhlo vyškolení první skupiny mentorů a první návštěvy týmů na školách. Síť se také podílí na šíření povědomí o možnostech implementace Modelů vyvážené inkluze a Atributů podpory nadání do prostředí školy.

Tradiční spolupráce s Centrem pro talentovanou mládež na prezenčních Objevitelských sobotách nemohla být z důvodu COVID-19 realizována, prezenční Objevitelské soboty byly pozastaveny. Lektori z Královéhradeckého kraje se nicméně podíleli na zajištění online programu Objevitel online, kterým byly Objevitelské soboty pro období epidemiologických omezení nahrazeny. Do budoucna se předpokládá obnovení prezenčních setkání.

Nedílnou rolí sítě je informování cílových skupin – vedení škol, pedagogů, rodičů, dětí i zástupců zapojených subjektů – o aktualitách v oblasti podpory nadání a talentu. Informace jsou rozesílány prostřednictvím newsletterů, vkládáním aktualit na web talentovani.cz i na Školský informační portál Královéhradeckého kraje či prostřednictvím FB stránky Sítě podpory nadání východních Čech.

1.7 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

1.7.1 Základní umělecké vzdělávání

Vzdělávání poskytované základními uměleckými školami (dále také jen „ZUŠ“) je nedílnou součástí výchovně-vzdělávací soustavy. ZUŠ poskytují systematické vzdělávání nadaným a talentovaným žákům. Studium na ZUŠ svým obsahem předjímá obsah vzdělávání na SŠ, VOŠ i VŠ uměleckého i pedagogického zaměření. ZUŠ výrazně přispívají k formování osobností mladých lidí se zaměřením na zodpovědnost za vlastní jednání i účast na spolupráci v kolektivu. ZUŠ se také značnou měrou

podílejí na kulturním životě obcí i širších regionů. Jejich aktivity často přesahují i hranice republiky. ZUŠ organizují školní, okresní a krajská kola uměleckých postupových soutěží vyhlašovaných každoročně MŠMT. Podílejí se také na dalších uměleckých soutěžích.

Školní rok 2020/2021 byl výrazně poznamenán složitou epidemickou situací. Značnou část školního roku nemohla probíhat prezenční výuka. Přestože výuka v uměleckých oborech vyžaduje velmi blízký osobní přístup, podařilo se ve většině případů přejít na jiné způsoby výuky, nejčastěji na výuku online. Také aktivity konající se mimo školu byly značně omezeny. A řada z nich se také přesunula do digitálního prostoru (online koncerty, záznamy domácích vystoupení...).

- **Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje**

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo pro ředitele a učitele ZUŠ 6 vzdělávacích programů, kterých se zúčastnilo 138 osob.

- **Spolupráce s Českou filharmonií**

Projekt společného orchestru hráčů České filharmonie a žáků základních uměleckých škol České republiky organizuje Asociace ZUŠ ČR a vybraní žáci ze ZUŠ našeho kraje se zúčastnili již několika ročníků. Ve školním roce 2020/2021 se z epidemických důvodů nácvik a realizace společného koncertu nekonala.

<https://www.ceskafilharmonie.cz/koncert/3202-koncert-spolecneho-orchestru-filharmoniku-aza/>

- **Spolupráce s Filharmonií Hradec Králové**

Na květen 2020 byl plánován Krajskou uměleckou radou ZUŠ Královéhradeckého kraje a Filharmonií Hradec Králové (dále také jen „FHK“) společný koncert žáků ZUŠ a členů FHK v rámci projektu **Filharmonie plná mládí**. Cílem projektu byla podpora mladých umělců, výchovně-vzdělávacích aktivit pro veřejnost a spolupráce FHK a ZUŠ a vyvrcholením měly být koncerty společného orchestru Filharmonie Hradec Králové a žáků ZUŠ Královéhradeckého kraje. Když se nepodařilo termíny koncertů posunout na podzim 2021, byl projekt prozatím odložen na příznivější epidemické podmínky.

- **Projekty v rámci akce ZUŠ Open**

Každým rokem se ZUŠ v Královéhradeckém kraji aktivně účastní celostátního happeningu základních uměleckých škol ve veřejném prostoru s názvem ZUŠ Open s programy pro širokou veřejnost napříč hudebními obory i žánry pro vytvoření inspirativního prostoru pro setkávání žáků, pedagogů, rodičů a všech, kteří mají zájem o umění a kultivaci nejmladší generace. <https://www.zusopen.cz/zus-open/>

Ve školním roce 2020/2021 se řada ZUŠ KHK do tohoto projektu zapojila. Uskutečnila se vystoupení v tradičních i méně obvyklých prostorách. Vrcholem těchto aktivit v našem kraji bývá společné vystoupení řady ZUŠ našeho kraje v Neratově. Z epidemických důvodů se letos místo v květnu 2021 uskutečnilo až v září 2021.

- **Stipendijní program MenART**

Vybraní mimořádně nadaní žáci využívají roční stipendijní program MenART Nadačního fondu Magdaleny Kožené, který míří do základních uměleckých škol s cílem podpořit vyhledávání a rozvoj mladých talentů a podpořit a inspirovat pedagogy, kteří se jejich výuce věnují. Program propojuje uměleckou praxi a vzdělávání, inspiruje k výměně zkušeností a navázání vazeb důležitých pro další tvůrčí činnost v rámci moderních přístupů k uměleckému vzdělávání talentovaných žáků a škol, které usilují o podporu jejich talentů. Do programu se zapojují také žáci našeho kraje. Ve školním roce 2020/2021 proběhl třetí ročník tohoto programu. <http://www.menart.cz/2019/index.html>

- **Mezinárodní projekt MECLA (Erasmus+)**

MECLA (Music Education Cultural Learning and Exchange) je tříletý projekt v rámci vzdělávacího programu Erasmus+ Evropské unie, kterého se účastní partneři z České republiky, Dánska a Spojeného království. V rámci projektu MECLA společnost Charanga Ltd. vytváří českou verzi světového interaktivního vzdělávacího softwaru vycházejícího z pedagogických postupů uplatňovaných v hodinách hudební nauky na Základní umělecké škole Police nad Metují, okres Náchod a hodinách hudební výchovy na Základní škole, Náchod, Pavlišovská 55 (partneři projektu za Českou republiku).
<https://www.charanga.cz/>

- **Projekt Piana do škol**

Nadace Karel Komárek Family Foundation vypsala projekt, v rámci kterého mohly ZUŠ z celé republiky žádat o jeden z jedenácti nových nástrojů (3 klavíry a 11 pianin). Do projektu se přihlášily také školy z našeho kraje. Na výběru škol, které nakonec nástroje získaly se podíleli členové Umělecké rady ZUŠ ČR.

Tabulka 48: Počty základních uměleckých škol a žáků podle oborů ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021

		Školní rok 2019/2020							Školní rok 2020/2021						
Zřizuje	Okres	Počet škol	Počet žáků	v oboru					Počet škol	Počet žáků	v oboru				
				tanečním	výtvarném	literárně dramatickém	hudebním s výukou				tanečním	výtvarném	literárně dramatickém	hudebním s výukou	
							Individuální	kolektivní						individuální	kolektivní
Obec	HK	6	4 447	670	998	374	2 361	44	6	4 405	598	1 022	378	2 354	53
	JC	3	1 544	66	337	96	1 001	44	3	1 531	63	346	83	1 003	36
	NA	7	3 589	539	579	118	2 248	105	7	3 616	567	607	109	2 227	106
	RK	5	2 496	432	455	161	1 283	165	5	2 445	425	443	161	1 270	146
	TU	7	2 892	441	735	95	1 573	48	7	2 806	388	719	93	1 561	45
	Celkem	28	14 968	2 148	3 104	844	8 466	406	28	14 803	2 041	3 137	824	8 415	386
Církev		1	232	0	41	0	156	35	1	233	0	28	0	159	46
Privátní sektor		3	1 019	216	38	0	757	8	3	943	191	33	0	713	6
Celkem		32	16 219	2 364	3 183	844	9 379	449	32	15 979	2 232	3 198	824	9 287	438

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2019, 30. 9. 2020, s výjimkou počtů škol - tyto údaje k 31. 8. 2020, 31. 8. 2021

Z tabulky, která shrnuje údaje o počtu ZUŠ v KHK a počtu žáků ZUŠ dle oborů ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021, vyplývá:

- počet všech žáků ZUŠ bez ohledu na zřizovatele klesl meziročně o 240. Ve výtvarném oboru došlo ke zvýšení o 15 žáků, v ostatních oborech k poklesu žáků – taneční o 132 žáků, literárně dramatický o 20 žáků, hudební s individuální výukou o 92 žáků, hudební s kolektivní výukou o 11 žáků).
- nejnavštěvovanějším oborem ZUŠ bez ohledu na zřizovatele byl ve sledovaném období obor hudební s výukou individuální.

1.7.2 Jazykové vzdělávání

Na dvou základních školách se díky velmi dobré jazykové vybavenosti učitelů dařilo úspěšně vyučovat vybrané předměty v anglickém jazyce. Předpokladem tohoto způsobu vzdělávání je zápis vyučovaných předmětů do rejstříku škol a školských zařízení. Na Základní škole a Mateřské škole Josefa Gočára, Hradec Králové, Tylovo nábřeží 1140 a Základní škole, Jičín, Husova 170 se ve školním roce 2020/2021 takto vzdělávalo celkem 499 žáků 1. stupně (v roce 2019/2020 to bylo 547 žáků).

Nabídku jazykového vzdělávání sledovaného prostřednictvím resortního statistického výkazu S18-01 o jazykové škole dále doplňovaly ještě další 2 aktivní vzdělávací instituce (podle vyhlášky č. 19/2014 Sb., o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou) realizující jednoleté pomaturitní jazykové kurzy s denní výukou. Počty žáků všech výše uvedených jazykových škol jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 49: Počty žáků jazykových škol v KHK

Druh kurzu nebo zkoušky	Školní rok	
	2019/2020	2020/2021
Základní kurzy	0	0
Střední kurzy	0	0
Přípravné kurzy ke státním jazykovým zkouškám	0	10
Konverzační kurzy	0	0
Speciální kurzy	95	67
Dálkové studium	0	0
Jiné kurzy	0	0
Žáci jednoletých pomaturitních jazykových kurzů	0	39
z toho v základních kurzech	0	34
z toho ve středních kurzech	0	0
z toho v ostatních kurzech	0	5
Celkem žáků ve všech jazykových školách	95	116
Žáci, kteří složili SJZ v minulém školním roce	0	0
Cizinci, kteří konali zkoušku z českého jazyka	214	475
z toho vykonali zkoušku úspěšně	107	241
Celkem složených zkoušek	214	475

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 49 s počty žáků jazykových škol ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- celkový počet žáků v jednotlivých kurzech se meziročně zvýšil o 22,1 %,
- žádný žák nevykonal ani ve školním roce 2019/2020 v jazykových školách v KHK státní jazykovou zkoušku,
- ve školním roce 2020/2021 konalo 475 cizinců v jazykových školách zkoušku z českého jazyka za účelem získání dokladu o znalosti českého jazyka.

1.7.3 Zájmové vzdělávání

Do zájmového vzdělávání spadá i oblast soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT, organizovaných a spolufinancovaných KHK. Prostřednictvím ŠZ DVPP KHK je zabezpečen stabilní průběh okresních i krajských kol postupových soutěží.

Královéhradecký kraj byl příjemce dotace z dotačního programu MŠMT Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro rok 2021. Na zajištění organizace okresních a krajských kol soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT byly vyhlášeny dva dotační programy. První dotační program byl vyhlášen na období leden – srpen 2021 a kraj obdržel částku 638 025 Kč. Druhý dotační program byl určen pro období září – prosinec 2021 a kraj obdržel částku 261 240 Kč. Celkem tedy kraj obdržel na rok 2021 částku 899 265 Kč.

Hlavním organizátorem okresních a krajských kol soutěží a přehlídek je příspěvková organizace zřizovaná KHK – Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje. Organizačně zajišťuje aktivity prostřednictvím pracovišť, která sídlí v jednotlivých okresních městech Královéhradeckého kraje – Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a v Trutnově. Soutěže a přehlídky jsou rozděleny do oblastí:

1. Předmětové soutěže.
2. Umělecké soutěže.
3. Sportovní soutěže.

Rok 2021 poznamenaný pandemií Covid-19 zasáhl negativně i do oblasti soutěží a přehlídek. V období leden - srpen byly povoleny pouze soutěže pořádané distanční formou, v období září – prosinec bylo umožněno pořádání soutěží prezenční nebo distanční formou dle zvážení pořadatele, a především s přihlédnutím k epidemiologické situaci. V II. pololetí roku tak mohly být uspořádány po delší odmlce i sportovní soutěže.

Z důvodu, kdy se nepodařilo díky situaci s Covidem-19 a přijatými opatřeními, realizovat část plánovaných soutěží, došlo k nevyčerpání původně plánovaných finančních prostředků a byly realizovány vratky přidělených prostředků. Z dotačního programu v období leden – srpen bylo vráceno 329 903 Kč, v období září – prosinec 2021 bylo vráceno 162 805 Kč. Celkem tak byla na MŠMT v roce 2021 vrácena částka 492 708 Kč.

1. Předmětové soutěže

Ve roce 2021 byly školám v celém kraji nabídnuty soutěže vyhlašované MŠMT v Informativním seznamu na úrovni okresních a krajských kol.

V okresních kolech se jednalo o 9 typů soutěží a zúčastnilo se jich celkem 831 dětí. Tyto soutěže hodnotilo 102 členů poroty. V krajských kolech se soutěžilo v 16 soutěžích (včetně zeměpisné a astrologické olympiády) v 50 kategoriích a SOČ v 15 oborech. Krajských kol se zúčastnilo 644 soutěžích a tyto soutěže byly hodnoceny 108 členy poroty.

Samostatně je uváděna korespondenční soutěž Matematický klokan, která probíhá v jednom místě, v jednom termínu vícekolově v 6 kategoriích a účastnilo se jí 5 257 soutěžících. Soutěž Matematický klokan hodnotila 4členná porota. Dále je samostatně uváděna soutěž Přírodovědný klokan, která proběhla ve 2 kategoriích Junior a Kadet a zúčastnilo se jí 2 752 soutěžících a byla hodnocena 4 porotci.

Obvykle pořádané setkání a ocenění nejúspěšnějších řešitelů krajských kol předmětových soutěží a organizátorů soutěží s představiteli Královéhradeckého kraje, nebylo vzhledem k epidemiologické situaci s Covid-19 uskutečněno.

2. Umělecké soutěže

V roce 2021 se v souvislosti se situací s Covid-19 neuskutečnily žádné umělecké soutěže.

3. Sportovní soutěže

V roce 2021 bylo MŠMT umožněno pořádání sportovních soutěží až v dotačním programu vyhlášeném na období září – prosinec 2021.

Z důvodu neuspokojivé epidemiologické situace se ze sportovních soutěží odhlašovaly školy, problém byl se zapojením rozhodčích, s poskytnutím prostor ve školách (pro pořádání okresních, ale i okreskových kol florbalu. Řada naplánovaných sportovních soutěží se tak neuskutečnila.

Zrealizována byla pouze sportovní soutěž v basketbalu a florbalu. V okresním kole basketbalu se ve dvou kategoriích V.H + V.D zúčastnilo celkem 122 soutěžících a jejich výkony hodnotilo 15 porotců. V okresním kole florbalu se v kategorii III.H + III.D zúčastnilo 124 dětí, v kategorii IV.H + IV.D to bylo 139 soutěžících. Florbal hodnotilo celkem 20 porotců.

Celkem se sportovních soutěží účastnilo 385 soutěžících a 35 porotců.

Tabulka 50: Přehled čerpání dotačního programu MŠMT za období leden – srpen 2021

Soutěže	Celkem Kč	OON	ONIV	Podíl v %
Předmětové	308 122	270 630	213 835	100,00
Umělecké	0	0	0	0
Sportovní	0	0	0	0
Celkem	308 122	270 630	37 492	100,00
Dotace 2021	63 8025	552 480	85 545	x
Vratka na MŠMT	329 903	281 850	48 053	x

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Tabulka 51: Přehled čerpání dotačního programu MŠMT za období září - prosinec 2021

Soutěže	Celkem Kč	OON	ONIV	Podíl v %
Předmětové	39 240	18 240	21 000	15,02
Umělecké	0	0	0	0
Sportovní	222 000	83 400	138 600	84,98
Celkem	261 240	101 640	159 600	100,00
Dotace 2021	261 240	101 640	159 600	x
Vratka na MŠMT	162 805	56 384	106 421	x

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V roce 2021 se Královéhradecký kraj podílel na zabezpečení soutěží vyhlašovaných MŠMT, organizovaných a spolufinancovaných KHK, částkou 1 843 000 Kč V této částce je zahrnuto zajištění činnosti ŠZ DVPP KHK v oblasti organizace okresních a krajských kol soutěží vyhlašovaných MŠMT, semináře k Matematické olympiádě, poplatek za užívání systému EOS a dárkové vouchery pro vítěze předmětových soutěží.

Podpora regionálních soutěží

Královéhradecký kraj se podílí na financování soutěží, které mají v Královéhradeckém kraji dlouholetou tradici. Jedná se o soutěže sportovní, umělecké, předmětové i dovednostní, které volně navazují na soutěže vyhlašované MŠMT. Patří mezi ně např. Novobydžovská mateřinka, Literární cena Antonína Lauterbacha, Hradecká smeč, Hvězda orientu, Poznávání přírodnin a další.

Pro podporu regionálních soutěží byl vyhlášen dotační program **21SMR19 Regionální soutěže a přehlídky pro děti a mládež v Královéhradeckém kraji**. Byly podány pouze 2 žádosti, rozdělena byla částka 70 000 Kč. I tato oblast soutěží byla poznamenána vládními opatřeními spojenými s pandemií Covid-19. Z celkové rozdělené částky bylo vyčerpáno 70 000 Kč.

Příspěvkové organizace zřizované Královéhradeckým krajem na tyto soutěže mohly získat finance formou mimořádných účelových příspěvků. V 1. pololetí se mohly školy a školská zařízení ucházet o finanční dotaci se svými projekty z oblasti Regionální soutěže, Rozvoj nadání, Volnočasové aktivity, Sport a tělovýchova, Prevence rizikového chování, Etická výchova a Environmentální výchova. V 1. pololetí byla mezi 52 škol rozdělena částka 4 833 638 Kč. V 2. pololetí se jednalo o projekty z oblasti Talentových center, kde mezi 14 škol bylo rozděleno 1 666 362 Kč. Celkem v roce 2021 byla školám a školským zařízením poukázáno touto formou 6 500 000 Kč.

1.7.4 Tělovýchova a sport

Plnění a realizace cílů Královéhradeckého kraje v oblasti sportu bylo v roce 2021 zaměřeno na zabezpečování základních úkolů a stěžejních aktivit v této oblasti, ale jejich realizace byla významně ovlivněna pandemií Covid-19 a s ní spojenými omezeními v realizaci aktivit a pořádání akcí. Z tohoto důvodu nebyly realizovány tradiční významné akce pořádané Královéhradeckým krajem, ale i dalšími kraji ČR. Ostatní aktivity i finanční podpora byla realizována bez omezení, i když i v této části docházelo k dílčím omezením. Bylo tak realizováno hodnocení žádostí podaných v krajských dotačních programech vyhlášených na rok 2021 včetně přípravy podmínek na rok 2022, finanční podpora celoroční činnosti krajských sportovních asociací sdružených ve Všesportovním kolegiu Královéhradeckého kraje a významných tradičních sportovních akcí s trvalou záštitou Rady KHK. Odbor školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje také zajistil činnost Výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva Královéhradeckého kraje a spolupracoval s krajskými sportovními svazy a Všesportovním kolegiem Královéhradeckého kraje i sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami. Ve spolupráci s Odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací byly v listopadu připraveny a realizovány semináře pro žadatele v krajských dotačních programech vyhlášených na rok 2022 na podporu oblasti sportu a volnočasových aktivit. I tyto však musely být realizovány distanční formou prostřednictvím videokonferencí.

Olympiády dětí a mládeže České republiky

Projekt Olympiád dětí a mládeže byl jednou z aktivit, která byla pandemií Covid-19 významně ovlivněna a omezena. V počátku roku muselo být zrušeno již přípravné slavnostní setkání k Hrámu IX. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2020. Také pořadatel letních her – Olomoucký kraj přistoupil k rozhodnutí o přesunutí realizace Her X. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2021 na rok 2022. Tato změna přinesla posunutí záměru realizace Her X. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky připravovaných Královéhradeckým krajem na rok 2023. V průběhu roku byla tato významná

akce intenzivně připravována v průběhu celého roku. V lednu 2021 byla dokončena Analýza realizovatelnosti Her X. ZODM v lyžařských střediscích Královéhradeckého kraje, byla zpracována Přihláška na pořadatelské Her X. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2023 v Královéhradeckém kraji (dále také jen „ODM 2023“), kterou 22. 3. 2021 schválilo krajské zastupitelstvo (usnesením č. ZK/4/182/2021). Rozhodnutím Výkonného výboru Českého olympijského výboru z 15. 4. 2021 bylo pořadatelské ODM 2023 Královéhradeckému kraji schváleno. Následně pokračovaly přípravy her – byla připravována smlouva o pořádání her, probíhala jednání se sportovními svazy k podobě a nákladům na pořádání sportovních soutěží a další příprava akce. Na konci roku byly oslovena partnerská města, ve kterých se ODM 2023 uskuteční (Hradec Králové, Špindlerův Mlýn, Vrchlabí, Trutnov a Nová Paka), aby nominovala své zástupce do Řídícího výboru ODM 2023. V prosinci byly osloveny všechny kraje, aby potvrdily účast svých krajských výprav na ODM 2023.

Spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK, sportovními svazy a dalšími subjekty

Nedílnou součástí práce Odboru školství KÚ Královéhradeckého je také spolupráce s významnými subjekty působícími v kraji v oblasti sportu a tělovýchovy. Jedním z hlavních krajských partnerů je Všesportovní kolegium Královéhradeckého kraje (dále jen VŠK KHK) a v něm sdružené krajské sportovní asociace. Spolupráce s těmito krajskými subjekty pokračovala v roce 2021 podle zavedeného systému ověřeného vzájemnou spoluprací v minulých letech. Činnost VŠK KHK a jednotlivých krajských sportovních asociací byla také finančně podpořena z rozpočtu kraje prostřednictvím individuálních dotací schválených v orgánech kraje. Výše této podpory z krajského rozpočtu dosáhla v roce 2021 částky 810 000 Kč. Z krajského rozpočtu byla podpořena také tradiční anketa Nejúspěšnější sportovec Královéhradeckého kraje, kterou VŠK KHK organizuje. V první polovině roku byla navázána spolupráce kraje s Fotbalovou asociací České republiky, Statutárním městem Hradec Králové, včetně zástupců připravovaného Nadačního fondu Regionální fotbalové akademie Královéhradeckého kraje a bylo připraveno Memorandum o spolupráci při podpoře činnosti Regionální fotbalové akademie Královéhradeckého kraje. Toto memorandum schválilo Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje usnesením č. ZK/5/251/2021 v květnu 2021. Odbor školství KÚ KHK v roce 2021 spolupracoval také s Královéhradeckým krajským sdružením ČUS a zejména s krajskými sportovními svazy, se kterými probíhala úzká spolupráce na přípravě účasti výpravy kraje na Hrách X. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2022. S krajskými sportovními svazy byla připravena přihláška B, která stanovuje počet sportovců a trenérů, kteří se her zúčastní. V průběhu celého roku 2021 probíhala intenzivní spolupráce s republikovými a krajskými sportovními svazy, ale i dalšími partnery (včetně ČOV) při přípravě ODM 2023. Spolupráce probíhala také v dalších oblastech. Pracovníci krajského úřadu se účastnili jednání krajských orgánů, kde informovali o činnosti a aktivitách kraje v oblasti sportu a finanční podpoře prostřednictvím dotačních programů a individuálních dotací. V rámci činnosti odboru školství probíhala také propagace a informování o významných krajských projektech sportovních svazů a dalších subjektů – např. o výzvě AŠSK Letní kempy 2021, projektu Pryč ze židle připraveného týmem RunCzech pro střední školy v celé ČR, projektu Evropský týden sportu 2021, akci Město na kolech 2021 a dalších aktivitách.

Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK (Výbor STV)

I přes omezení daná pandemií Covid-19 probíhala činnost Výboru STV Zastupitelstva KHK téměř po celý rok (v době omezení formou videokonferencí). V roce 2021 se uskutečnilo celkem 9 jednání výboru

a bylo přijato 47 usnesení. Výčet projednávaných bodů a usnesení je obsažen v zápisech z jednání Výboru STV, které jsou od roku 2009 zveřejňovány na webových stránkách KHK (<https://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?id=323071>).

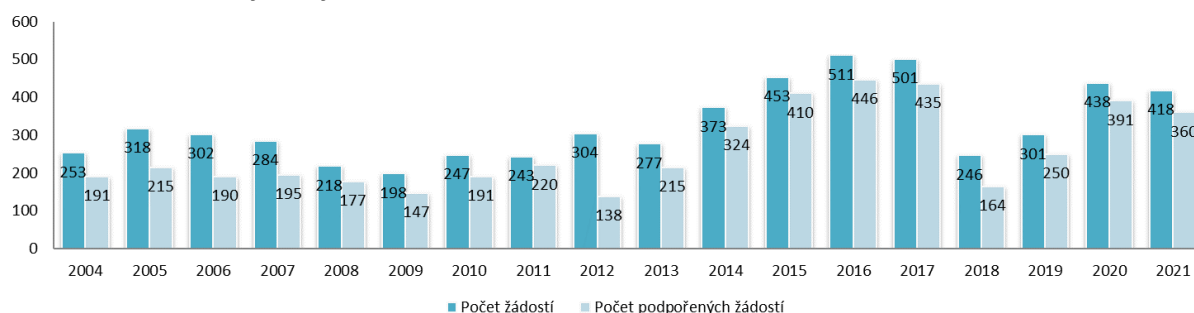
Dotace KHK v oblasti sportu a tělovýchovy

V roce 2021 vyčlenil Královéhradecký kraj na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti sportu a tělovýchovy prostřednictvím programových dotací ze svého rozpočtu částku 15 634 000 Kč. Proti roku 2020 byla podpora z krajského rozpočtu výrazně ponížena a zhruba odpovídala částce v roce 2019. Vyhlášeno bylo celkem 8 programů:

- č. 21SPT01 – Pohybová gramotnost a pořádání významných masových tělovýchovných a sportovních soutěží typu "sport pro všechny"
- č. 21SPT02 – Pořádání významných sportovních akcí dětí a mládeže
- č. 21SPT04 – Činnost sportovních středisek a sportovních center mládeže
- č. 21SPT05 – Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích
- č. 21SPT06 – Celoroční pravidelná sportovní činnost dětí, mládeže a osob se zdravotním postižením včetně vzdělávání trenérů, rozhodčích a cvičitelů
- č. 21SPT08 – Vrcholový a výkonnostní sport v kategorii dospělých
- č. 21SPT09 – Příprava krajských reprezentantů na Olympiádu dětí a mládeže
- č. 21SPT10 – Podpora investic do sportovních objektů a zařízení

Celkově bylo v oblasti tělovýchovy a sportu v roce 2021 vyhodnoceno 418 podaných žádostí. Orgány Královéhradeckého kraje schválily podpoření 360 projektů.

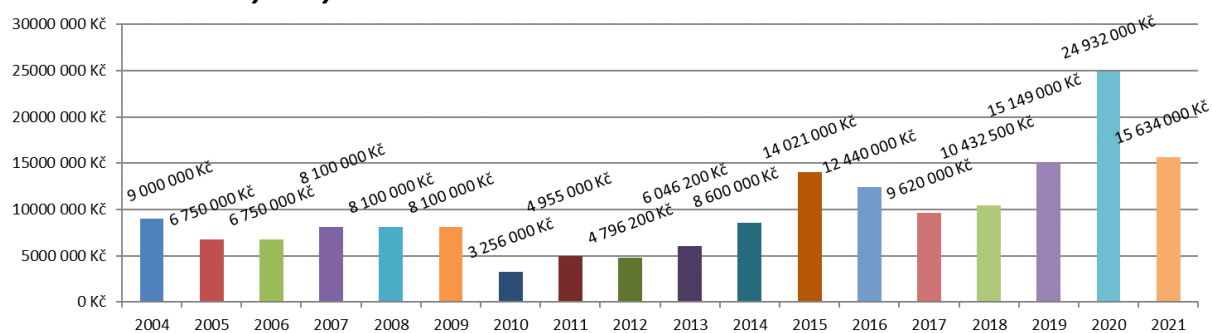
Graf 6: Počty žádostí v dotačních programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2021 v oblasti sportu a tělovýchovy

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Celkový počet podaných projektů v roce 2021 téměř odpovídal předešlému roku (bylo podáno o 20 projektů méně). Obdobný zůstal také počet podpořených projektů (bylo podpořeno o 31 projektů méně). Od roku 2004 bylo podpořeno z krajského rozpočtu 4 659 projektů zaměřených na oblast sportu.

Graf 7: Výše podpory v dotačních programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2021 v oblasti sportu a tělovýchovy

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Celkový rozpočet podaných projektů dosáhl v roce 2021 částky 94 142 955 Kč. Proti roku 2020 došlo ke snížení o víc než 35 mil. Kč. Díky významnému snížení finančních prostředků alokovaných na dotační programy v oblasti sportu (celková alokace byla snížena o více než 9 mil. Kč) představovala dotace Královéhradeckého kraje 49 % z celkové požadované dotace a 17 % z celkového rozpočtu podaných projektů. Od roku 2004 dosáhl rozpočet podaných projektů v krajských dotačních programech na oblast sportu celkově téměř 1,4 miliardy korun

V průběhu května – srpna 2021 bylo připraveno vyhlášení dotačních programů KHK na rok 2022. Při přípravě dotačních programů spolupracoval odbor školství s odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací a Výborem STV i sportovním prostředím v kraji. Programy na oblast sportu a tělovýchovy pro rok 2022 byly schváleny Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje 13. 9. 2021. V rámci metodické pomoci žadatelům o dotaci z krajských dotačních programů byly v listopadu zorganizovány 3 on-line semináře k programům vyhlášeným na oblast sportu a volnočasových aktivit. Seminářů se zúčastnilo cca 150 účastníků z celého kraje.

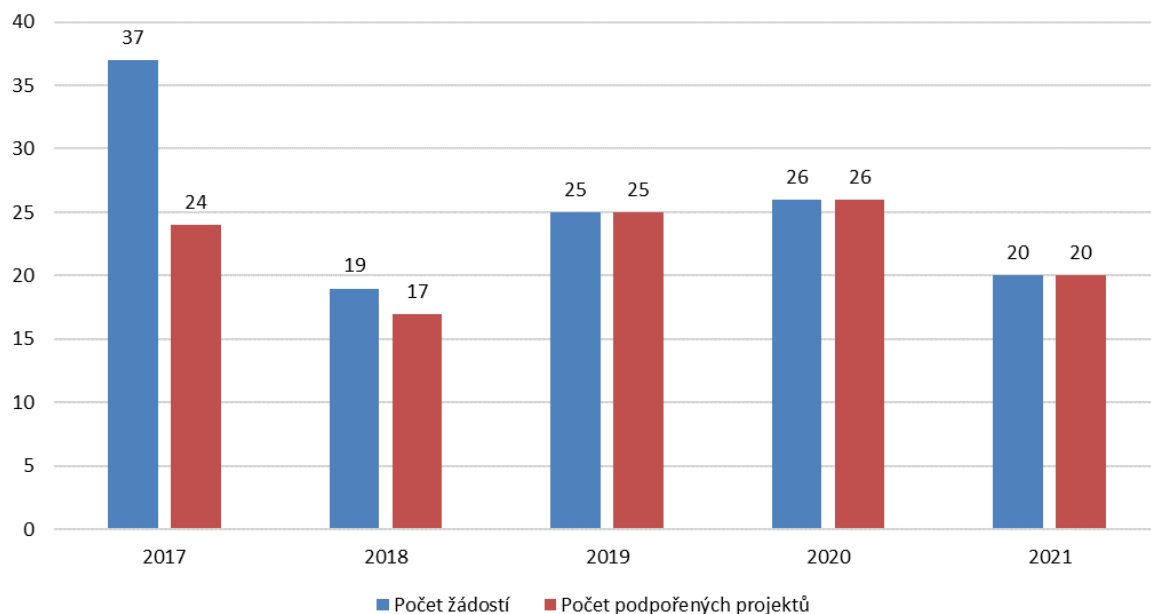
V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů poskytoval KHK v průběhu roku 2021 také individuální dotace na podporu aktivit v oblasti sportu (kap. 9). Z této kapitoly byly, kromě krajských článků sportovních asociací uvedených výše, podpořeny také významné tradiční sportovní akce s trvalou záštitou Rady Královéhradeckého kraje. Díky pandemii Covid-19 byla realizace několika akcí přeložena z roku 2020 a některé akce se nakonec nekonaly ani v roce 2021. Z krajského rozpočtu byla v roce 2021 schválena dotace 3 těmto akcím v celkové výši 569 000 Kč. Kromě těchto projektů byly z kapitoly 9. podpořeny 4 žádosti zaměřené zejména na reprezentaci kraje individuálními sportovci na významných sportovních akcích (ME, MS). Na tyto žádosti byla poskytnuta dotace 120 000 Kč. Žádosti o individuální dotace z oblasti sportu byly podpořeny také z dalších kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje (kap. 18 a kap. 48).

Mimořádné účelové příspěvky v oblasti sportu

Královéhradecký kraj v roce 2021 pokračoval v podpoře sportovních aktivit svých zřizovaných škol a školský zařízení formou mimořádných účelových příspěvků. V rámci oblasti sportu bylo podáno 20 žádostí s celkovým požadavkem ve výši 708 239 Kč. Rozhodnutím Zastupitelstva Královéhradeckého

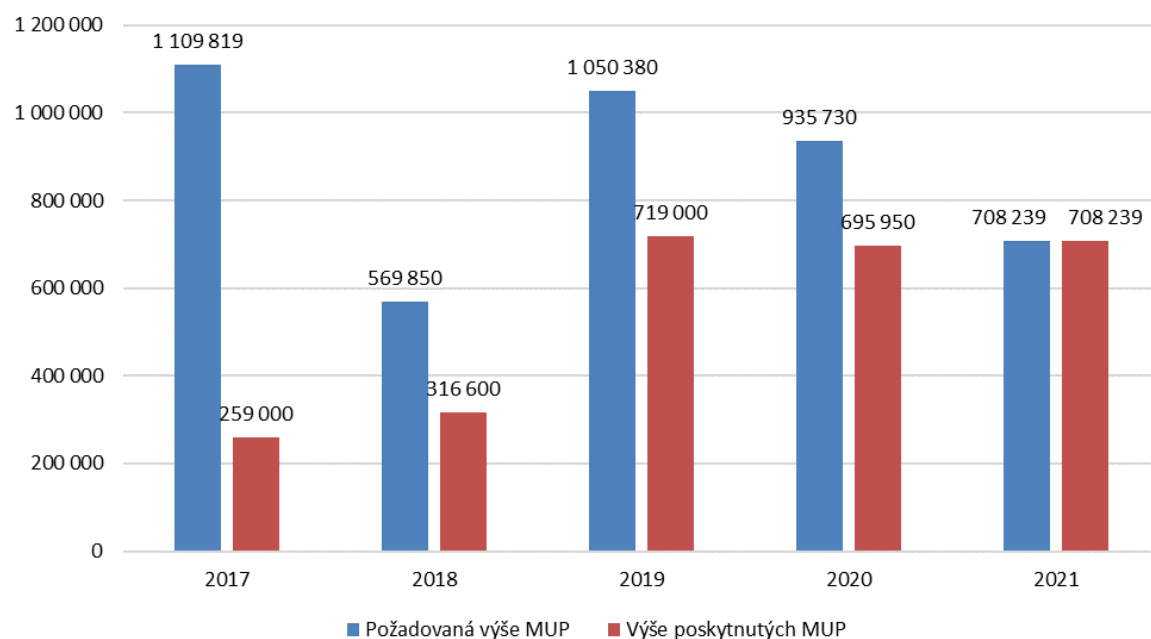
kraje byly tyto projekty podpořeny celkovou částkou 708 239 Kč. V rámci těchto projektů byly podpořeny aktivity zaměřené např. na pořádání sportovních akcí a kurzů, nákup sportovního vybavení pro sportovní volnočasové aktivity žáků a jejich přípravu na celostátní sportovní soutěže, reprezentace na významných sportovních soutěžích, realizace sportovních kroužků a další aktivity.

Graf 8: Počty žádostí o MUP v letech 2017 – 2021 v oblasti sportu a tělovýchovy

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Graf 9: Výše požadovaných a poskytnutých MUP v letech 2017 – 2021 v oblasti sportu a tělovýchovy

Zdroj: OŠ KÚ KHK

1.7.5 Děti a mládež – volný čas

Rozvoj volnočasových aktivit a práce s dětmi a mládeží ve volném čase patří mezi dlouhodobé priority Královéhradeckého kraje. Tyto aktivity jsou v kraji realizovány převážně neziskovými organizacemi – zejména spolky a KHK jejich aktivity podporuje každoročně vyhlašovanými krajskými dotačními programy. V roce 2021 na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti práce s dětmi a mládeží prostřednictvím programových dotací vydal KHK ze svého rozpočtu částku 2 915 000 Kč.

V této oblasti byl vyhlášen program 21SMR01 – Podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže a pracujících s dětmi a mládeží ve volném čase a vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků

Do tohoto dotačního programu podaly organizace celkem 63 žádostí o dotaci s požadavkem na dotace ve výši 4 113 150 Kč. V tomto programu bylo podpořeno 60 žádostí ve výši 1 455 000 Kč.

Z dalších projektů, které byly v roce 2021 v této oblasti vyhlášeny to byl program 21SMR03 – Akce pro děti a mládež krajského významu, ve kterém bylo podáno 23 žádostí s požadavkem s celkovým požadavkem ve výši 733 600 Kč. Podpořeno bylo 13 projektů v celkové výši 260 000 Kč. V dalším projektu 21SMR04 – Táborová činnost bylo celkem podáno 41 žádostí, podpořeno 22 žadatelů a byla mezi ně rozdělena částka ve výši 480 000 Kč. V programu 21SMR05 – Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže bylo podáno 7 žádostí o dotaci s požadavkem na dotaci ve výši 310 000 Kč. Mezi 4 žadatele byla rozdělena částka ve výši 120 tis. Kč.

V investičním programu č. 21SMR08 – Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže podaly neziskové organizace 17 žádostí o dotaci na nezbytnou modernizaci a rekonstrukci objektů a zařízení, které slouží dětem a mládeži do 26 let s požadavkem přes jeden milion Kč. Tyto investiční akce byly podpořeny z krajského rozpočtu částkou 600 000 tis. Kč, která se rozdělila 10 organizacím. Konkrétně se jedná Junák Stěžery, který byl podpořen částkou 108 000 Kč, Junák – středisko Hradec Králové byl podpořen částkou 78 tis. Kč, Skauti Jičín 40 tis. Kč, Pionýři Dobruška 54 tis. Kč, Junák Nová Paka obdržel 46 tis. Kč, Pionýr Chlumec nad Cidlinou obdržel částku 40 tis. Kč, Junák Dvůr Králové nad Labem obdržel 42 tis. Kč, Duha Modrá Střelka obdržela 44 tis. Kč, Junák Kostelec 40 tis. Kč a Junák Hořice obdržel na sanaci střechy dotaci ve výši 108 tis. Kč.

Celkově bylo v roce 2021 v oblasti volnočasových aktivit podáno 151 žádostí. Zastupitelstvo KHK schválilo podpoření 109 projektů.

1.7.6 Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Nestátní neziskové organizace (dále také jen „NNO“) jsou významným prvkem v systému práce s dětmi a mládeží. Královéhradecký kraj jejich činnost podporuje zejména pravidelně vyhlašovanými dotačními programy. Finanční podpora Královéhradeckého kraje v roce 2021 směřovala prostřednictvím dotačních programů např. na činnost krajských organizací, podporu pořádání dětských táborů i dalších akcí pro děti a mládež, celoroční činnost a materiální vybavení NNO, mezinárodní výměny dětí a mládeže a další aktivity. Podpora směřovala také do oblasti investic – na rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže. Kromě této podpory spolupracuje KHK s významnými partnery, kterými jsou zejména krajské články jednotlivých sdružení a další subjekty s krajskou i celorepublikovou působností

Vyhlášení dalšího ročníku „Zlatá koruna Královéhradeckého kraje“, což je oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží, bylo pozastaveno. Do nominace v tomto ocenění jsou zařazeni lidé, kteří

dlouhodobě bez nároku na pravidelnou finanční odměnu pracují s dětmi a mládeží. V roce 2021 nebyl další ročník tohoto ocenění uskutečněn, a to z důvodu restrikcí v oblasti epidemické situace Covid-19.

1.8 Poradenské služby

Poradenské služby se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Jejich činnost je popsána v kapitole 1.9.2 Školská poradenská zařízení

1.9 Školská zařízení

1.9.1 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve školním roce 2020/2021 se pedagogičtí i někteří nepedagogičtí pracovníci všech typů škol a školských zařízení zúčastnili vzdělávacích akcí, které nabízely především Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, organizace zřizovaná KHK a Národní pedagogický institut ČR zřizovaný MŠMT. Obě tyto instituce se snaží poskytovat školám a školským zařízením co nejvyšší servis a širokou škálu vzdělávacích aktivit. Vedle těchto dvou organizací nabízejí další vzdělávání komerční vzdělávací instituce a vysoké školy, kde si pracovníci škol a školských zařízení doplňovali nebo zvyšovali potřebnou kvalifikaci. Podrobnější informace se nacházejí v kapitole 1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků.

V neposlední řadě se vzděláváním pedagogů zabývá Královéhradecký kraj v rámci projektů MAP, KAP a IKAP, které přispívají k rozvoji vzdělávání v mateřských, základních, středních i vyšších odborných školách.

1.9.2 Školská poradenská zařízení

Typy školských poradenských zařízení jsou:

- pedagogicko-psychologická poradna
- speciálně pedagogické centrum

Školská poradenská zařízení poskytují poradenské služby prostřednictvím pedagogických pracovníků a sociálních pracovníků.

Pedagogicko-psychologická poradna poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou a speciálně pedagogickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků a zajišťuje především pedagogicko-psychologickou připravenost žáků na povinnou školní docházku a vydává o ní zprávu a doporučení. Poskytuje i poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti nebo vzniku problémů v osobnostním a sociálním vývoji, poradenské služby žákům z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, metodickou podporu škole a školskému zařízení při poskytování poradenských služeb a podpůrných opatření a v neposlední řadě poskytuje žákům i kariérové poradenství. Prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence. Činnost poradny se uskutečňuje ambulantně na pracovišti poradny a návštěvami zaměstnanců právnické osoby vykonávající činnost poradny ve školách a školských zařízeních.

Služby pedagogicko-psychologického poradenství zajišťuje příspěvková organizace zřízená Královéhradeckým krajem – Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje, která má pracoviště **pedagogicko-psychologické poradny** (dále také jen „PPP“) v každém okresním městě.

Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby zejména při výchově a vzdělávání žáků s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Jedno centrum poskytuje poradenské služby v rozsahu odpovídajícím jednomu nebo více druhům znevýhodnění. Činnost centra se uskutečňuje ambulantně na pracovišti centra a návštěvami pedagogických pracovníků centra ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách a v zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením.

Speciálně pedagogická centra (dále také jen „SPC“) jsou součástí pěti příspěvkových organizací zřízených KHK. Jsou to:

- Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové
SPC pro mentálně postižené a poruchy autistického spektra; Hradec Králové, Hradecká 1231/11b
- Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549
SPC pro sluchově postižené, Hradec Králové, Štefánikova 549/27
SPC pro vady řeči, Hradec Králové, Štefánikova 549/27
SPC pro zrakově postižené, Hradec Králové, Šimkova 879/11
- Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod, Jiráskova 461
SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a pro vady řeči; Náchod, Smiřických 1237
- Mateřská škola, Trutnov, Na Struze 124
SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a pro vady řeči; Trutnov, Na Struze 8
- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje
SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a vady řeči; Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1501
SPC pro vady řeči, pro mentálně postižené a pro poruchy autistického spektra; Jičín, 17. listopadu 861

SPC při školách jiných zřizovatelů:

- MŠMT - Obchodní akademie, odborná škola a praktická škola Olgy Havlové, Janské Lázně
SPC pro tělesně postižené, Janské Lázně, Obchodní 282
- privátní sektor - PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
SPC pro tělesně postižené a kombinované vady, Hradec Králové, Hrubínova 1458/1

Tabulka 52: Počty klientů školských poradenských zařízení v KHK za školní rok

	2019/2020		2020/2021	
	PPP	SPC	PPP	SPC
z mateřské školy	1 188	2 132	1 355	1 913
ze základní školy	7 207	2 867	5 409	2 868
ze střední školy	1 635	458	808	487
z konzervatoře	0	3	1	1
z vyšší odborné školy	30	1	19	2
z rodin a školsky nezařazení	32	111	19	98
Celkem	10 092	5 572	7 611	5 369

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2020, popř. k 30. 9. 2021

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Tabulky neobsahují data ŠPZ zřízené MŠMT

V současné době je rozložení ŠPZ rovnoměrné v rámci celého kraje. Pro klienty se zlepšila dojezdová vzdálenost i rozsah poskytovaných služeb. Počet klientů PPP je v průběhu jednotlivých školních roků kolísavý, ale počty klientů SPC se průběžně mírně navyšují. Ve školním roce 2020/2021 byl však počet klientů opět ovlivněn pandemií a uzavřením škol.

1.9.3 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání vytvářela podmínky pro aktivní trávení volného času, pro rozvoj vzdělávání a zájmů, pro realizaci dětí a mládeže, pro činnost relaxační a rekreační. Jejich nejpočetnější cílovou skupinou jsou děti a mládež. Ve své činnosti pravidelné i příležitostné pracovala tato zařízení s dětmi a žáky různého věku, s dětmi a žáky nadanými i s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedle výše uvedených činností se tato školská zařízení rovněž zabývala prevencí rizikového chování a spolu s rodinou a školou se podílela na výchově a rozvoji dětí a mládeže. Zájmové vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení. Rozvíjí a upevňuje sociální vztahy, má zdravotní a relaxační účinky, významně přispívá v oblasti preventivní výchovy – k ochraně před šířením patologických jevů a rizikového chování u dětí a mládeže. I když neposkytuje stupeň vzdělání, rozvíjí osobnost a je kompenzací jednostranné školní zátěže. Široká nabídka aktivit těchto školských zařízení umožňuje žákům smysluplně trávit volný čas.

KHK v oblasti zájmového vzdělávání respektuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži, které jsou zakotveny v Koncepci podpory mládeže na období 2014–2020 a Strategii mládeže EU 2019–2027, jejímž cílem je přispět ke zvyšování kvality života mladých lidí a naučit je využívat svůj tvůrčí a inovativní potenciál v praxi. Zájmové vzdělávání se v KHK uskutečňuje především ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech.

Střediska volného času

Střediska volného času (dále také jen „SVČ“) Královéhradecký kraj nezřizuje. Ve školním roce 2020/2021 v kraji vykonávalo činnost 24 středisek zřizovaných obcemi, 1 církví a 2 privátním sektorem (tzv. soukromý zřizovatel), stejně jako v roce předchozím. Níže uvedený seznam odráží stav k 31. 8. 2021:

Okres Hradec Králové

- Dům dětí a mládeže Nová generace, Hradec Králové
- Dům dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241
- Dům dětí a mládeže, Chlumec nad Cidlinou
- Dům dětí a mládeže, Nový Bydžov
- Dům dětí a mládeže, Smiřice
- Dům dětí a mládeže, Třebechovice pod Orebem
- PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
- Středisko volného času Pro dětský úsměv z východních Čech

Okres Jičín

- Dům dětí a mládeže Hořice
- Dům dětí a mládeže STONOŽKA Nová Paka
- K-klub - středisko volného času, Jičín, Valdštejnovo nám. 99

Okres Náchod

- Dům dětí a mládeže Domino Hronov
- Dům dětí a mládeže Klíč Jaroměř
- Dům dětí a mládeže Stonožka, Nové Město nad Metují, Malecí 588
- Dům dětí a mládeže Ulita Broumov, okres Náchod
- Středisko volného času Bájo Česká Skalice
- Středisko volného času Děčko, Náchod, Zámecká 243

Okres Rychnov nad Kněžnou

- Dům dětí a mládeže Dobruška, Domašínská 363
- Dům dětí a mládeže Kostelec nad Orlicí, Žižkova 367
- Dům dětí a mládeže, Rychnov nad Kněžnou, Poláčkovo náměstí 88
- Dům dětí a mládeže, Týniště nad Orlicí, Mírové náměstí 271
- Základní škola Vamberk, okres Rychnov nad Kněžnou

Okres Trutnov

- Dům dětí a mládeže JEDNIČKA, Dvůr Králové nad Labem, Spojených národů 1620
- Dům dětí a mládeže Pelíšek, Vrchlabí
- Středisko volného času, Trutnov
- Základní škola, Vrchlabí, nám. Míru 283
- Základní umělecká škola, Hostinné

Epidemiologická opatření v průběhu školního roku 2020/2021 na střediska volného času dopadala ve větší míře než na školní družiny a kluby, neboť zájmové vzdělávání je ve střediscích poskytováno bez těsné návaznosti na základní vzdělávání a dobu školního vyučování. V SVČ byla osobní přítomnost účastníků zakázána v průběhu roku daleko častěji (a vztahovala se na ně pravidla pro pořádání hromadných akcí). Zapříčinilo to ve sledovaném období pokles výkonů ve všech formách poskytovaného zájmového vzdělávání – s výjimkou pobytových akcí trvajících déle než 5 dní; u těch se projevilo, že se v tomto případě většinou jedná o letní tábory pořádané SVČ a v červenci a srpnu 2021 epidemiologická opatření realizaci těchto akcí umožňovala. Kromě toho v roce předchozím již došlo právě u táborů k meziročnímu poklesu, takže nárůst o rok později je vlastně návratem k normálu.

Tabulka 53: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2019/2020

Školní rok 2019/2020							
Zřizovatel	Počet zařízení	Pravidelná činnost k 31. 10.		Příležitostná činnost		Táborová a další činnost spojená s pobytem	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 746	18 249	3 020	99 795	54	1 885
Privátní sektor	3	176	1 820	8	540	1	75
Celkem	27	1 922	20 069	3 028	100 335	55	1 960

Poznámka: Údaje o počtech zařízení k 31. 8. 2020, o činnosti k 31. 10. 2019 a 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Tabulka 54: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2020/2021

Školní rok 2020/2021							
Zřizovatel	Počet zařízení	Pravidelná činnost k 31. 10.		Příležitostná činnost		Táborová a další činnost spojená s pobytem	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 594	14 773	1 602	64 122	66	2 094
Privátní sektor	3	194	1 847	1	23	1	60
Celkem	27	1 788	16 620	1 603	64 145	67	2 154

Poznámka: Údaje o počtech zařízení k 31. 8. 2021, o činnosti k 31. 10. 2020 a 31. 10. 2021

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- síť středisek volného času byla v tomto období stabilizovaná,
- k rozšíření nabídky došlo pouze v případě akcí spojených s pobytem včetně táborů delších než 5 dní; v ostatních formách činnosti došlo k poklesu:
 - počet útvarů pravidelných činností se snížil o 7 %, počet účastníků poklesl o 17,2 %,
 - počet akcí v příležitostné činnosti se snížil o 47,1 % a počet účastníků těchto akcí klesl o 36,1 %,
 - počet pobytových akcí vzrostl o 21,8 % a počet jejich účastníků se zvýšil 9,9 %.

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny (dále také jen „ŠD“) jsou přednostně určeny žákům 1. stupně základní školy a lze do nich přijímat rovněž děti z přípravných tříd základních škol a tříd přípravného stupně základních škol speciálních. Školní kluby jsou přednostně určeny žákům 2. stupně a nižšího stupně víceletých gymnázií či konzervatoří. Platí přitom, že k pravidelné docházce do školního klubu mohou být přijati pouze ti účastníci, kteří nejsou přijati do ŠD a naopak. Zájmové vzdělávání poskytují tato školská zařízení většinou ve dnech školního vyučování, ale připravují i akce víkendové a prázdninové. Konkrétní aktivity vycházejí z jejich ŠVP a jsou zveřejňovány např. na webových stránkách právních subjektů. V případě školních družin jsou sledovány především údaje o počtu oddělení zřizovaných pro účastníky pravidelné denní docházky a počtu účastníků v nich, u školních klubů šlo o počty účastníků zapsaných k pravidelné a pravidelné denní docházce a počty zájmových útvarů a účastníků v nich. Ve druhém pololetí školního roku 2019/2020 se při poskytování zájmového vzdělávání musela tato školská zařízení vypořádat

s epidemiologickou situací v České republice, jež byla provázena zákazem osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů při poskytování vzdělávání – tato skutečnost se však nemohla neprojevit na níže uvedených údajích.

Přestože síť školních družin zůstala více méně stabilní, při poklesu počtu zapsaných k pravidelné denní docházce (což koreluje s poklesem počtu žáků 1. stupně základních škol) se zároveň zvýšil počet oddělení. V tom se pravděpodobně projevují dopady reformy financování regionálního školství, kdy financování pedagogické práce ve školních družinách přešlo z krajských normativů na úroveň MŠMT, což vedlo ke stanovení jednotných pravidel pro otevírání nových oddělení školních družin se zvýhodněním tzv. malotřídních základních škol (1-3 oddělení školní družiny mohou mít méně zapsaných účastníků).

Vzhledem k úzké svázanosti školních družin a školních klubů se základními školami byl provoz těchto školských zařízení obdobně silně ovlivněn epidemiologickou situací a opakovaným zákazem osobní přítomnosti žáků na základním vzdělávání. Vzhledem k tomu, že přísnější opatření platila na 2. stupni základních škol, není divu, že pokles počtu zapsaných účastníků a zájmových útvarů školních klubů zaznamenal znatelnější pokles než v případě výkonů školních družin.

Tabulka 55: Školní družiny ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 a účastníci zapsaní k pravidelné denní docházce

Zřizovatel	Školní rok 2019/2020				Školní rok 2020/2021			
	Počet zařízení	oddělení	Zapsaní účastníci		Počet zařízení	oddělení	Zapsaní účastníci	
			Počet celkem	z toho z 1. st.			Počet celkem	z toho z 1. st.
Obec	230	584	15 267	15 188	230	589	14 914	14 846
Církev	4	16	259	217	4	19	281	230
Kraj	16	36	419	329	16	39	432	317
Privátní sektor	15	32	581	507	16	32	612	544
Celkem	265	668	16 526	16 241	266	679	16 239	15 937

Poznámka: Údaje k 31. 10. 2019 a 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Tabulka 56: Školní kluby ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 a účastníci zapsaní k pravidelné docházce a do zájmových útvarů

Zřizovatel	Školní rok 2019/2020				Školní rok 2020/2021			
	Počet zařízení	Zapsaní účastníci	Zájmové útvary		Počet zařízení	Zapsaní účastníci	Zájmové útvary	
			Počet útvarů	Počet účastníků			Počet útvarů	Počet účastníků
Obec	24	1 117	108	1 004	24	1 008	74	882
Církev	1	363	25	285	1	344	40	323
Kraj	2	50	2	8	2	37	1	5
Privátní sektor	6	220	9	77	6	234	8	58
Celkem	33	1 750	144	1 374	33	1 623	123	1268

Poznámka: Údaje k 31. 10. 2019 a 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- meziroční změny v počtech školních družin jsou důsledkem toho, že:
 - nově zahájila činnost školní družina při základní škole zřízené privátním sektorem (Základní škola Na Dvoře a Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú.),
- zájem o služby poskytované školními družinami se v letech 2019/2020 a 2020/2021 vyvíjel následovně:
 - počet oddělení vzrostl o 1,6 %, při současném poklesu počtu účastníků zapsaných k pravidelné denní docházce o 1,7 %,
 - počet zapsaných účastníků z 1. stupně základní školy obdobně klesl o 1,9 %.
- zájem o služby poskytované školními kluby se v letech 2019/2020 a 2020/2021 vyvíjel takto:
 - počet účastníků zapsaných k pravidelné docházce do školního klubu klesl o 7,3 %,
 - počet zájmových útvarů organizovaných školním klubem klesl o 14,6 % při současném poklesu počtu účastníků v nich o 7,7 %.

1.9.4 Školská účelová zařízení

Ze všech školských účelových zařízení uvedených v § 11 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů působila v Královéhradeckém kraji ve školním roce 2020/2021 pouze dvě školní hospodářství a jedna školní knihovna.

Školní statek

Školní statek, Hořice, Jižní 2118 je součástí příspěvkové organizace Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice - střední škola a vyšší odborná škola, příspěvková organizace.

Zařízení je edukačním a výcvikovým střediskem pro společnou i individuální praxi žáků oborů vzdělání Agropodnikání, Zemědělec-farmář částečně též Opravář zemědělských strojů výše uvedené školy a praktického vyučování žáků oboru vzdělání Zemědělské práce Střední školy řemesel a Základní školy Hořice.

Zařízení hospodařilo v roce 2020/2021 na ploše 247,18 ha zemědělské půdy, z této výměry je 217,08 ha půda orná, zbytek tvoří trvalé travní porosty a pastviny. Ze sedmi pěstovaných plodin zaujímaly největší plochu pšenice ozimá (67,8 ha), cukrová řepa (34,2 ha) a řepka ozimá (26,0 ha).

Součástí výroby na školním hospodářství je také živočišná výroba. Chován je především skot, dále také koně, ovce, králíci, slepice, kozy a prasata.

Skot je ustájen v nově zrekonstruovaných stájích, hospodářství má uzavřený obrat stáda s brakací 25 %. Při ošetřování a dojení v moderní dojárně pomáhají v rámci individuální praxe žáci 2. ročníku oboru vzdělání Agropodnikání.

Během letošního roku došlo k rozšíření ustájených plemen hovězího dobytka o zástupce masných plemen – Belgické modré, Limousine, Aberden angus v červené i černé formě.

K velké změně došlo závěrem školního roku v chovu koní. Byla ukončena spolupráce s TJ Jiskra Hořice a nově zde pro výcvik koní a jezdců nastoupil zkušený jezdec, cvičitel a národní trenér. Pro potřeby výcviku byly nakoupeny 3 klisny v hodnotě 140 000,- Kč. Ve spolupráci s Českou jezdeckou federací

jsou připravovány nové stanovy pro obnovu vlastní stáje Školního statku, tak aby bylo umožněno žákům a studentům účastnit se na jezdeckých závodech nebo získávat vlastní jezdecké licence.

Školní polesí

Činnost školního polesí vykonává Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola. Školní polesí zajišťuje praktickou výuku žáků v oborech vzdělání Lesnictví, Mechanizace a služby, Lesní mechanizátor a Ekologie a životní prostředí výše uvedené školy.

Školní polesí bylo zřízeno již v roce 1958. Později, při vzniku Krkonošského národního parku, byly jeho hranice upraveny do současné podoby. Celková výměra je 1 240 ha, z čehož 905,48 ha tvoří les. Hospodaří podle vlastního lesního hospodářského plánu. Provádí kompletní péči o les, jež se skládá z těžby, přibližování a prodeje dřeva, obnovy a ochrany lesa. Provozuje vlastní lesní školku pro pěstování sadebního materiálu. Vykonává právo myslivosti ve vlastní honitbě o výměře 888 ha, zařazené do vyhlášené oblasti pro chov jelení zvěře Krkonoše. Převážná část rozlohy - 93 % polesí leží v jedlobukovém stupni, pouze 7 % leží v bukovém stupni. Geologické podloží tvoří podkrkonošský permokarbon. Půdy jsou převážně minerálně chudé oligotrofní hnědozemě.

Školní knihovna

Školní knihovnu mají pravděpodobně v každé škole, ale jedinou zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení v KHK byla v roce 2020/2021 školní knihovna, jejíž činnost vykonává Základní škola a mateřská škola, Předměřice nad Labem, okres Hradec Králové, kterou zřizuje obec Předměřice nad Labem. Podle výroční zprávy této organizace může knihovna poskytovat služby až pro 320 čtenářů.

1.9.5 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Celková ubytovací kapacita školských ubytovacích zařízení v KHK byla, stejně jako v předcházejícím období, dostačující. Všechny žádosti byly vyřízeny kladně. Využitelnost kapacity těchto zařízení je srovnatelná se školním rokem 2019/2020. Ve sledovaném období školního roku 2020/2021 pracovalo v zařízeních 24 asistentů pedagoga, přepočtených úvazků 8.

K 31. 10. 2020 bylo v provozu 42 zařízení, z nichž pouze 1 je samostatným subjektem (Domov mládeže, internát a školní jídelna, Hradec Králové, Vcelova 1469/5), zbývající jsou vždy zřizovány při školách.

Tabulka 57: Počty školských výchovných a ubytovacích zařízení bez ohledu na zřizovatele ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021

	2019/2020	2020/2021	Rozdíl	%
Počet zařízení	43	42	-1	-2,3
Počet ubytovaných	2985	3050	+65	+2,1
Počet lůžek	4422	4325	-97	-2,1
Počet vychovatelů/ přepočtený počet	165/146,8	167/150,4	+2/+3,6	+1,2/+2,4

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2019, popř. k 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT a OŠ KÚ KHK

Z tabulky 57 porovnávající počty zařízení, ubytovaných a pracovníků ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- počet ubytovacích zařízení se snížil o 1,
- počet lůžek se snížil o 97 (-2,1 %),
- počet ubytovaných žáků a studentů se zvýšil o 65 (+2,1 %),
- počet vychovatelů (fyzických osob) se zvýšil o 2 (+1,2 %),
- přepočtený úvazek vychovatelů se zvýšil o 3,6 (+2,4 %).

V souvislosti se zavedením zvýhodněného jízdného pro žáky a studenty počínaje školním rokem 2018/2019 došlo v porovnání s předcházejícími školními roky nejprve k mírnému snížení počtu ubytovaných žáků a studentů ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních. Předpokládalo se, že pokud bude veřejná doprava pro žáky a studenty dotována, bude některými žáky a studenty upřednostňováno denní dojíždění před ubytováním ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních. Tento předpoklad se nepotvrdil. Již v následujícím školním roce 2019/2020 se celkový počet ubytovaných navýšil o 28 a trend navyšování počtu ubytovaných se projevil i ve školním roce 2020/2021, kdy došlo k nárůstu počtu ubytovaných oproti předcházejícímu školnímu roku o 65 žáků a studentů.

1.9.6 Zařízení školního stravování

Školní stravování je nedílnou součástí hmotného zabezpečení dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole a ve školském zařízení, které zajišťuje celodenní výchovu, ubytování a stravování, zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání a ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Je nástrojem výživové a potravinové politiky státu.

Propracovaný systém školního stravování v České republice má význam nejen sytící, ale také preventivní a výchovný. Školní stravování také plní roli zdravotně – výživovou, kdy strava musí splňovat určitá nutriční kritéria, která jsou dána vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů. Snahou školního stravování je formovat stravovací návyky dětí a žáků, vést je směrem ke správné výživě a zdravému životnímu stylu od útlého dětství a tím předcházet nesprávnému vztahu k jídlu, rozvoji nevhodných stravovacích návyků, a především pozdějším zdravotním problémům souvisejícím s nadváhou a obezitou a vedoucím k případům onemocnění cukrovkou, rakovinou, mozkovou příhodou a dalšími civilizačními nemocemi. Při společném stravování si děti osvojují základy stolování ve společnosti.

Do školního stravování stále pronikají nové moderní trendy, jídla se připravují z kvalitnějších potravin, používají se moderní šetrnější úpravy tak, aby finální pokrm splňoval výživové požadavky a chuťově oslovil co nejvyšší počet stravovaných.

Snahou Královéhradeckého kraje je přispívat ke zkvalitňování školního stravování co nejlepším metodickým řízením a metodickou pomocí školním jídelnám všech zřizovatelů, pořádáním a spoluprádáním školení a seminářů pro pracovníky všech školních jídelen v kraji.

Školní rok 2020/2021 byl podobný roku předcházejícímu v oblasti vzdělávání i poskytování školských služeb. Situace spojená s pandemií Covid-19 v roce 2021 ovlivnila život všech lidí, ať už onemocněli, pobývali v karanténě nebo plnili a dodržovali vládní opatření vydaná Ministerstvem zdravotnictví, ve školách a školských zařízeních také Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Vysoká nemocnost způsobila problémy ve školách i školních jídelnách v situacích, kdy onemocněly celé kolektivy školních jídelen a ředitelé museli řešit náhradní stravování.

Při provozu platila a stále platí přísná hygienická opatření - rozestupy alespoň 2 m, stoly od sebe minimálně 1,5 m, počet strážníků u stolu max. 6, povinnost nosit respirátor a odkládat jej pouze při konzumaci jídla, počet strážníků ve školní jídelně nesmí přesáhnout počet míst u stolů atd. Personál školní jídelny měl práci ztíženou tím, že v rámci opatření byl omezen samoobslužný provoz, vše bylo nutné připravit strážníkům na táč, aby se zabránilo kontaktu s nádobím, potravinami apod. Strážníci z jednotlivých skupin (tříd) se nesměli potkávat u stolu, při výdeji jídla, při odnášení použitého nádobí.

Ve velkých jídelnách se prostor rozdělil na jednotlivé sektory, aby se kontaktu co nejvíce zabránilo. Vše se stále dezinfikovalo, často se větralo a zaměstnanci školy a jídelny museli korigovat přítomnost strážníků v zařízení školní jídelny tak, aby se netvořily fronty. Byla zrušena nebo omezena doplňková činnost z důvodu zákazu vstupu cizích osob do prostor školy a školského zařízení. Většinou se cizím strážníkům vydávala strava pouze do jídelnoslužby výdejním okénkem nebo v určenou dobu.

V srpnu 2021 se podařilo zorganizovat pro školní jídelny online školení hygienického minima a připravit školení pro nové začínající vedoucí školních jídelen, které proběhlo na začátku dalšího školního roku.

V roce 2021 se Královéhradecký kraj zapojil již popáté do projektu „Obědy do škol“, který spadá pod operační program Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Cílem programu je zmírňovat extrémní formy chudoby, jejichž dopad na sociální vyloučení je největší. Jedním z cílů je přispívat nejchudším dětem na stravování ve školních jídelnách.

Projekt je určen pro děti ve věku 3–15 let a musí se jednat o dítě, jehož zákonní zástupci se nacházejí ve stavu hmotné nouze. Dětem v mateřských školách je z projektu hrazeno celodenní stravování, žákům základních škol obědy.

Ve školním roce 2020/2021 se do projektu zapojilo 87 škol a školských zařízení, finanční prostředky čerpalo 75 škol a školských zařízení, ostatních 12 nakonec nemělo potvrzené děti a žáky k podpoře. Z Úřadu práce bylo potvrzeno 639 dětí a žáků, skutečně čerpalo 558. Těmto strážníkům bylo poskytnuto stravování v celkové výši 1 518 342 Kč (v cenách potravin).

Zapojené školy v jednotlivých okresech:	Hradec Králové	14 škol a ŠZ
	Jičín	12 škol a ŠZ
	Náchod	24 škol a ŠZ
	Rychnov n. K.	13 škol a ŠZ
	Trutnov	24 škol a ŠZ

Některé školy Královéhradeckého kraje byly opakovaně zapojeny do projektu „Obědy pro děti“, který je určen pro žáky základních škol. Projekt byl zahájen ve školním roce 2013/2014 a počet dětí, kterým je hrazeno stravování, stále roste. Do projektu se hlásí jednotlivé školy a školní jídelny přes organizaci Women for Women, o.p.s. Finanční prostředky na obědy ve školních jídelnách pro vytipované žáky jsou poskytovány školám formou daru, který na konci školního roku vyúčtovávají a zbylé prostředky vrací na účet poskytující organizace. Celkové počty zapojených žáků nejsou známy.

V oblasti stravování zaměstnanců došlo od ledna roku 2021 ke změně. Novelou zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, není povinností příspěvkové organizace zajišťovat stravování zaměstnanců, jedná se o benefit. Dle informací ze škol ve většině případů stravování zaměstnanců funguje stejným způsobem.

Tabulka 58: Počty stravovaných ve školních jídelnách

Zřizuje	Okres	Školní rok 2019/2020				Školní rok 2020/2021			
		Stravo- vaných celkem	z toho		Přepo- čtení pracov- níci	Stravo- vaných celkem	z toho		Přepo- čtení pracov- níci
			pracov- níků	dětí, žáků			pracov- níků	dětí, žáků	
Obec	HK	23 460	2 505	19 074	318,1	23 172	2 549	18 862	320,4
	JC	11 661	1 190	9 177	179,5	11 590	1 232	9 005	180,7
	NA	14 810	1 794	11 286	242,1	14 920	1 841	11 154	242,6
	RK	11 114	1 332	8 133	182,2	11 136	1 385	8 032	183,9
	TU	17 061	2 012	12 853	257,0	16 723	2 073	12 612	261,2
	Celkem	78 106	8 833	60 523	1 178,9	77 541	9 080	59 665	1 188,8
Církev		503	53	404	5,6	476	53	383	5,7
Kraj		19 254	2 762	13 234	242,9	18 542	2 707	13 175	236,0
Privátní sektor		3 095	357	2 254	43,1	3 583	382	2 666	45,3
Celkem		100 958	12 005	76 415	1 470,5	100 142	12 222	75 889	1 475,8

Poznámka: Údaje k 31. 10. 2019 a 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Tabulka 59: Počty zařízení školního stravování

	2019/2020	2020/2021	Rozdíl	%
Počet zařízení	494	497	3	0,6
Počet pracovišť	568	570	2	0,4
Stravovaných celkem	100 958	100 142	-816	-0,8
- z toho pracovníků	12 005	12 222	217	1,8
- z toho dětí, žáků	76 415	75 889	-526	-0,7
Přepočtení pracovníci	1 470,5	1 475,8	5,3	0,4

Poznámka 1: Údaje platné k 31. 10. 2019, popř. k 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Pouze počet aktivních ŠJ, tedy vykazujících k danému datu výkony

Tabulka 60: Srovnání údajů o školním stravování za školní roky 2019/2020 a 2020/2021

Zřizuje	Okres	Školní rok 2019/2020		Školní rok 2020/2021	
		Počet		Počet	
		zařízení	pracovišť	zařízení	pracovišť
Obec	HK	105	119	105	119
	JC	72	73	72	73
	NA	88	106	88	106
	RK	69	72	70	72
	TU	83	110	83	110
	Celkem	417	480	418	480
Církev		2	2	2	2
Kraj		49	57	50	58
Privátní sektor		26	29	27	30
Celkem		494	568	497	570

Poznámka 1: Údaje k 31. 10. 2019, 2020

Poznámka 2: Pouze počet aktivních ŠJ, tedy vykazujících k danému datu výkony.

Změny v celkových počtech zařízení mezi roky 2019 a 2020:

- Mateřská škola Vamberk, Tyršova 280 - zápis nové výdejny a výmaz jednoho z pracovišť jídelny
- Gastroserv Radlice – školní jídelna s.r.o. - zápis nového právního subjektu a školní jídelny
- Střední škola hotelnictví, řemesel a gastronomie, Trutnov, příspěvková organizace - zápis nové výdejny

1.9.7 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Činnost školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči se řídila zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dle výše uvedeného právního předpisu se za zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy považují diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav.

V Královéhradeckém kraji ve školním roce 2020/2021 vykonávalo činnost těchto zařízení celkem 13 organizací zřizovaných KHK a MŠMT. Z nich bylo 7 dětských domovů, 3 dětské domovy se školou, 2 výchovné ústavy a 1 dětský diagnostický ústav.

Královéhradecký kraj ve školním roce 2020/2021 zřizoval celkem 7 organizací vykonávajících činnost dětského domova.

Organizace, které vykonávají činnost dětského domova a zároveň mateřské nebo základní školy pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou:

- Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240
- Dětský domov, mateřská škola a školní jídelna, Broumov, třída Masarykova 246
- Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola, Jaroměř

Dětské domovy, které nejsou organizačně spojené se školou:

- Dětský domov a školní jídelna, Nechanice, Hrádecká 267
- Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497
- Dětský domov a školní jídelna, Sedloňov 153
- Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141

Tabulka 61: Počty dětí v DD zřizovaných KHK ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021

Údaje o dětech celkem	Školní rok			2019/2020	2020/2021
	Počet dětí celkem			211	207
	Umístění na základě	soudního rozhodnutí s výchovou	ústavní	180	186
			ochrannou	0	0
		předběžného opatření		9	3
dobrovolně prodlouženého pobytu		22	18		
Děti před zahájením školní docházky	Celkem			23	22
	z toho ve věku do 3 let			2	0
Děti plnící povinnou školní docházku	Celkem			137	149
Děti po ukončení školní docházky	Celkem			51	36
	z toho	od 15 do 18 let		28	18
		18 let a starší		23	18
		ve střední škole		50	36
		v pracovním poměru		1	0
		nezařazení		0	0
		na vysoké škole, VOŠ		0	0

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2019, popř. k 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

V meziročním srovnání se počty dětí v dětských domovech zřizovaných Královéhradeckým krajem téměř nezměnily. V dětských domovech se snížil podíl dětí po ukončené školní docházce, tedy starších 15 let.

1.10 Pracovníci ve školství

Údaje o pracovnících ve školství jsou uvedeny v kapitole 2 Ekonomika a péče o majetek a dále v Přílohách 3, 4 a 5 této zprávy.

1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání zastávalo v roce 2020/2021 významnou roli ŠZ DVPP KHK. Svou programovou nabídkou se snaží pomáhat pracovníkům škol a školských zařízení v jejich práci především na základě přímých podnětů ze škol a školských zařízení. Při tvorbě programové nabídky spolupracuje s institucemi zabývajícími se tvorbou kurikul a dalších školských dokumentů, profesními organizacemi a organizacemi zabývajícími se moderními výukovými formami a metodami i s jednotlivými odbornými lektory – specialisty na konkrétní problematiku. Na pracovištích v Hradci Králové, Jičíně, Náchodě a Trutnově připravili pracovníci ŠZ DVPP KHK do vydané Nabídky programů ve školním roce 2020/2021 celkem 605 vzdělávacích programů a akcí v oborech školský management, pedagogika, psychologie, zdravý životní styl, předškolní a primární pedagogika, český jazyk a literatura,

cizí jazyky, společenskovední předměty, matematika a fyzika, biologie, chemie, environmentální výchova a zeměpis, tělesná výchova, estetická výchova, odborné předměty, odborné školství, informatika, pedagogika volného času a další.

Vzdělávací činnost ŠZ DVPP KHK byla během celého školního roku významně ovlivněna pandemií Covid-19 a průběžně vydávanými krizovými opatřeními vlády, která omezila volný pohyb osob a realizaci vzdělávacích akcí. Organizace z celkové nabídky uskutečnila celkem 213 vzdělávacích programů, z toho 99 on-line formou. Celkový počet zahrnuje realizaci 8 kvalifikačních studií, 4 dlouhodobých kurzů a 8 cyklických, vícedenních vzdělávacích programů. Mimo veřejnou nabídku bylo uskutečněno 65 vzdělávacích programů na objednávku škol a školských zařízení.

Realizace vzdělávacích programů z plánované Nabídky programů během obou pololetí školního roku, jejichž charakter a podmínky (typ vzdělávacího programu, obsahová náplň, podmínky akreditace MŠMT, souhlas zúčastněných...) to dovozovaly, byla průběžně aktuálně měněna z prezenční na on-line formu a naopak. Tímto způsobem byla díky situaci uskutečněna téměř polovina všech vzdělávacích programů, včetně programů na objednávku.

Celkem bylo ve školním roce 2020/2021 proškolen 3 055 účastníků z řad pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení. K nejvíce obsazeným akcím patřily následující akce:

Rodiče dnešní doby (90 účastníků); Budeme mít školáka (81 účastníků); Strategie vyšetřování šikany (67 účastníků); Minimum právní ochrany pracovníků škol a školských zařízení (55 účastníků); Formativní a normativní hodnocení žáků (53 účastníků); Jak (pře)žít ve zdraví nejen dobu (po)koronavirovou (50 účastníků); Aktuální změny v právních předpisech (44 účastníků); Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů ZUŠ (42 účastníků); Zvyšování psychické odolnosti pedagogů (41 účastníků).

Tabulka 62: Počty akcí ŠZ DVPP KHK v letech 2019/2020 a 2020/2021

Období	Počet připravených akcí	Počet uskuteč. akcí	Počet akcí uskuteč. na objednávku	Počet akcí uskuteč. on-line	Celkový počet účastníků	Prům. počet účastníků na akci
2019/2020	522	329	87	20	4 977	15
2020/2021	605	213	65	99	3 055	14

Poslední dva roky vzhledem k situaci je patrné snížení počtu uskutečněných vzdělávacích akcí i klesající počet účastníků na jednotlivých školení, přednáškách a seminářích.

Národní pedagogický institut České republiky, přímo řízená organizace MŠMT, je školským vzdělávacím, metodickým, kurikulárním, odborným a poradenským zařízením pro řešení otázek předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání. Zasahuje rovněž do oblasti základního uměleckého, jazykového, neformálního, zájmového a dalšího vzdělávání.

Krajské pracoviště zajišťuje systematický přenos vzdělávacích inovací z centrální koncepční úrovně do školské praxe v regionech. Funguje jako centrum podpory pedagogů a vedení škol. Realizuje metodickou podporu školám a pedagogům a cílené vzdělávání pedagogických pracovníků, podporuje strategické řízení ve školách a územích.

V roce 2021 bylo krajským centrem podpory Hradec Králové zrealizováno 460 vzdělávacích programů a konzultací (prezenční či online formou), v rámci kterých bylo proškoleno a podpořeno 5 109 pedagogických pracovníků.

Vzdělávání a podpora probíhaly zejména v těchto oblastech:

Projekt **Strategické řízení a plánování ve školách (SRP)** – metodická podpora ředitelům a vedení škol v oblasti strategického řízení a plánování, pedagogického vedení a profesního rozvoje, metodická podpora příjemcům IPo MAP.

Projekt **Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B)** – metodická podpora školám při zavádění inkluzivního vzdělávání zejména formou poskytování poradenských a konzultačních služeb a služeb expertního poradce v otázkách edukace dětí a žáků se SVP.

Projekt **Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů (SYPO)** – podpora profesního rozvoje pedagogů v rámci tří aktivit: profesních společenství učitelů – tzv. metodických kabinetů, které zajišťují pedagogům aplikaci inovací oborových didaktik a zaměřují se na pedagogicko-psychologické znalosti a zkušenosti učitelů, dále aktivitou Začínající učitel a aktivitou Management, jež se v roce 2021 zaměřila na mediální obraz školy. Projekt SYPO dále poskytoval metodickou podporu učitelům v ICT oblasti formou webinářů a konzultací.

Podpora v rámci **revizí ICT v RVP ZV** byla poskytována prioritně školám, které se přihlásily do 1. a 2. vlny podpory, postupně byla nabídka otevřena všem školám v kraji. Podpora při zavádění změn v ŠVP je poskytována formou seminářů, webinářů a konzultací, startovacích balíčků programů pro vedení škol, pro koordinátory ICT, pro učitele informatiky i dalších předmětů či formou sdílení zkušeností a dobré praxe.

Národní plán podpory návratu do škol - projekt MŠMT, jehož cílem je zmírnit negativní dopady výpadku prezenční výuky v důsledku Covid-19 poskytnutím financí na doučování a socializační aktivity. Krajské pracoviště NPI zajišťovalo cílenou podporu školám, které byly identifikovány jako nejpotřebnější, dále plošně poskytovalo poradenství a informace k možnostem zajištění vyučujících pro doučování žáků. Podpora bude pokračovat i v následujícím roce z Národního plánu obnovy.

Podpora nadání a talentu je nadále zajišťována Sítí podpory nadání východních Čech. Poskytuje podporu vedení škol při zavádění systému podpory nadání a vyvážené inkluze na školách, pedagogům v práci s nadanými žáky, stejně tak jako rodičům a nadaným dětem a žákům, a to formou seminářů, webinářů, individuálního poradenství a poradenství na školách.

Mezi nejvýznamnější akce, které proběhly v roce 2021, patří 2 konference:

- Podpora nadání v Královéhradeckém kraji – 2. 6. 2021 (online)
 - ke vzdělávání nadaných žáků na základních a středních školách
 - připraveno ve spolupráci s KAP KHK
- Krajská konference k podpoře nadaných žáků v základních a mateřských školách – 15. 10. 2021 (prezenčně)
 - ke vzdělávání nadaných dětí a žáků v MŠ a na 1. stupni ZŠ
 - připraveno ve spolupráci s odborem školství KÚ KHK

Krajské pracoviště dále poskytuje metodickou podporu v práci s **děti a žáky – cizinci**, zejména zajišťováním adaptačních koordinátorů, tlumočnických a překladatelských služeb, ale také nabídkou vzdělávacích programů, webinářů a konzultací.

Mezi další standardní služby krajského pracoviště patří realizace **studí** – studia pedagogiky a), studia pedagogiky b) – asistent pedagoga, kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení či studia pro logopedické asistenty, dále nabídka seminářů a webinářů pro pedagogy zajišťující státní maturitní zkoušku (aktivita **CISKOM**) či podpora a doplnění systémových prvků, které umožňují prohlubování kompetencí dospělých v rámci dalšího vzdělávání v ČR (projekt **Upskilling**).

1.12 Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení dlouhodobě probíhá v několika středních školách – v COV zřízených při šesti středních školách zřizovaných KHK i na dalších středních školách, které jsou často partnerskými organizacemi COV. COV jsou v rámci finančních možností vybavována nejmodernější technikou a technologiemi potřebnými k výuce, pro jejichž financování byly využívány i finanční prostředky získané pomocí projektů z Evropských sociálních fondů (dále také jen „ESF“).

COV jsou zřízena na následujících školách:

- Střední průmyslová škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové – **Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie,**
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338 – **Centrum odborného vzdělávání pro automobilový průmysl a dopravu,**
- Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie arch. Jana Letzela, Náchod, příspěvková organizace – **Centrum odborného vzdělávání ve stavebnictví,**
- Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola – **Centrum odborného vzdělávání v lesnictví,**
- Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202 – **Centrum odborného vzdělávání pro nejmodernější technologie obrábění dřeva,**
- Střední škola strojírenská a elektrotechnická – **Centrum odborného vzdělávání pro elektrotechnický a strojírenský průmysl.**

Kurzy celoživotního vzdělávání byly ve školním roce 2020/21 výrazně poznamenány pandemií Covid-19. Z důvodu uzavření škol po významnou část školního roku bylo realizováno vzdělávání zejména v oblasti profesní způsobilosti řidičů, ve stavebnictví, elektro oborech či svářečství.

V Královéhradeckém kraji nabízí služby v oblasti dalšího profesního vzdělávání s možností ukončení zkouškou profesní kvalifikace desítky vzdělávacích institucí. Řada dalších vzdělávacích institucí poskytuje profesní vzdělávání dle požadavků zaměstnavatelů a větší zaměstnavatelé v kraji si školí své zaměstnance vlastními silami či ve vlastní režii.

Komplexní a ucelené informace o nabídce a poptávce po dalším vzdělávání a v časové ose není možné získat. Jakákoliv statistika či souhrn dat informující o poskytovaném dalším vzdělávání by nebyly zcela objektivní.

Pracovištěm, které je jediným zastřešujícím orgánem v oblasti rekvalifikací, je Úřad práce České republiky, respektive pro Královéhradecký kraj krajská pobočka v Hradci Králové. Ani zde však není možné bezproblémově získat informace o jednotlivých poskytnutých rekvalifikacích a jejich oborové struktuře. Informace je možné získávat v čase pouze ručním přepočítáváním.

1.13 Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji

1.13.1 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence rizikového chování (sociálně patologických jevů) je uskutečňována v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027, s Akčním plánem realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2021, s Konceptí školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže KHK na období 2019–2024, se Strategií prevence sociálně nežádoucích jevů v KHK 2017–2021, s DZ KHK 2020–2024, vychází z Národního akčního plánu pro duševní zdraví 2020–2030.

MŠMT sjednotilo způsob hodnocení a podobu vykazování preventivních aktivit pomocí on-line Systému výkaznictví preventivních aktivit (SEPA). KHK, stejně jako ostatní kraje v ČR, jej využívá ke zjišťování stavu výskytu rizikových faktorů spolupodílejících se na vzniku rizikového chování. Školám, které nevyužívají on-line dotazník, bylo umožněno poskytnout stejná data jiným způsobem.

Dotazník nebo SEPA za školní rok 2020/2021 vyplnilo 224 základních a středních škol KHK z 348 škol všech zřizovatelů, tj. 64,37 % zúčastněných.

Tabulka 63: Nejčastější výskyt rizikových jevů byl zaznamenán ve školním roce 2019/2020 a ve školním roce 2020/2021 v oblastech

	Školní rok 2019/2020 (235 škol)	Školní rok 2020/2021 (224 škol)
Užívání* tabáku (výskyt u počtu žáků)	1229	1176
Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	1605	1024
Záškoláctví (výskyt u počtu žáků)	602	862
Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů - výskyt u počtu žáků)	507	610
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod. - výskyt u počtu žáků)	133	312
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	408	276
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	275	254
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace* (počet případů, nikoliv počet žáků)	381	193
Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	197	161
Užívání* alkoholu (výskyt u počtu žáků)	193	121

Ve školním roce 2020/2021 byly školy z důvodu pandemie Covid-19 na podzim a na jaře uzavřeny. V době uzavření škol probíhala distanční výuka, pedagogové nebyli v tak těsném kontaktu se svými žáky jako v době prezenční výuky. Je pravděpodobné, že v období distanční výuky nezachytili pedagogové v takové míře výskyt rizikového chování žáků.

V obou školních letech pedagogové zaznamenali vysoký výskyt užívání tabáku a špatných vztahů mezi žáky. I když se do šetření ve školním roce 2020/2021 zapojilo o 11 škol méně, zvýšil se počet případů záškoláctví, skrytého záškoláctví a závislostního chování pro nelátkové závislosti.

Výzva MŠMT k poskytnutí dotací na poskytování aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování na rok 2021

Výzva MŠMT k poskytnutí dotací na poskytování aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování na rok 2021 nebyla určena školám ani krajům, pouze neziskovým organizacím.

Z organizací, které působí v Královéhradeckém kraji, byly podpořeny neziskové organizace PROSTOR PRO, o.p.s. částkou 497 062 Kč a Společně k bezpečí, z.s. částkou 505 422 Kč.

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

V roce 2021 byl SEMIRAMIS z.ú. podpořen částkou 365 630 Kč a Laxus z.ú. 65 248 Kč.

Dotační programy vyhlašované KHK v oblasti primární prevence na rok 2021

KHK vyhlásil pro rok 2021 dva dotační programy zaměřené na oblast primární prevence, mezi žadatele bylo rozděleno 1 474 000 Kč.

V této oblasti byly vyhlášeny tyto programy:

- 21SMP01 Program zaměřený na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl žáků
- 20SMV06 Etická výchova ve školách

Do programu 21SMP01, jehož doba realizace byla od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021, podalo žádost 34 subjektů, podpořeno bylo 33 žádostí v celkové výši 995 000 Kč. Z toho bylo 6 žádostí od nestátních

neziskových organizací, které dohromady obdržely neinvestiční dotaci ve výši 586 000 Kč. 27 škol obdrželo v tomto titulu celkem 409 000 Kč. Celkové požadavky byly ve výši 2 186 142 Kč, což představuje 45,51 %, uspokojení.

Do programu 20SMV06, jehož doba realizace byla od 1. 8. 2020 do 31. 7. 2021, podalo žádost 18 subjektů, 15 projektů bylo podpořeno, a to v celkové výši 479 000 Kč. Celkové požadavky byly ve výši 481 308 Kč, uspokojeno bylo tedy 99,52 % požadavků na dotaci. V tomto dotačním programu patří mezi oprávněné žadatele pouze školy.

V roce 2021 byly OŠ KÚ KHK administrovány také výzvy na mimořádné účelové příspěvky (dále také jen „MUP“) příspěvkovým organizacím zřízeným KHK i v oblastech Prevence rizikového chování a Etická výchova ve školách. V těchto oblastech bylo rozděleno 2 258 218 Kč.

- V oblasti Prevence rizikového chování a zdravého životního stylu dětí a mládeže bylo podáno 37 žádostí, žádosti byly podpořeny v celkové výši 1 509 818 Kč.
- V oblasti Etické výchovy ve školách bylo podáno 19 žádostí, žádosti byly podpořeny v celkové výši 748 400 Kč.

Celkem vynaložil KHK na oblast prevence rizikového chování a zdravého životního stylu a etické výchovy finanční prostředky ve výši 3 732 218 Kč.

Krajský úřad KHK

Na KÚ KHK na odboru školství pracuje Krajská školská metodička prevence, která provádí analýzy rizikového chování ve školách KHK, spolupracuje s metodikou prevence v PPP a SPC KHK a s dalšími organizacemi, koordinuje preventivní aktivity v kraji, organizačně zabezpečuje akce organizované krajem v oblasti prevence rizikového chování, zveřejňuje informace z oblasti prevence rizikového chování na Školském informačním portálu KHK, vydává Zpravodaj prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení aj.

V roce 2020/2021 zorganizoval odbor školství KÚ KHK pro pedagogy MŠ, 1. stupně ZŠ, vychovatele ŠD a asistenty pedagoga celkem 10 online seminářů na téma Vztahy mezi dětmi, třídní klima a práce s ním, prevence šikany (podpořeno 176 osob).

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v KHK a Implementace Krajského akčního plánu KHK (KAP, I-KAP)

V rámci KAP a I-KAP KHK se ve školním roce 2020/2021 realizoval dvoudenní online seminář Pedagog a sociokulturní specifika romských žáků (podpořeno 12 osob), online seminář Klima školy (podpořeno 46 osob) a čtyři etické dílny pro 60 žáků VOŠ zdravotnické, Střední zdravotnické školy a Obchodní akademie Trutnov.

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK (ŠZ pro DVPP)

ŠZ pro DVPP KHK realizovalo 32 vzdělávacích programů zaměřených na prevenci rizikového chování (podpořeno 537 osob), jeden kurz Studia k výkonu specializovaných činností - prevence sociálně patologických jevů pro školní metodiky prevence (podpořeno 23 osob), 7 programů dalších kvalifikačních studií (podpořeno 75 osob), jejichž součástí byla i problematika prevence rizikového chování. Celkem se DVPP zúčastnilo 635 osob.

Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum KHK (PPP a SPC)

V PPP a SPC KHK pracuje pět oblastních metodiků prevence, v každém okrese jeden. Z důvodu pokračující epidemie Covid-19, a s tím spojenými opatřeními, bylo nutné se i v roce 2021 přizpůsobit změnám.

Proto v období od ledna do června 2021 metodici prevence vytvořili metodiky pro online preventivní programy a následně realizovali tyto programy prostřednictvím webové aplikace ve školách s různými třídními kolektivy. Pokud to situace umožňovala, probíhaly zároveň programy ve školách i prezenčně. Témata online programů byla zaměřena např. na emoce (konkrétně zvládání vzteku) – pro 3. - 5.

ročník, psychohygienu (jak zvládat náročné situace, relaxace) – pro 3. – 6. ročník, rizika kyberprostoru – pro 5. – 7. ročník; spoluvedení třídnické hodiny.

Od května 2021 začala v PPP a SPC KHK realizace projektu Posilování kompetencí pedagogických pracovníků škol a školského poradenského zařízení i dětí a dospívajících v oblasti péče o duševní zdraví prostřednictvím vzdělávání a rozvoje psychosociálních dovedností v rámci programu Zdraví financovaného z Fondů EHP a Norska 2014 – 2021.

Do projektu je zapojeno 25 škol z KHK, kterým je poskytována přednostní péče. Systematická spolupráce spočívá ve zprostředkování klíčových aktivit, mezi které patří:

- úvodní a závěrečná konference,
- kazuistické semináře v celkovém počtu min. 28,
- metodická setkávání v celkovém počtu 350 setkání,
- supervize v celkovém počtu min. 450 hodin,
- vzdělávání v celkovém počtu 14, respektive 16 dnů a následně 6 dnů,
- práce se třídou (kolektivem dětí) – program psychoedukativní výchovy pro podporu oblasti duševního zdraví, celkem pro min. 2000 dětí. V rámci této aktivity je vypracována odborná metodika pro práci s kolektivem.

V rámci projektu v PPP a SPC KHK byl tým metodiků prevence posílen o 2 pracovní úvazky (celkem 3 kolegyně) a vznikl tzv. „tým Centra metodické podpory“.

Od září do prosince 2021 proběhly tyto aktivity:

- úvodní konference, které se účastnilo téměř 100 účastníků - pedagogů zapojených i nezapojených škol, pracovníků spolupracujících organizací a odborníků na oblast duševního zdraví,
- kazuistické semináře – 4 semináře s účastí celkem 134 pedagogů,
- metodická setkání – celkem 38 setkání.

Zároveň s realizací aktivit projektu probíhala klasická činnost okresních metodiků prevence – spolupráce s třídními kolektivy, vedení programů všeobecné primární prevence, selektivní primární prevence, vedení interaktivních besed, adaptační programy atd.

Po celý rok 2021 probíhala spolupráce se školními metodiky prevence i dalšími pedagogy jako např. konzultace, metodická vedení. Zároveň byla pro školní metodiky prevence realizována pracovní setkání za účelem předání aktuálních informací z oblasti prevence rizikového chování. Za účelem vzájemného sdílení informací byly realizovány online (případně prezenční) kazuistické semináře. Všem pedagogům byla nabídnuta podpora prostřednictvím intervizních, případně supervizních konzultací věnujících se jejich profesní a osobní podpoře. Byla realizována individuální a skupinová supervizní setkání okresních metodiků prevence, probíhala individuální poradenská péče pro děti, žáky i jejich rodiče – nejčastěji se řešily výchovné problémy, úzkost a další psychické potíže. V neposlední řadě kontinuálně probíhala aktivní spolupráce s organizacemi působícími v oblasti prevence rizikového chování (např. Semiramis, z.ú., Prostor Pro, o.ps., Policie ČR aj.), i průběžná komunikace a vzájemné informování o aktuálním dění či kapacitních možnostech ve Střediscích výchovné péče, OSPOD aj.

Policie ČR

Na Krajském ředitelství Královéhradeckého kraje působí v každém okrese policista-preventista.

Policisté krajského ředitelství v průběhu roku 2021 provedli celkem 568 přednášek pro 13 700 dětí, jejich rodičů a pedagogů. Z toho 559 přednášek bylo určeno pro 13 534 dětí, žáků a studentů (MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ), 7 přednášek pro 120 rodičů a 2 přednášky pro 46 učitelů. Na většině přednášek pro rodiče byli přítomni zároveň také učitelé.

Nejčastěji požadovanými tématy byla kyberšikana a bezpečí ve virtuálním prostředí (program Tvoje cesta onlinem), dále pak problematika drogových závislostí očima zákona (Tvoje cesta načisto), následně protiprávní jednání (program Základy trestní odpovědnosti). Mateřské školy a 1. stupeň ZŠ měly také velký zájem o témata dopravní výchovy (program Tvoje cesta v dopravě). Dalším žádaným tématem byl program Základy sebeobrany, který byl využíván zejména středními školami. Většina přednášek byla realizována prezenčně, formou online proběhlo pouze 15 přednášek. Dalším okruhem přednáškové činnosti byly návštěvy letních a příměstských táborů v prázdninovém období,

kdy policisté dětem ukazovali techniku a vybavení a zároveň vždy působili preventivně, zejména v oblasti dopravy a virtuálního bezpečí.

Městská policie Hradec Králové – oddělení prevence kriminality

Od dubna roku 2021 do prosince 2021 zrealizováno celkem 245 přednášek pro 3 200 účastníků (praktická dopravní výuka na dopravním hřišti - 167 realizovaných lekcí pro 1 891 žáků, teoretická dopravní výuka v učebnách dopravního hřiště - 31 besed pro 511 žáků, bezpečné chování - 11 besed pro 264 žáků, šikana, kyberšikana - 8 besed pro 138 žáků, právo, morálka, odpovědnost - 11 besed pro 166 žáků, přestupky a trestné činy - 8 besed pro 164 žáků, domácí násilí - 2 besedy pro 30 žáků, základy první pomoci - 7 přednášek pro 57 žáků). V rámci prázdninového provozu byl zajištěn program pro příměstské tábory, mateřská centra a mateřské školy.

Preventivní programy realizované nestátními neziskovými organizacemi v KHK

Preventivní programy poskytovaly školám v KHK ve školním roce 2020/2021 nejvíce organizace SEMIRAMIS z.ú. a Laxus z.ú., PROSTOR PRO, o.p.s., a Křesťanská akademie mladých, z.s.

SEMIRAMIS z.ú. realizoval prezenčně 160 a online 175 programů všeobecné dlouhodobé primární prevence ve 159 třídách pro 3 741 žáků a 177 pedagogů. Nejčastějšími tématy byly Restart aneb stále jsme to my (obnova třídního kolektivu) a téma Emoce. Programů selektivní dlouhodobé primární prevence realizovala organizace 23, a to prezenčně. Těchto programů se zúčastnilo 8 tříd, 71 žáků a 11 pedagogů. Nejčastěji se řešily vztahy v kolektivu. Pro střední školy a střední odborná učiliště uspořádala organizace tři bloky preventivních setkání, pro pedagogy všech škol 5 vzdělávacích programů, 10 online supervizí a 10 online podpůrných skupin. Hlavními tématy pro pedagogy byly psychohygiena, děti ve světě online, podpora pedagogů v době uzavření škol, podpora rodičů v lockdownu. Pro rodiče Semiramis z.ú. připravil 8 online přednášek.

Laxus z.ú. realizoval prezenčně 65 a online 27 programů všeobecné dlouhodobé primární prevence ve 46 třídách pro 949 žáků a 55 pedagogů. Nejčastějšími tématy byly Restart aneb stále jsme to my (obnova třídního kolektivu) a téma Emoce. Pedagogové se zúčastnili 3 prezenčních vzdělávacích programů na téma psychohygiena a děti ve světě online.

PROSTOR PRO, o.p.s. uspořádal ve školním roce 2020/21 celkem 98 preventivních aktivit (z toho 20 online v době distanční výuky a uzavření škol), do kterých se zapojilo 1 078 žáků a 64 pedagogů. Nejčastěji realizovaná témata ve školách (prezenční forma) - Emoce, konflikty a zpětná vazba, Kamarádství, Jiný, divný originál (téma tolerance), Komunikace, vztahy a šikana, Závislostní chování, Partnerství a sex, Odpovědnost a kriminalita. Nejčastěji realizovaná témata při distanční výuce (online) - Rizika internetu, Online preventivní úniková hra (sociální síť, kyberšikana, duševní zdraví), Závislostní chování. Během uzavření škol pracovníci organizace vytvářeli podpůrné materiály pro pedagogy a také rozvíjeli činnost na sociálních sítích Instagram a Facebook, kde došlo k založení profilů a publikování příspěvků s preventivními tématy. Ambicí profilů je rovněž fungovat jako alternativní varianta e-poradny pro žáky i jejich rodiče a pedagogy.

Křesťanská akademie mladých, z.s.

Ve školním roce 2020/2021 byla rozvíjena preventivní práce ve školních kolektivech i přes omezení, která nastala z důvodu pandemie nemoci Covid-19. Preventivní programy probíhaly v období září 2020 - únor 2021 podle toho, jak byly školy otevřené, v období březen - duben se uskutečnilo 21 online programů Jak zvládat těžkosti, a od května 2021 se již lekce prevence realizovaly téměř standardně. Celkem bylo ovlivněno preventivní činnosti cca 1450 žáků z 21 škol (17xZŠ a 4xSŠ) KHK v rozsahu cca 146 preventivních hodin (88 programů) zaměřených především na pozitivní rozvíjení vztahů v třídě (prevence šikany a kyberšikany), ale také na prevenci rizikového sexuálního chování a závislostí. Podařilo se také zrealizovat v online podobě preventivní projekt Partnerské vztahy a riziko HIV (prosinec 2020), do kterého se zapojilo v rámci 17 lekcí celkem 350 žáků z 6 ZŠ a 4 SŠ, SOŠ a SOU.

Salinger, z.s.

V rámci celorepublikové akce Týden nízkoprahových klubů připravil Salinger, z. s. preventivní program pro Mateřskou školu, Speciální základní školu a Praktickou školu, Hradec Králové, který byl tematicky zaměřen na návrat dětí do školy (vztahy s vrstevníky, vztahy s učiteli, duševní zdraví a hygiena, příprava do školy a na povolání). Celkem se zúčastnilo 7 tříd, 44 žáků, 5 učitelů, 2 asistenti pedagoga.

Kraje pro bezpečný internet (KPBI)

Od roku 2014 se KHK zapojuje do projektu Kraje pro bezpečný internet, který získal záštitu Asociace krajů ČR. Na projekt KPBI vynaložil KHK 100 000 Kč. Finanční prostředky ve výši 50 000 Kč byly zaslány Kraji Vysočina formou dotace na realizaci, publicitu projektu a vzdělávání v oblasti elektronické bezpečnosti, 50 000 Kč bylo rozděleno vítězným školám.

V rámci projektu proběhla i ve školním roce 2020/2021 žakovská soutěž. Soutěžní kvíz úspěšně absolvovalo 2 392 žáků, KHK obsadil 2. místo mezi 12 zapojenými kraji ČR. V nadstavbové soutěži Kvíz PLUS bylo v našem kraji úspěšných 196 žáků, KHK se umístil mezi kraji ČR na 4. místě. V soutěžním kvízu byli oceněni tři žáci v kategorii 8 – 12 let a tři žáci v kategorii 13+. V části Kvíz PLUS se o konečném pořadí žáků rozhodovalo ve finále, oceněno bylo pět žáků.

KHK vyhlašuje každoročně i soutěž škol, ve které školám s největším podílem úspěšných řešitelů soutěžního kvízu rozděljuje 50 000 Kč. Ve školním roce 2020/2021 byly v soutěži škol úspěšné tyto školy: Gymnázium Trutnov – 16 000 Kč, Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola Hradec Králové – 14 000 Kč, Střední škola gastronomie a služeb Nová Paka – 11 000 Kč, Střední škola vizuální tvorby, s.r.o. Hradec Králové – 9 000 Kč. Do soutěže se celkem z KHK zapojilo 57 škol.

Duševní zdraví

Od února 2021 pracuje na odboru školství KÚ KHK pracovní skupina k podpoře duševního zdraví dětí, žáků a studentů, která v roce 2021 mapovala pozici a potřeby školních psychologů. Do dotazníkového šetření se zapojilo 18 psychologů z 21 škol KHK. Členové pracovní skupiny také shromáždili kontakty na odborníky v KHK v oblasti duševního zdraví.

V rámci každoročního mapování situace v oblasti prevence rizikového chování ve školách KHK odpovídali školní metodici prevence i na otázku, zda škola realizovala ve školním roce 2020/2021 preventivní program na podporu duševního zdraví. Z 224 odpovědí bylo 154 odpovědí záporných (68,75 %) a 36 odpovědí kladných (16,07 %). 36 škol na otázku neodpovědělo.

Pro učitele byly nejčastějšími tématy psychohygiena, relaxace a odpočinkové aktivity, duševní zdraví pedagogů i žáků během online výuky, syndrom vyhoření. Pro žáky efektivní komunikace, adaptační a stmelovací aktivity, duševní hygiena, motivace ke studiu, asertivita, muzikoterapie, práce s emocemi. Téma duševního zdraví bylo zařazováno i do třídnických hodin. Témata byla lektorována buď školním psychologem, nebo nestátní neziskovou organizací.

Hlavní problémy z oblasti duševního zdraví, se kterými se žáci a pedagogové potýkali: izolovanost žáků, deprese, problémy se socializací žáků, vztahy mezi žáky ve třídách, účast a fungování na on-line výuce, s tím spojená frustrace žáků, obavy, strach, psychické problémy, deprese dětí z izolovanosti, samoty (chyběli jim kamarádi), spousta problémů v rodinách, motivace ke studiu, komunikace s žáky a rodiči, školní neúspěšnost, problémy se životosprávou a vhodným nastavením denního režimu s dostatkem pohybu, zhoršení vztahů mezi žáky a učiteli, nevhodné chování na sociálních sítích, osamocení žáků, začlenění do kolektivu.

Fondy EHP a Norska

Projekt PPP a SPC Královéhradeckého kraje - Posilování kompetencí pedagogických pracovníků škol a školského poradenského zařízení i dětí a dospívajících v oblasti péče o duševní zdraví prostřednictvím vzdělávání a rozvoje psychosociálních dovedností – viz výše PPP a SPC KHK.

Projekt Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci - Pro Zdraví Duše aneb posílení role školy a externích týmů jako záchranné sítě v prevenci duševního onemocnění u dětí.

Hlavní aktivitou projektu je posílení podpůrné sítě pro děti a mládež do 18 let v prevenci duševních obtíží. Projekt je realizován ve třech krajích – Královéhradeckém, Pardubickém a Olomouckém, a to vždy na pěti školách v jednotlivých krajích. Cílem projektu je přinést změnu pohledu na trauma a traumatizované dítě, nácvik seberegulace pro žáka i učitele, podpořit budování pozitivních vztahů mezi žáky a pedagogy, zvýšit schopnost požádat si o pomoc, síťovat na další aktéry mimo školu.

Škola podporující zdraví

Škola podporující zdraví je projektem Světové zdravotnické organizace (dále také jen „WHO“), do kterého se zapojila i Česká republika. Vychází z aktualizovaného usnesení vlády ČR ze dne 8. 1. 2014 č. 23 ke Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. Do výše uvedeného projektu je přihlášeno 24 škol z KHK (4 mateřské, 13 základních, 4 střední a 3 vyšší odborné).

1.13.2 Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Význam a obsah environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále také jen „EVVO“) jsou vymezeny několika dokumenty – vedle zákonného zakotvení jde zejména o rámcové vzdělávací programy (RVP) a Státní program EVVO a EP¹. Environmentální výchova je jedním ze sedmi základních cílů vzdělávání ve školském zákoně² a jako jedno z průřezových témat ve všech RVP je nedílnou součástí školních vzdělávacích programů. EVVO je součástí celoživotního vzdělávání a zahrnuje jak formální vzdělávání (např. ve školách a v akreditovaných vzdělávacích zařízeních), tak neformální vzdělávání (např. v rámci volnočasových aktivit) i informální učení zaměřené na oblast životního prostředí. Zároveň představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů ochrany životního prostředí a jeden z prostředků k naplnění udržitelného rozvoje. EVVO úzce souvisí se vzděláváním pro udržitelný rozvoj (dále také jen „VUR“)³. „Promítnout principy udržitelného rozvoje do vzdělávání“ je i cílem Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ a význam VUR zdůrazňuje i Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023⁴.

Školy a školská zařízení vycházely při realizaci EVVO a VUR nejen z uvedených celostátních dokumentů a z DZ KHK 2020–2024, ale také z Koncepce EVVO v Královéhradeckém kraji a Akčního plánu EVVO v Královéhradeckém kraji na léta 2019–2021. V kraji funguje poradní sbor EVVO složený ze zástupců vzdělávacích středisek, škol i veřejné správy. Klíčovou roli v EVVO a VUR plnil krajský koordinátor EVVO, tuto funkci zastávalo z pověření kraje do konce roku 2020 a znovu od července 2021 Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov (dále také jen SEVER). V rámci krajské koordinace SEVER poskytoval školám i dalším institucím činným v EVVO metodickou pomoc, poradenství, pravidelné poštovní i emailové rozesílky, semináře a další služby. Pokračovalo vydávání krajského bulletinu pro EVVO „Ekoton“. Krajský koordinátor EVVO také nabízel konzultace a metodickou pomoc pro školy, střediska ekologické výchovy, obce, města a další zájemce, spravoval databázi EVVO a webový portál

¹ Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025, schválený usnesením vlády č. 652 ze dne 20. července 2016, http://www.mzp.cz/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025

² § 2 Zásady a cíle vzdělávání, odst. 2): „Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména (...) g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.“

³ Strategie VUR přijatá Evropskou hospodářskou komisí (2005): „VUR rozšiřuje pojem environmentálního vzdělávání, které stále více řeší širokou škálu témat v oblasti rozvoje. Environmentální vzdělávání by se mělo rozvíjet a doplňovat o jiné oblasti vzdělávání, a to integrujícím způsobem směřujícím ke vzdělávání pro udržitelný rozvoj.“

⁴ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dz-cr-2019-2023>

pro ekologickou výchovu (<http://www.ekologickavychova.cz/>). Nadále pokračovala také síť M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) a pro mateřské školy obdobná síť MRKVIČKA, do nichž bylo zapojeno celkem 137 škol (počet je v obou sítích stabilizovaný). Zejména pro učitele ZŠ a SŠ uspořádal krajský koordinátor EVVO 21. krajskou konferenci KAPRADÍ. Konference s tématem „Biodiverzita a její ubývání“ Konference se tentokrát z důvodů pandemické situace konala v on-line podobě 16. října 2020. Zúčastnilo se jí 50 učitelů a dalších vzdělavatelů z různých organizací. Místo pravidelného setkání mateřských škol KAPRADÍČKO připravil a distribuoval krajský koordinátor EVVO (rovněž z důvodu pandemické situace) jako náhradu sadu metodických materiálů s tématem „Jak na život bez odpadů“. V Královéhradeckém kraji absolvovalo do roku 2021 specializační studium pro koordinátory EVVO v rozsahu 250 vyučovacích hodin cca 110 učitelů (z toho 90 bylo proškoleny v 8 běžících studia pořádaných Střediskem ekologické výchovy SEVER). V srpnu 2021 byl zahájen 10. běh specializačního studia, pořádaný ve spolupráci Královéhradeckého, Pardubického a Libereckého kraje. Celkově se kurzů a seminářů EVVO, pořádaných krajským koordinátorem EVVO, zúčastnilo cca 250 učitelů a 420 studentů učitelství. Významně se prohloubila spolupráce Univerzity Hradec Králové (Pedagogické a Přírodovědecké fakulty) se Střediskem ekologické výchovy SEVER – přispěl k tomu projekt „Spolupráce univerzit a praxe“ podpořený SFŽP a Královéhradeckým krajem, který umožnil uskutečnit řadu vstupů zaměřených na EVVO do výuky budoucích učitelů, uspořádání pobytových kurzů i stáží ve středisku ekologické výchovy.

Síť středisek ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji poskytuje školám širokou škálu ekologických výukových programů, a to jak krátkodobých, tak pobytových. Největší objem ekologických výukových programů poskytuje Středisko ekologické výchovy SEVER na pracovištích v Hradci Králové a v Horním Maršově. Ve školním roce 2020/2021 uskutečnil cca 180 ekologických výukových programů, kterých se zúčastnilo přes 4 000 žáků všech typů škol, z toho 19 programů pobytových pro ca 400 žáků. Rovněž tento počet byl ovlivněn pandemickou situací, některé programy byly nahrazeny on-line výukou. Školy dále využívají programy dalších středisek ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji: Vzdělávací a kulturní centrum Klášter Broumov, Centrum rozvoje Česká Skalice, Muzeum přírody Český ráj, Ekocentrum Orlice, A Rocha – Křesťané v ochraně přírody, Modrý dům – INEX-SDA Kostelecké Horky, Dům pod jasanem Trutnov, Centrum přírodních věd – Hvězdárna Jičín, NaturaServis, oddělení komunikace ZOO Dvůr Králové a pracoviště environmentální výchovy Správy KRNP. Nabízené programy byly zaměřeny např. na vztah k přírodě a porozumění ekologickým systémům, dějům a zákonitostem, na stav životního prostředí a jeho složek (voda, půda, biodiverzita...), na klimatické změny, jejich dopady a možnosti adaptačních a mitigačních opatření, na postavení člověka v přírodě a historický vývoj vztahu člověka k přírodě, na vztah stavu prostředí a ekonomického a sociálního rozvoje na lokální i globální úrovni apod. Mimo jiných témat byla část výukových programů v rámci tematické krajské kampaně „Čistá obec, čisté město, čistý kraj“ zaměřena na nakládání s odpady. Školám, které mají zájem o dlouhodobou práci svých žáků zaměřenou na řešení různých problémů a témat, nabízí SEVER školní vzdělávací projekty. Největší tradici z nich v kraji má dlouhodobý celostátní program Škola pro udržitelný život⁵, zaměřený na propojení místně zakotveného učení s cíli udržitelného rozvoje, druhým významným celostátním programem rozvíjeným v kraji je program Ekoškola. Další projekty pro školy byly ve školním roce 2020/2021 zaměřeny například na změny klimatu, jejich dopady a možnosti adaptačních a mitigačních opatření („Učíme se reagovat na změnu u klimatu“), na práci s metodou storytellingu („SANKOFA“), uplatnění přístupu STEM ve vzdělávání pro udržitelnost („Biomimikry“) a na zahradní pedagogiku. V rámci projektů se pracovalo mimo jiné metodou místně zakotveného učení, dějové linie a badatelsky orientované výuky. V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO byly realizovány odborné semináře pro pedagogy,

⁵ <http://www.skolaprozivot.cz/>

vzdělávání a podpora pedagogických týmů, konference, specializační studium pro školní koordinátory EVVO a další. Ve spolupráci s dalšími organizacemi v ČR krajský koordinátor EVVO realizoval významné projekty zaměřené na kolegiální podporu pedagogů financované z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále také jen „OP VVV“), do nichž se zapojily ZŠ a MŠ v kraji i Univerzita Hradec Králové – v tomto školním roce byl ukončen projekt „Mistři kolegiální podpory v oblasti přírodovědné gramotnosti“ a pokračoval projekt „Společně ve škole a venku“. Vedle činností vykonávaných v rámci vlastního rozpočtu škol a dalších vzdělávacích institucí Královéhradecký kraj podporoval environmentální vzdělávání finančně příspěvky a granty na úseku životního prostředí. Pro rozvoj EVVO a VUR v kraji se podařilo krajskému koordinátorovi EVVO pro sledované období získat také významnou podporu ze zdrojů mimo rozpočet kraje – vedle Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání i z programu Erasmus+, SFŽP – Národního programu Životní prostředí a dotačního programu MŽP. EVVO podpořilo ve svých grantových programech také město Hradec Králové. Pokračovala spolupráce Královéhradeckého, Pardubického a Libereckého kraje v problematice EVVO (společné specializační studium pro školní koordinátory EVVO).

Ve sledovaném období se v oblasti EVVO a VUR dařilo naplňovat naprostou většinu z opatření DZ KHK 2016–2020 v oblasti EVVO a VUR. Vedle dotačního titulu EVVO byly školám zřizovaným krajem poskytnuty mimořádné účelové prostředky na realizaci aktivit EVVO. V rámci plánování implementace projektů na krajské akční plánování proběhla jednání, která vyústila v zahrnutí budoucích krajských konferencí EVVO „Kapradi“ v letech 2021-2023) do projektu IKAP.

1.13.3 Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

V KHK nepůsobí žádné školy zajišťující pro příslušníky národnostních menšin vzdělávání v jazyce národnostní menšiny. Co se týče vzdělávání dětí, žáků a studentů – cizinců, na území KHK jsou nejčastěji zastoupena ukrajinské, vietnamské a slovenské státní občanství.

Tabulka 64: Počty dětí, žáků a studentů s nejčastějším cizím státním občanstvím

	Školní rok 2019/2020				Školní rok 2020/2021			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
MŠ	342	108	121	23	319	103	110	27
ZŠ	815	323	145	114	837	332	154	108
SŠ	269	129	40	36	291	129	45	47
VOŠ	8	2	0	0	8	2	0	2
Celkem	1 434	562	306	173	1 455	566	309	184

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2019, 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedené tabulky za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 vyplývá:

- ve školním roce 2020/2021 bylo ve školách v Královéhradeckém kraji vzděláváno 1 455 dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím, přičemž tři nejčastěji zastoupená občanství – ukrajinské, vietnamské a slovenské – tvořila 72,8 % z celkového počtu vzdělávaných cizinců,

- oproti školnímu roku 2019/2020 vzrostl počet dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím o 1,5 %, podíl tří nejčastěji zastoupených občanství o 0,2 procentního bodu.

Protože od října 2020 byla novelou školského zákona zrušena možnost financování prostřednictvím rozvojových programů, jimiž byla jazyková příprava cizinců k začlenění do povinného předškolního a základního vzdělávání finančně podporována, v průběhu školního roku 2020/2021 MŠMT připravovalo nový systém vzdělávání cizinců ve školách. Ten byl závislý na novele prováděcích vyhlášek, jež nakonec nabyla účinnosti až v září 2021; i přesto se od ledna 2021 začaly změny systému projevovat. V období leden – srpen 2021 byla rezerva KÚ pro účely financování jazykové přípravy navýšena o částku více než 1,5 mil. Kč, vycházející z alokace zrušeného rozvojového programu.

OŠ KÚ KHK pro školní rok 2020/2021 určil za účelem zajištění bezplatné jazykové přípravy k začlenění žáků, kteří jsou dětmi osoby s cizí státní příslušností, do základního vzdělávání na území kraje celkem 10 základních škol, jejichž seznam byl zpřístupněn na webových stránkách kraje a na základě předložené ekonomické rozvahy potřeby finančních prostředků tyto školy podporoval. OŠ KÚ KHK podporoval v roce 2021 i jiné základní školy, které původně využívaly pro realizaci jazykové přípravy zrušený rozvojový program. Celkem bylo v tomto období podpořeno 18 základních škol.

Pro účely jazykové přípravy v povinném předškolním vzdělávání byl vyhlášen na období leden – srpen dotační program, ze kterého nicméně i vzhledem k přísným podmínkám bylo podpořeno 12 mateřských škol.

1.14 Účast škol v mezinárodních programech

Obdobně jako u jiných činností škol a školských zařízení i u mezinárodní spolupráce negativně zasáhla do probíhajících projektů pandemie Covid-19. Proto byly uskutečněny jen některé výměnné pobyty žáků. Většina aktivit byla přesunuta na rok 2022.

V roce 2020 bylo úspěšně schváleno 13 žádostí v projektech ERASMUS+ v celkové výši 79 7245 €. Následující rok 2021 bylo schváleno 5 žádostí ve výši 31 4491 €. V minulosti se některé školy zapojily se svými projekty i do programu Interreg V-A Česká republika – Polsko pro programové období 2014-2020.

V období 2020/21 bylo zapojeno 9 škol do programu DOFE.

V polovině roku 2021 byla na odboru školství vytvořena pozice pro podporu mezinárodní spolupráce škol. Došlo k zmapování problematiky ve školách zřizovaných krajem. Začaly přípravy užší spolupráce škol Královéhradeckého kraje a Dolnoslezského vojvodství v Polsku. Došlo k propojení vybraných škol na území našeho kraje a Zakarpatské Ukrajiny.

Mezinárodní spolupráce škol funguje dlouhodobě, jedná se o projekty obdobně zaměřených škol v rámci Evropské unie (Polsko, Německo, Francie...), máme však navázaná partnerství i v zemích mimo Evropskou unii, např. Gruzie nebo Srbsko.

Výměnné pobyty studentů i pedagogů se zaměřují na posílení jazykových kompetencí i odborné profesní přípravy, zvýšení kulturního a historického rozhledu mládeže.

1.15 Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji

Cílem projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KAP“) je zlepšení řízení škol, rozvoj hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. KAP mimo jiné umožní plánovat, koordinovat a sledovat tematické intervence v Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a v Integrovaném regionálním operačním programu (IROP) ve shodě s dlouhodobými potřebami a prioritami kraje a škol v území.

Projekt je realizován v období od 1. 2. 2016 do 31. 1. 2022 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, prioritní osa 3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.

Ve školním roce 2020/2021 byly realizovány aktivity projektu zaměřené na zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků působících především na středních a vyšších odborných školách v Královéhradeckém kraji. Byly konány workshopy, semináře, přednášky či tematická setkávání na různá témata dle zájmu cílových skupin a zaměření jednotlivých platforem. Z důvodu pokračující epidemiologické situace v roce 2021 se některá setkání uskutečnila v online podobě.

V souladu s harmonogramem projektu KAP probíhala interní evaluace projektu a dokumentu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II. Dle potřeby probíhala setkání členů minitymů, kteří se na realizaci projektu a jeho evaluaci podíleli.

Dle odborného zaměření škol a pedagogů probíhaly workshopy a výměna dobré praxe mezi učiteli, například v rámci cyklu biologických setkání nebo oblasti virtuální reality. Dále se uskutečnily aktivity zaměřené např. na klima školy, rozvoj pedagogů v práci se žáky se SVP, konkrétně s nadanými nebo sociokulturně vyloučenými žáky.

V návaznosti na připravované programové období 2021–2027 probíhá sběr investičních projektových záměrů, jejichž seznamy budou přílohou Regionálního akčního plánu. Tyto projekty budou moci následně být podány do výzev IROP chystaných v roce 2022.

Celkem budou vytvořeny tři seznamy projektových záměrů:

- pro střední školy a vyšší odborné školy,
- pro speciální školy,
- pro neformální vzdělávání a celoživotní učení.

Probíhá také příprava navazujícího projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II.

KAP také pokračuje ve spolupráci s MAPy v území, členové RT jsou součástí řídicích výborů MAP. Ve sledovaném období se zapojil do realizace některých společných aktivit.

Projekt KAP byl ukončen k 31. 1. 2022, navazující projekt Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II bude pokračovat v plnění nastavených cílů až do 11/2023.

1.16 Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II

Projekt **Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II (IKAP II)** (dále tak jen „KAP II“) tematicky navazuje na projekt IKAP I realizovaný v letech 2018 – 2020 a rozvíjí realizované aktivity. Projekt se realizuje v období 1/2021 – 11/2023. Projekt vychází z priorit dokumentu KAP II a reaguje zejména na zjištěný nesoulad mezi poptávkou a nabídkou volných pracovních míst v kraji. Projektové aktivity mají za cíl tento trend postupně obracet a připravovat děti, žáky a studenty i pedagogy na měnící se podmínky a požadavky trhu práce i celkové fungování ve společnosti. Aktivity pro jmenované cílové skupiny směřují k posílení schopnosti jejich adaptace, podpoře klíčových a nadoborových kompetencí a integraci digitálních pomůcek do běžné výuky.

Do projektu je zapojeno 11 středních škol, 1 základní škola a 8 dalších vzdělávacích subjektů, které realizují vlastní projektové záměry. Celkem 58 škol a školských zařízení kraje je zapojeno do klíčové aktivity 7 - **Podpora škol a školských poradenských zařízení formou jednotkových nákladů Šablony III, která navazuje na dříve samostatnou výzvu Šablony II.** Součástí projektu jsou mj. vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky, pořízení výukových pomůcek nebo aplikací pro různé stupně škol, vytváření koncepčních materiálů v oblasti společného vzdělávání a prevence předčasných odchodů ze vzdělávání a strategie v oblasti podpory inovací ve vzdělávání v kraji. Cílovými skupinami projektu jsou děti, žáci a studenti (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ), jimž budou určeny kroužky, cykly projektových dnů a exkurzí, workshopy, badatelské aktivity aj. Projekt IKAP je kontinuálně využíván k podpoře zajištění relevantního vybavení škol v oblasti polytechnického vzdělávání a zaměřuje se i na rozvoj odborných a osobnostních znalostí, schopností a kompetencí pedagogů a žáků, čímž řeší poptávku škol po zlepšení technického vybavení a podmínek pro vzdělávání. Projekt IKAP II bude využit i k pořízení potřebného vybavení pro polytechnické předměty, rozvoj využívání digitálních pomůcek ve školách.

Na základě priorit dokumentu KAP II a preferencí škol v kraji byla jako hlavní zvolena tato témata projektu:

- **Podpora polytechnického vzdělávání, digitalizace ve vzdělávání,**
- **Podpora matematické a čtenářské gramotnosti s důrazem na kritické myšlení,**
- **Podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity,**
- **Podpora kariérového poradenství,**
- **Podpora a rozvoj nadoborových kompetencí pedagogů,**
- **Podpora etické výchovy jako průřezového tématu,**
- **Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání,**
- **Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání,**
- **Podpora SŠ připravujících k výkonu regulované profese pedagogického pracovníka.**

Zahájení realizace projektu a plnění plánovaných aktivit byly do značné míry omezeny přetrvávajícími opatřeními přijatými v souvislosti s šířením nemoci Covid-19, přesto lze konstatovat, že se dařilo uspořádat rozmanité akce prezenčně nebo je převést do online podoby. Realizace jiných aktivit je posunuta do roku 2022, kdy se předpokládají lepší podmínky pro prezenční aktivity. Realizace projektu jako celku probíhá bez nutnosti zásadních změn a bez nutnosti měnit jeho zaměření.

2. Ekonomika a péče o majetek

V přenesené působnosti kraje v roce 2021 odbor školství KÚ KHK rozepisoval a přiděloval finanční prostředky právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které jsou zřízeny KHK, obcemi v působnosti KHK nebo soukromými subjekty. Tato kompetence byla ve většině případů vymezena v ustanoveních § 160-163 školského zákona. V oblasti financování školství se již plně uplatnily podmínky nastavené realizací reformy, která od r. 2020 změnila základní principy kalkulace rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání u škol a vedla ke zrušení rozvojových programů.

Přímé výdaje na vzdělávání představují převážnou část objemu dotací. Jsou určeny na mzdové prostředky, na náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a dále na výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a činnosti, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. Objem této neinvestiční dotace poskytnutý školám v roce 2021 činil 8 982 982,615 tis. Kč, z toho 6 482 244,979 tis. Kč na mzdy (v roce 2020 činil 8 094 793,197 tis. Kč, z toho 5 834 293,750 tis. Kč na mzdy, v roce 2019 to bylo 6 796 592,396 tis. Kč, z toho 4 933 984,986 tis. Kč na mzdy, v roce 2018 NIV celkem 5 905 283,786 tis. Kč z toho 4 280 406,482 tis. Kč na mzdy). Údaje potvrzují, že rozpočty této dotace pro školství byly v posledních letech výrazně navyšovány. Ve finančním zabezpečení krajských a obecních škol a školských zařízení v roce 2021 došlo ve srovnání s předchozími roky k dalšímu výraznému zlepšení.

Přímé výdaje na vzdělávání pro krajské a obecní školství byly v roce 2021 kraji přiděleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na základě kritérií vymezených v § 161, 161a, 161b, 161c školského zákona. Prostřednictvím nově koncipovaných republikových normativů podle počtu dětí, žáků a studentů jsou poskytovány prostředky již jen na činnost školských zařízení. Školám byly prostředky odborem školství KÚ KHK rozepisovány na základě objemů stanovených MŠMT, popř. korigovaných postupem odpovídajícím nové metodě, u školských zařízení prostřednictvím krajských finančních normativů. V průběhu roku byly prováděny individuální úpravy, zejména rozpisy prostředků uvolňovaných z rezervy OŠ KÚ KHK na zabezpečení podpůrných opatření ve vzdělávání ve školách a školských zařízeních, změny v organizaci vzdělávání ve školách od září a na mimořádné výdaje související s opatřeními vlády proti šíření Covid-19 (v tomto případě potřeba opět mimořádně narostla u dětských domovů).

Celkový počet zaměstnanců financovaných ze státních dotací byl ze strany MŠMT stanoven prostřednictvím dílčích ukazatelů. Konečný limit pro rok 2021 činil 13 870,66 průměrných přepočtených zaměstnanců z dotace na přímé NIV. Skutečný počet zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu včetně ESF byl 13 485,9402, z toho 133,8979 bylo hrazeno z ESF. Limit zaměstnanců byl dodržen. Limit pro rok 2020 byl nižší, a to: 13 541,28 zaměstnanců.

Dotačními programy MŠMT byly řešeny specifické tituly:

- podpora rekreačních pobytů dětí a mládeže dětských domovů ČR v působnosti resortu školství na rok 2021 (182,25 tis. Kč),
- zajištění neinvazivního RT-PCR testování dětí, žáků, studentů a zaměstnanců v souladu s příslušným mimořádným opatřením MZ (1020,655 tis. Kč),
- výzva „Spolu po COVIDu“ (primární prevence rizikového chování žáků 1. a 2. ročníků vybraných skupin oboru vzdělávání ve středních školách) (1580,015 tis. Kč),

- podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol v roce 2021 (119,108 tis. Kč).

Vyčíslené údaje představují přidělený objem dotací po odpočtu realizovaných vratek nečerpaných prostředků zaslaných zpět MŠMT v průběhu roku 2021.

Přehled oblastí podpořených dotačními programy a příslušných finančních objemů v roce 2021 je uveden v tabulkách Přílohy 1. (tabulka č. 1.a, 1.b).

V samostatné působnosti kraje odvětví školství KHK (kap. 14) zajišťovalo zejména financování provozních výdajů školských subjektů zřízených KHK. Financování reprodukce majetku kraje svěřeného těmto organizacím je v kompetenci investičního odboru (kap. 21 - investice a evropské projekty a kap. 50 - Fond rozvoje a reprodukce).

Běžné výdaje z rozpočtu kraje na podporu práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy, soutěže byly v průběhu roku 2021 hrazeny ze samostatné rozpočtové kapitoly 09 – volnočasové aktivity. Jejich finanční objem z rozpočtu kraje představoval částku 18 133,0 tis. Kč v ostatních běžných výdajích. K tomu 406,56 tis. Kč činila dotace ze státního rozpočtu na soutěže a na podporu mládeže na krajské úrovni (větší část těchto prostředků zůstala nečerpaná a byla vrácena zpět MŠMT).

Rekapitulace celkového rozpočtu odvětví školství k 31. 12. 2021, včetně krajských prostředků a dotací obdržенých v roce 2021 pro školy a školská zařízení od státu, je obsažena v Příloze 1 (tabulka 1.a). Údaje označené zkratkou SR představují dotace ze státního rozpočtu. Pro srovnání jsou v tab. č. 1.a přílohy ekonomické části vyčísleny i objemy roku 2020 a 2019. V tabulkách s rekapitulací rozpočtu školství jsou odečteny vratky nečerpaných dotací, vrácených v průběhu kalendářního roku na účet MŠMT.

V tabulkách č. 1.b, 1.c a 1.d jsou blíže zachyceny prostředky poskytnuté z MŠMT ze státního rozpočtu v členění dle zřizovatele škol a školských zařízení.

V příloze 2 přikládáme celkový přehled rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Výdaje jsou rozlišeny dle zřizovatele na krajské a obecní subjekty (soukromé školy jsou financovány odlišně).

Přílohy 3 – 5 jsou zaměřeny na skutečné čerpání mzdových prostředků, počty zaměstnanců a úroveň jejich odměňování. Mzdy a související zákonné odvody tvoří převážnou část výdajů odvětví školství. Ke zpracování jednotlivých přehledů byly použity sumáře z výkazů P1-04 jednotlivých organizací za 1. - 4. čtvrtletí příslušného kalendářního roku (oddíl V. výkazu). Do tabulek jsou zahrnuty pouze údaje o školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi.

Tabulkové přehledy obsažené v přílohách ekonomické části výroční zprávy jsou společné pro jednotlivé následující oddíly textu, obsahující komentář ke školám a školským zařízením v členění dle jednotlivých zřizovatelů.

2.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem

Výdaje hrazené z dotace na přímé výdaje na vzdělávání

V krajském školství došlo k výrazné stabilizaci finančních zdrojů. Rozpis rozpočtu pro rok 2021, provedený z úrovně MŠMT s využitím nové metodiky, pokryl všechny potřebné mzdové výdaje pedagogů škol a profinancoval další navýšení nenárokových složek. V několika případech škol

s rozsáhlými školními areály nebyly plně vykryty úvazky nepedagogů. Ke zhoršení oproti dřívějším normativním rozpisům však nedošlo.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2021 činila 2 728 436,392 tis. Kč, tj. o 281 932,343 tis. Kč více než v roce 2020. Z toho 17 156,642 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve vzdělávání.

V roce 2020 činila 2 446 504,049 tis. Kč, z toho 15 573,81 tis. Kč na podpůrná opatření. V roce 2019 činila 2 051 533,289 tis. Kč, z toho na podpůrná opatření ve výuce 73 493 tis. Kč (podpůrná opatření, dříve financovaná ve speciálních MŠ, ZŠ a praktických školách ve stejném režimu jako u běžných škol, jsou od roku 2020 financována odlišně prostřednictvím pokrytí vykázaných úvazků do výše PHAmax).

Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1.b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2.

V roce 2021 byly prostřednictvím dotace na přímé NIV z MŠMT poskytnuty účelové prostředky z Národního plánu podpory návratu do škol. Byly určeny pro základní školy, střední školy a konzervatoře prioritně na doučování žáků. Po provedení vratek nečerpaných prostředků jejich objem v případě krajských škol činil 1 056,389 tis. Kč.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státní dotace (zejména na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu včetně ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že oproti roku 2020 došlo ke zvýšení o 91,2403 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. o 2,48 %). Důvodem je především další zvýšení úvazků pedagogických pracovníků spojené s nárůstem finančně zabezpečených hodin ve výuce, podpořené z dotace na přímé NIV i finančními prostředky z rozvojového programu MŠMT.

Tabulka 65: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK v letech 2019-2021

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2021	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2020	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2019	Meziroč. změna počtu zaměst. 2021-2020
Celkem	3 849,7303	3 762,2186	3 695,2051	87,5117
- ze stát. rozp.	3 769,1485	3 677,9082	3 599,8326	91,2403

Zdroj: sumáře výkazů Škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu), stav k 3. 2. 2022

Změny úvazků od září 2021 se promítly v přepočtu na celý rok z jedné třetiny své velikosti.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2020 jsou uvedeny v Přílohách č. 3 - 5.

Provozní výdaje a další ukazatele z rozpočtu kraje

Celkové neinvestiční příspěvky, poskytnuté z rozpočtu KHK subjektům vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je KHK, činily v roce 2021 částku 420 076,58 tis. Kč (na provoz, mimořádné účelové příspěvky), z toho příspěvky na provozní výdaje a odpisy z kapitoly školství 411 579,31 tis. Kč (v r. 2020 z kap. školství 410 946,46 tis. Kč, v roce 2019 z kap. školství 395 526,18 tis. Kč).

K tomuto byly navíc poskytnuty finanční prostředky z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje na opravy a údržbu (dále také jen „FRR“) a na kofinancování a předfinancování projektů.

V roce 2021 byl celkový objem neinvestičních příspěvků pro příspěvkové organizace školství z rozpočtu kraje ve srovnání s rokem 2020 vyšší o 30,42 tis. Kč (v roce 2020 objem včetně prostředků z jiných rozpočtových kapitol, bez FRR činil 420 046,16 tis. Kč). Samotné příspěvky na provoz kryté z rozpočtu odvětví školství byly v roce 2021 vyšší o 632,85 tis. Kč než v roce 2020. Důvodem alespoň tohoto meziročního navýšení byl nárůst odpisů pokrývaných organizacemi z prostředků od zřizovatele (spojený ovšem s navýšením odvodů z fondu investic).

V průběhu roku 2021 byly řadě organizací z rozpočtu kraje poskytnuty finanční prostředky určené k řešení specifických požadavků. Za nejvýznamnější považujeme následující aktivity:

- podpora polytechnického a digitálního vzdělání ve středních a základních školách zřízených krajem (příspěvek neinvestiční, popř. i investiční) – uvolněno 4 500,0 tis. Kč,
- posílení odměňování učitelů odborných předmětů a praktického vyučování v oborech skupin oborů 21, 23 a 26 (strojírenství, elektrotechnika, geotechnika) u středních škol KHK. V roce 2021 bylo finančně pokryto 13 400 tis. Kč,
- nákup notebooků pro pedagogické pracovníky škol ve výši 8 455,46 tis. Kč, úpravy připojení WiFi ve třídách 1 036 tis. Kč.

Nebyly zohledněny, popř. jen částečně požadavky školství na financování těchto aktivit:

- obnova vybavení ubytovacích kapacit a doplnění nastavitelného nábytku ve školách ve výši 9 000 tis. Kč,
- obnovu výpočetní techniky ve školách, s výjimkou výše uvedených nákupů notebooků, nebylo možno s ohledem na finanční možnosti kraje v roce 2021 dofinancovat nad rámec běžného rozpočtu.

Ostatní rozpočtované běžné výdaje školství představovaly objem 4 599,37 tis. Kč, z toho částka 387,79 tis. Kč byla zaplacená krajem na nájemné. Částku 1 143,368 tis. Kč představovaly vratky dotací škol z minulých let na MŠMT promítnuté do rozpočtu.

Organizacím byl stanoven odvod z fondu investic v celkové výši 49 150,21 tis. Kč (standardně při rozpisu rozpočtu pro rok 2020 byly odvody napočteny ve výši 80 % odpisů).

V oblasti běžných provozních výdajů se školské subjekty potýkaly s dopady opatření vlády proti šíření Covid-19. Dlouhodobé uzavření škol, omezení nebo úplné přerušení činnosti školních jídelen a ubytovacích zařízení mělo značný negativní dopad na výnosy z jejich hospodářských aktivit v doplňkové, ale i v hlavní činnosti. Z přidělených prostředků bylo nezbytné zabezpečit mimořádná hygienická opatření.

Investiční a neinvestiční výdaje v oblasti péče o majetek kraje

Akce v oblasti péče o nemovitý majetek kraje, svěřený školám a školským zařízením, byly finančně řešeny zejména z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje.

Celkový finanční objem, rozpočtovaný pro odvětví školství ve Fondu rozvoje a reprodukce KHK v závěru roku 2021, představoval částku 206 881,29 tis. Kč – ve srovnání s předchozím rokem je to méně (objem 219 134,05 tis. Kč v roce 2020, 171 754,02 tis. Kč v roce 2019, 138 700,77 tis. Kč v roce 2018). Z tohoto objemu bylo schváleno 129 195,01 tis. Kč na investiční transfery příspěvkovým organizacím, 38 926,20 tis. Kč na neinvestiční transfery PO. Částka 2 501,63 tis. Kč byla ve FRR vyčleněna na běžné výdaje, 36 258,45 tis. Kč na kapitálové výdaje kraje pro školství (objem akcí, kde kraj byl investorem). Rok 2021 lze z pohledu výše prostředků ve FRR v dřívějších letech hodnotit jako příznivý. Souběžně se však negativně uplatňuje nárůst cen stavebních prací.

Velmi klíčové byly v roce 2021 vynakládané prostředky na akce spolufinancované z evropských fondů, zejména z OP Životní prostředí a IROP. K tomuto bylo v rozpočtu kap. 21 - investice a evropské projekty po všech změnách rozpočtu kraje na kofinancování a předfinancování vyčleněno 266 513,35 tis. Kč na investice a 6 943,19 tis. Kč na neinvestice (v roce 2020 na investice 211 818,96 tis. Kč a 6 008,68 tis. Kč na neinvestice, v roce 2019: 247 203,71 tis. Kč na investice a 8 569,20 tis. Kč na neinvestice, 450 663,15 tis. Kč na investice a 16 399,89 tis. Kč na neinvestice v roce 2018). Větší část těchto prostředků, která byla vynaložena na předfinancování projektů, se postupně vrací do rozpočtu kraje po obdržení dotací z fondů.

Přehled realizovaných projektů a projektových záměrů v přípravě je v tabulkové příloze č. 1.e.

Částka 2 641,12 tis. Kč byla na investice do PO vynaložena přímo z rozpočtu školství.

I přes vynaložené prostředky potřeba péče o majetek kraje a z toho vyplývající požadavky školských subjektů výrazně převyšují možnosti rozpočtu kraje.

Výdaje na programy u krajských subjektů

Krajské školy a školská zařízení se v roce 2021 zapojily do dotačních programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. b). Z dotačních programů MŠMT byly financovány všechny zde vyčíslené dotační tituly mimo ÚZ 33353.

Na mimořádné účelové příspěvky na drobné projekty krajských škol pro vzdělávání, prevenci, oblast volnočasových aktivit a sportu, etickou a environmentální výchovu, rozvoj talentů byla z rozpočtu kraje poskytnuta částka 6 500,0 tis. Kč.

Na financování podpory středního vzdělání s výučním listem zejména v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v roce 2020 z prostředků kraje dle vyúčtování krajských škol vynaloženo 6 314,4 tis. Kč (6 457,2 tis. Kč v roce 2020, 5 960,0 tis. Kč v roce 2019, 5 845,06 tis. Kč v roce 2018,). Byla vyplácena stipendia i studentům oboru Diplomovaná všeobecná sestra a Diplomovaná dětská sestra na VOŠ: vyplaceno celkem 1 154,0 tis. Kč (v roce 2020 objem 893,5 tis. Kč, 2019 šlo o 739,0 tis. Kč.)

Podporu školy obdržely formou účelového příspěvku na provoz pro období leden – červen 2021 a září – prosinec 2021.

2.2 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi

Výdaje hrazené z dotace na přímé výdaje na vzdělávání

I v případě financování škol a školských zařízení zřízených obcemi se v roce 2021 potvrdily pozitivní změny spojené s reformou financování, došlo k navýšení disponibilních nenárokových složek.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2021 činila 6 254 546,223 tis. Kč (o 606 257,075 tis. Kč více než v roce 2020). Z toho 418 968,630 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve vzdělávání.

V roce 2020 činila 5 648 289,148 tis. Kč, z toho 382 808,71 tis. Kč na podpůrná opatření s normovanou finanční náročností. V roce 2019 činila 4 745 059,107 tis. Kč, z toho 335 042,8 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve vzdělávání.

Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1. b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2.

V roce 2021 byly prostřednictvím dotace na přímé NIV z MŠMT poskytnuty účelové prostředky z Národního plánu podpory návratu do škol. Byly určeny pro základní školy, střední školy a konzervatoře prioritně na doučování žáků. Po provedení vrátek nečerpaných prostředků jejich objem v případě obecních škol činil 7 818,45 tis. Kč.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu (včetně dotace na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu včetně ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že proti roku 2020 došlo ke zvýšení o 259,5061 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. nárůst o 2,74 %).

Tabulka 66: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v letech 2018-2020

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2021	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2020	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2019	Meziroč. změna počtu zaměst. 2021-2020
Celkem	9 898,5446	9 642,9760	9 295,9493	255,5686
- ze stát. rozp.	9 716,7917	9 457,2856	9 070,4271	259,5061

Zdroj: sumáře výkazů škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu), stav k 3. 2. 2022

Změny souvisí zejména s pokračujícím nárůstem úvazků učitelů spojených s dělením hodin ve výuce, prodloužením délky provozu ve družinách a s množstvím realizovaných podpůrných opatření ve vzdělávání personálního charakteru. Dále pak byl nárůst úvazků učitelů od září podpořen finančními prostředky z dotace na přímé NIV.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení jsou uvedeny v Přílohách 3 - 5.

Výdaje na dotační programy a granty u subjektů zřízených obcemi

Tituly a prostředky přidělené ze státní dotace od MŠMT v roce 2020 školám a školským zařízením, zřízeným obcemi, jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. b). Z rozvojových programů MŠMT byly

financovány všechny zde uvedené dotační tituly mimo ÚZ 33353. Prostředky na projekty z OP VK, dotace na preventivní programy, na podporu informačních center pro mládež jsou průtokovou dotací, z tohoto důvodu se u obecních škol do rozpočtu kraje nezahrnují (bilance v tab. 1.a zachycuje jen údaje rozpočtované krajem).

Objem dotace převedený v roce 2021 na realizaci projektů z OP VVV obecních škol činí 100 277,638 tis. Kč. Vzhledem k charakteru dotace však není zahrnut v rozpočtu kraje.

Z grantových programů na vzdělávání a prevenci z rozpočtu KHK bylo školám zřízeným obcemi přiděleno 1 768,0 tis. Kč, z prostředků pro volnočasové aktivity a sport 165,0 tis. Kč.

2.3 Výdaje na soukromé školy a školská zařízení

Převážnou část prostředků, poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu kraje soukromým školám a školským zařízením tvoří dotace dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších právních předpisů (ÚZ 33155). Z dotace MŠMT byla soukromým školám krajem poskytnuta částka 471 498,84 tis. Kč (391 804,18 tis. Kč v roce 2020, 334 851,26 tis. Kč v roce 2019, 290 616,47 tis. Kč v roce 2018). Objem rozpočtu dotace soukromých škol se zvýšil zejména z důvodu nárůstu výše finančních normativů a počtu financovaných subjektů.

Soukromé školy a školská zařízení se v roce 2021 též zapojily do některých dotačních programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy z dotací ze státního rozpočtu od MŠMT jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1.b).

Z grantových programů na vzdělávání a prevenci z rozpočtu kraje bylo přiděleno 232,0 tis. Kč, z prostředků na volnočasové aktivity a sport 64,0 tis. Kč.

2.4 Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Rozdělení dotace na přímé výdaje na vzdělávání mezi školy a školská zařízení v členění dle jednotlivých typů a zřizovatelů v letech 2019–2021 je uvedeno v Příloze 2. Tabulka zachycuje podíl jednotlivých typů škol a školských zařízení na celkovém objemu NIV celkem i meziroční vývoj.

Rekapitulace tabulkových příloh ekonomické části

Příloha č. 1

Rozpočet odvětví školství a navazujících kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje pro roky 2019 - 2021 (tabulka č. 1.a)

Rozdělení dotací poskytnutých kraji z MŠMT v roce 2021, 2020, 2019 dle zřizovatelů škol a školských zařízení (tabulky č. 1.b – 1.d)

1.e Přehled projektů realizovaných v roce 2021 spolufinancovaných z evropských fondů

Příloha č. 2

Rozdělení objemu neinvestiční dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2021, 2020, 2019 (tabulka č. 2)

Příloha č. 3:

„Počty zaměstnanců a mzdové prostředky za školy a školská zařízení zřizované krajem a obcemi celkem v roce 2021“ (tabulky č. 3.a – 3.c)

V tabulkách jsou uvedeny příslušné počty zaměstnanců a vyplacené mzdové prostředky v členění dle typu školy nebo školského zařízení. Jde o údaje o celkovém počtu zaměstnanců a vyplacených mzdách, bez ohledu na způsob odměňování a zdroje financování.

Průměrné platy zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi v roce 2021 (tabulka 3.d).

Jde o celkové platy propočtené bez ohledu na způsob odměňování a zdroj financování. Opět je zachováno členění na jednotlivé typy škol a zařízení.

Příloha č. 4 a 5:

V těchto přílohách jsou uvedeny srovnatelné údaje za roky 2020, 2019.

3. Závěry výroční zprávy

V oblasti předškolního vzdělávání byla největší změnou provedená novela vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ke změně ve znění § 2. Od 1. 9. 2020 se za každé ve třídě zařazené dítě mladší 3 let do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě snižuje o 2 děti. Takto lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6. Tímto způsobem by měl být zaručený pokles naplněnosti tříd v případech, kdy je do třídy umístěno dítě mladší tří let, podobně již delší dobu funguje snižování počtu dětí ve třídě z důvodu přítomnosti dítěte s různým stupněm podpůrného opatření. Tato změna, spolu s novým způsobem financování regionálního školství od 1. 1. 2020 umožňuje postupné snižování počtu dětí ve třídách mateřských škol, což by mělo vést ke zkvalitnění předškolního vzdělávání, k individualizovanému vzdělávacímu přístupu, a tím i ke snížení počtu odkladů povinné školní docházky. Již ve školním roce 2019/2020 byl pozorován nárůst úvazků pedagogických zaměstnanců v mateřských školách, tento trend se projevil i ve školním roce 2020/2021.

Stále pokračuje pokles počtu dětí v mateřských školách. Ve školním roce 2020/2021 do mateřských škol nastoupilo 5 056 dětí, celkem nebylo vyhověno 1 407 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání. Výsledný počet nepřijatých dětí je ale ve skutečnosti o něco nižší, protože rodiče své děti přihlašují do více mateřských škol.

V uplynulém období nedošlo k žádné změně počtu zřízených mateřských škol v Královéhradeckém kraji, v rejstříku škol a školských zařízení bylo zapsáno celkem 318 mateřských škol. V některých případech se měnila pouze zapsaná kapacita mateřských škol, ve výsledku se kapacita zvýšila o 86 míst. Stalo se tak v souladu s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020-2024.

Oblast základního vzdělávání byla v souladu s dlouhodobým záměrem KHK v oblasti vzdělávací politiky zaměřena na zkvalitnění základního vzdělávání s důrazem na získávání klíčových kompetencí a gramotností žáků. Vzhledem k opětovnému snižování počtu žáků 1. stupně je KHK připraven v případě potřeby poskytovat metodickou pomoc obcím, které budou uvažovat o změně organizace školy, sloučení či zrušení školy z důvodů nízkého počtu žáků. S podporou vytváření podmínek pro zajištění rovných příležitostí ve vzdělávání souvisí i podpora škol k zajištění efektivního a intenzivnějšího vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem – epidemiologická situace a opakovaná distanční výuka přidávají této podpoře na důležitosti.

V oblasti středního vzdělávání byla také tomto školním roce z důvodu zákazu osobní přítomnosti žáků ve školách realizována distanční výuka. Celkový počet žáků v denní formě vzdělávání i počet nově přijatých žáků do 1. ročníků se zvýšily o cca 2 %. Počet středních škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení v KHK se meziročně nezměnil. V oblasti přijímacího řízení do čtyřletých oborů vzdělání s maturitní zkouškou a nástavbového studia bylo ředitelům škol umožněno rozhodnout, zda JPZ bude součástí přijímacího řízení. Všichni uchazeči o vzdělávání v těchto oborech měli dva pokusy na konání zkoušky. Minimální bodová hranice nutná pro přijetí nebyla centrálně stanovena.

Maturitní zkoušky měly zohlednili nestandardní průběh školního roku 2020/2021 s výrazným podílem distančního vzdělávání žáků. Model maturitní zkoušky 2021 zahrnoval především další mimořádný termín konání didaktických testů, navýšení časového limitu či snížení hranice úspěšnosti u zkoušky z matematiky z 33 na 27 %.

Pokračovalo vyplácení stipendií žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech středního vzdělání s výučním listem ve školách zřizovaných KHK.

V oblasti vyššího odborného vzdělávání se zastavil dlouhodobý pokles počtu studentů. Zásadně se zvýšil počet studentů v dálkové formě. Počet vyšších odborných škol zapsaných v rejstříku škol

a školských zařízení zůstal stejný. Procentní úbytek studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku se dostal blízko hodnoty 35 %. Více než polovina všech studentů se vzdělávala v některém z oborů ze skupiny 53 – Zdravotnictví. Studenti v oborech vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra a 53-41-N/5. Diplomovaná dětská sestra v krajských školách byli finančně podporováni Královéhradeckým krajem formou stipendií.

V oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve sledovaném období pokračoval proces podpory společného vzdělávání. Důraz byl kladen na efektivní využívání podpůrných opatření a spolupráci škol se školskými poradenskými pracovišti. Celkový počet žáků se SVP stoupl na všech stupních škol, nejvíce na základních školách, a to o 196 žáků. V mateřských školách byly nejčastěji integrované děti s vadami řeči. V základních a středních školách se jednalo o žáky se závažnými vývojovými poruchami učení. Ve speciálních školách, resp. třídách, se počet žáků stabilizoval.

Ve školním roce 2020/2021 se zvýšil počet dětí a žáků identifikovaných ŠPZ jako **nadaní** nebo **mimořádně nadaní**. Na podporu práce s nadanými a mimořádně nadanými žáky byly uspořádány dvě krajské konference a semináře pro pedagogy. Práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky podpořil Královéhradecký kraj také prostřednictvím dvou dotačních programů, mimořádných účelových prostředků a organizováním soutěží a olympiád. Tím se podařilo naplnit cíle stanovené v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020–2024.

V oblasti základního uměleckého vzdělávání KHK podporoval obsahové zkvalitňování základního uměleckého vzdělávání s využitím prostředků EU a zachování stávající sítě základních uměleckých škol. Cíle stanovené v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020 – 2024 se ve školním roce 2020/2021 podařilo naplnit. Do výuky v **ZUŠ** byly začleňovány nové technologie hlavně v souvislosti s online výukou (online koncerty, záznamy domácích vystoupení...), ZUŠ organizovaly školní, okresní a krajská kola uměleckých postupových soutěží vyhlášených každoročně MŠMT a podílely se také na dalších uměleckých soutěžích. Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo pro ředitele a učitele ZUŠ vzdělávací programy. O reciproční výměnu nenaplněných kapacit mezi jednotlivými ZUŠ ve školním roce 2020/2021 nepožádala žádná ZUŠ.

V oblasti jazykového vzdělávání došlo k nárůstu počtu žáků jazykových škol a obnovení jednoletých pomaturitních jazykových kurzů. Ve školním roce 2020/2021 žádný žák jazykové školy nevykonal státní jazykovou zkoušku přesto, že přípravné kurzy navštěvovalo 10 žáků. Kapacity škol jsou v této oblasti i nadále dostačující.

V oblasti zájmového vzdělávání je stávající síť SVČ stabilní a dostatečná a není nutné ji navyšovat. V souladu se Strategií dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení v rámci DZ ČR 2019–2023 bylo ve školních družinách a školních klubech umožněno navyšování kapacit na základě demografického vývoje cílové skupiny a při dodržení maximálního možného meziročního navýšení kapacit ŠD o 2,6 %, maximálně o 1,2násobek nejvyššího růstu kapacit školních družin v letech 2015–2018. Nadále je třeba podporovat a motivovat talentovanou mládež pro aktivní účast v soutěžích.

Hlavní cíle a opatření **oblasti tělovýchovy a sportu** stanovené DZ a Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji byly plněny v průběhu celého roku 2021. Finanční podpora stěžejních sportovních aktivit byla realizována zejména prostřednictvím krajských dotačních programů a individuálních dotací. Podporováno bylo široké spektrum aktivit sportovních organizací i dalších subjektů. Prostřednictvím krajských dotačních programů byly podpořeny aktivity v oblasti pohybové gramotnosti, pořádání významných a masových tělovýchovných a sportovních akcí, činnost sportovních středisek a sportovních center mládeže, reprezentace na republikových, evropských

a celosvětových soutěžích, příprava reprezentantů kraje na ODM, vzdělávání, celoroční pravidelná sportovní činnost i vrcholový a výkonnostní sport. V roce 2021 vyčlenil Královéhradecký kraj na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti sportu a tělovýchovy prostřednictvím programových dotací ze svého rozpočtu částku 15 634 000 Kč. Proti roku 2020 tak byla podpora z krajského rozpočtu výrazně ponížena – celková alokace byla snížena o více než 9 mil. Kč a zhruba odpovídala částce v roce 2019. Díky pandemii Covid-19 byla realizace několika akcí s trvalou záštitou Rady Královéhradeckého kraje přeložena z roku 2020 a některé akce se nakonec nekonaly ani v roce 2021. Z krajského rozpočtu byla v roce 2021 schválena dotace 3 těmto akcím v celkové výši 569 000 Kč. Několik plánovaných či připravených akcí a aktivit, zejména slavnostních setkání, nemohlo být z důvodu omezení v souvislosti s pandemií Covid-19 realizováno a jejich realizace byla odložena na rok 2022. Pokračovala podpora sportovních aktivit zřizovaných škol a školský zařízení formou mimořádných účelových příspěvků. V rámci oblasti sportu bylo podáno 20 žádostí a tyto projekty byly podpořeny celkovou částkou 708 239 Kč. V neposlední řadě probíhala v průběhu celého roku 2021 spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK, krajskými, okresními a celorepublikovými sportovními svazy, sportovními asociacemi a dalšími subjekty působícími v oblasti tělovýchovy a sportu. Činnost VŠK KHK a jednotlivých krajských sportovních asociací byla finančně podpořena z rozpočtu kraje prostřednictvím individuálních dotací částkou 810 000 Kč. V průběhu celého roku 2021 byly intenzivně připravovány Hry X. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky připravovaných Královéhradeckým krajem na rok 2023. Odbor školství KÚ KHK dále zajišťoval zveřejňování informací a informování sportovního prostředí a široké veřejnosti o sportovních aktivitách v KHK i informací celorepublikové úrovně včetně informování o dotačních programech Národní sportovní agentury.

V oblasti volnočasových aktivit a spolupráce s NNO byly v roce 2020 cíle a opatření stanovené DZ KHK 2020–2024 a Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji naplňovány zejména prostřednictvím finanční podpory projektů podpořených v rámci krajských dotačních programů. Dotační programy v tomto období pokrývaly celou škálu činností NNO i dalších organizací pracujících s dětmi a mládeží v jejich volném čase. Podpořena z krajského rozpočtu byla celoroční činnost těchto organizací, pořádání akcí pro děti a mládež, táborová činnost, mezinárodní spolupráce, vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků, ale i obnova a údržba materiálně-technického vybavení či rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení, které pro volnočasové aktivity dětí a mládeže organizace využívají. Kromě finanční podpory NNO v oblasti volnočasových aktivit spolupracuje dlouhodobě KHK s významnými partnery, kterými jsou zejména krajské články jednotlivých organizací a další subjekty s krajskou i celorepublikovou působností.

V oblasti poradenských služeb došlo v souvislosti se zavedením společného vzdělávání dětí, žáků a studentů se SVP k velkému nárůstu práce a administrativy. Postupně se daří i díky zvyšování počtu pracovníků jednotlivých ŠPZ tyto úkoly zvládat a zároveň rozšiřovat nabízené služby. Poradenské služby (PPP a SPC) v kraji zajišťovalo 7 právnických osob, z toho 5 zřizovaných krajem, 1x MŠMT a 1x privátní sektor. Celkově se počty klientů školských poradenských zařízení v důsledku pandemie a uzavření škol snížily.

V oblasti školských účelových zařízení nedošlo k žádným významným meziročním změnám. U všech organizací i přes pandemické problémy zůstává zachován jejich rozsah činností, nabízených služeb a poslání.

V oblasti stravování dětí, žáků a studentů ve školním roce 2020/2021 pokračoval a nadále bude pokračovat záměr zvyšovat kvalitu stravy ve školních jídelnách, motivovat strážníky ke zdravému životnímu stylu, zvyšovat zájem o školní stravování a získávat stále nové strážníky. Školní jídelny se snaží vycházet vstříc strážníkům se zdravotními problémy a potřebou dietního stravování. Dle svých možností odborně připravují konkrétní dietní pokrmy nebo na základě dohody se zákonnými zástupci

dětí a žáků řeší stravování individuálně. V oblasti školního stravování i ve školním roce 2020/2021 pokračoval trend zapojit se do různých projektů, např. Zdravá školní jídelna, Obědy do škol, Obědy pro děti apod., které nejen zvyšují kvalitu a prestiž školních jídelen, ale také pomáhají zajistit dětem a žákům ze sociálně slabých rodin zajisti stejné možnosti stravování jako mají ostatní děti a žáci v mateřských školách a základních školách.

V souladu s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje jsou kapacity školních jídelen upravovány podle počtu dětí, žáků, studentů a zaměstnanců školy nebo školského zařízení, podle výkonnosti technologického vybavení a maximálního využití kapacity školní jídelny.

Stále se měnící nároky, obsahy učiva, nové metody a principy vyžadují stále další vzdělávací akce. Při realizaci aktivit v **oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** ŠZ DVPP KHK připravilo během školního roku řadu osvědčených vzdělávacích akcí, které se pro velký zájem účastníků každoročně opakují, i vzdělávací akce nové dle novelizované legislativy a požadavků pedagogických pracovníků i ostatních pracovníků škol a školských zařízení Královéhradeckého kraje. Do programové nabídky zařadilo ŠZ DVPP KHK i některé vzdělávací akce na základě podnětů jiných institucí, především ČŠI, zřizovatelů škol a školských zařízení a Krajské hygienické stanice KHK. Programová nabídka zahrnuje vzdělávání pro všechny typy škol a školských zařízení, mimo jiné také vzdělávání v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání.

Priority a úkoly státní politiky v oblasti vzdělávání zajišťuje Národní pedagogický institut České republiky, který je přímo řízenou organizací MŠMT. NPI ČR garantuje kvalitní, jednotnou a celoplošnou realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i pracovníků pracujících s mládeží v nestátních neziskových organizacích.

Jak je uvedeno v dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje počet organizací, které se zabývají dalším vzděláváním pedagogických pracovníků je stabilní, není třeba jej v současné době zvyšovat, protože vzdělávací aktivity nabízejí vedle Školského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK, Národního pedagogického institutu také vysoké školy a další komerční firmy.

V oblasti multikulturní výchovy, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin k zajištění povinné školní docházky pro žáky s jiným, než českým státním občanstvím odbor školství podporoval v kraji v roce 2021 celkem 18 základních škol, které poskytovaly bezplatnou výuku českého jazyka, přičemž role KÚ KHK bude v rámci nového systému podpory této cílové skupiny i nadále důležitá.

V oblasti primární prevence jsou průběžně naplňovány cíle stanovené především v Koncepti školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže KHK na období 2019–2024 a v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy KHK 2020–2024. Aktéři působící v oblasti prevence rizikového chování v KHK se navzájem informovali o svých aktivitách i o problémech v kraji, na společných setkáních analyzovali výsledky různých šetření a zpráv z oblasti prevence rizikového chování a dohodli se na prioritách pro další období. V dané oblasti byla školám poskytována jak metodická, tak finanční podpora.

Ve školním roce 2020/2021 se školy z KHK opět zapojily do dobrovolného Systému výkaznictví preventivních aktivit ve školách. Školám, které nevyužívají on-line systém, bylo umožněno poskytnout obdobná data dotazníkem. Z výsledků získaných systémem výkaznictví a dotazníkem vyplývá, že je nezbytné na žáky nadále preventivně působit zejména v těchto oblastech: prevence užívání tabáku, podpora dobrých vztahů mezi žáky a dobrého třídního klima, prevence záškoláctví, skrytého záškoláctví a závislostního chování pro nelátkové závislosti, podpoře duševního zdraví žáků i pedagogů. Zvyšování povědomí o kybernetické bezpečnosti a bezpečném pohybu ve virtuálním prostředí podporuje KHK zapojením do projektu Kraje pro bezpečný internet, realizací preventivních programů ve školách i dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, předáváním informací školám.

I do oblasti prevence zasáhla ve školním roce 2020/2021 vlna pandemie a uzavření škol. Poskytovatelé primární prevence se přesunuli do online prostoru, kde nadále poskytovali své služby.

V rámci realizace projektu **Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji** a z něho vycházející **Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I** pokračovaly aktivity vedoucí ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. Konaly se semináře a konference sloužící ke vzdělávání a sdílení dobré praxe pedagogů zaměřené na podporu kariérového poradenství a podnikavosti, polytechnického a odborného vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti a společného vzdělávání. Partneři projektu IKAP I se zaměřili především na pořádání exkurzí, projektových dní a realizaci kroužků pro žáky středních a základních škol v kraji.

V ekonomické oblasti bylo nadále nutné využít disponibilní finanční prostředky především na pokrytí základních provozních výdajů organizací školství, u prostředků z Fondu rozvoje a reprodukce KHK na financování nejnaléhavějších stavebních akcí řešících nevyhovující technický stav objektů ve vlastnictví kraje. Došlo k dalšímu zlepšení úrovně financování mzdových výdajů škol v kraji z prostředků státních dotací, byly významně navýšeny nenárokové složky platu zaměstnanců, zejména pedagogických pracovníků. V oblasti běžných provozních výdajů se školské subjekty potýkaly s dopady opatření vlády proti šíření Covid-19. Opakované dlouhodobé uzavření škol, omezení nebo úplné přerušení činnosti školních jídelen a ubytovacích zařízení mělo značný negativní dopad na výnosy z jejich hospodářských aktivit v doplňkové, ale i v hlavní činnosti. Z prostředků poskytovaných z vlastních zdrojů rozpočtu kraje bylo možno podpořit polytechnické a digitální vzdělávání ve středních a základních školách, byly vyčleněny prostředky na posílení odměňování učitelů odborných předmětů vybraných oborů vzdělání a na nutný nákup notebooků pro střední školy a dětské domovy. Nepodařilo se profinancovat nutnou obnovu vybavení škol a domovů mládeže.

Rok 2021 byl mimořádný v oblasti financování stavebních akcí z prostředků z FRR. Pokračovala realizace projektů podpořených z IROP a OP Životní prostředí a příprava projektových záměrů pro nové programové období.

4. Hodnocení naplňování Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020–2024

Předškolní vzdělávání

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Zkvalitnění předškolního vzdělávání a modernizace přístupu k předškolnímu vzdělávání	analyzovat demografický vývoj ve spolupráci se zřizovateli MŠ, podpořit snižování kapacit tříd MŠ, v případě nedostatečných kapacit MŠ podpořit zřizování přípravných tříd ZŠ (zaměřit se na metodickou podporu zřizovatelům ve všech oblastech řízení MŠ)	Analýza demografického vývoje je každoročně součástí VZ; dle sledovaných údajů dochází k setrvalému snižování naplnění tříd MŠ; v kraji je povoleno zřízení tří přípravných tříd ve školním roce 2020/2021
	DVPP zaměřit na problematiku polytechnické výchovy a zvyšování digitálních kompetencí dětí, logopedické prevence, osobnostního rozvoje dětí, podporu nových metod ve výuce a začleňování dětí od dvou do tří let věku do vzdělávacího procesu	-
	podpořit využívání digitálních technologií, prohlubování znalostí z oblasti kybernetické bezpečnosti	-
Maximální rozvoj potenciálu všech dětí, jejich tvořivosti a nadání	vytvářet podmínky pro rozvoj potenciálu dětí, podpořit rozvoj manuální a technické zručnosti dětí, etickou, environmentální, jazykovou a pohybovou výchovu	-
	zvýšit účast dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí na předškolním vzdělávání jako prevenci možného školního neúspěchu prostřednictvím zvyšování kompetencí pedagogů MŠ ke vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí	Zástupce oddělení PZV je členem platformy pro společné vzdělávání projektu IKAP, v uplynulém období probíhal v rámci skupiny sběr a analýza dat týkajících se dětí/žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Částečně splněno také dvoudenní akcí KAP s názvem Pedagog a sociokulturní specifika romských žáků.

Základní vzdělávání

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Zkvalitnění základního vzdělávání s důrazem na získávání klíčových kompetencí a gramotností žáků	podporovat zavádění inovativních metod výuky	V roce 2021 byla podpora realizována prostřednictvím krajských dotačních programů (28 projektů, 1 333 000 Kč).
	dbát o všestranný profesní rozvoj pedagogů zaměřený na podporu získávání klíčových kompetencí a gramotností žáků s akcentem na rozvoj technického myšlení, tvořivosti žáků a využívání digitálních technologií ve vzdělávání	Zveřejňování nabídek DVPP prostřednictvím ŠIP KHK, podpora v rámci KDP a MÚP 2021. Částečně splněno také akcí KAP Vzdělávání 21. století: 3D modely, virtuální a rozšířená realita ve výuce.
	vytvářet podmínky pro systémovou spolupráci a intenzivní komunikaci mezi jednotlivými aktéry různých stupňů vzdělání (výměna zkušeností, společné konference, semináře, workshopy, příklady dobré praxe, vzájemné hospitace, sdílený webový prostor apod.)	-
	poskytovat metodickou pomoc zřizovatelům a ředitelům zaměřenou na kompetence zřizovatele vůči škole a na zajištění efektivního, systémového využívání kapacit škol, především prostřednictvím ŠIP KHK	-
Odstraňování nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnění maximálního rozvoje potenciálu všech žáků	podporovat integraci žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka s cílem snížit jejich školní neúspěšnost, rozšířit nabídku DVPP o vzdělávání v oblasti vzdělávání cizinců	Ve spolupráci se zřizovateli ZŠ byla v období červen-červenec 2021 připravována síť škol určených k poskytování jazykové přípravy žákům – cizincům.
	podporovat rozvoj kompetencí pedagogů v oblasti vzdělávání heterogenních kolektivů žáků a schopností rozvíjet potenciál žáků se sociálním a jiným znevýhodněním	Částečně splněno dvoudenní akcí KAP s názvem Pedagog a sociokulturní specifika romských žáků.
	podporovat aktivity vedoucí k odstraňování disparit v základním vzdělávání zejména v oblasti sociálně znevýhodněných žáků a žáků z odlišného kulturního prostředí, rozvíjet spolupráci všech aktérů v této oblasti	Částečně splněno školením KAP Klima školy a Formativní hodnocení.

Střední vzdělávání

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Snížení počtu předčasných odchodů ze vzdělávání	nadále motivovat uchazeče o studium vybraných oborů vzdělání s výučním listem v SŠ zřizovaných KHK formou stipendií a v případě potřeby aktualizovat seznam vybraných oborů či podmínky pro vyplácení stipendií	Uchazeči o vzdělávání ve vybraných oborech s výučním listem jsou finančně podporováni stipendiem KHK.
	podporovat prostupnost mezi obory vzdělání, zejména mezi kategoriemi M, H a E	Vzhledem k oborové struktuře maturitních i učebních oborů na většině odborných škol mají žáci možnost přestoupit z maturitního oboru do učňovského a opačně. Po pilotním ověřování nabízí 1 škola možnost v rámci 4letého maturitního studia získání výučního listu ve 3. ročníku v oboru Mechanik – seřizovač. Do budoucna se předpokládá rozšiřování nabídky oborů L+H.
	využívat dotační programy na podporu sociálně znevýhodněných žáků	Podpora probíhá např. prostřednictvím dotačního programu Obědy do škol.
	podporovat dostatečnou nabídku oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem (kategorie E) pro žáky, kteří dlouhodobě selhávají v průběhu dosavadního vzdělávání	Nabídka oborů kategorie E je dostatečná, nedochází ke snižování počtu žáků v oborech.
Zefektivnění spolupráce škol se zaměstnavateli	rozvíjet spolupráci KHK a jednotlivých středních škol se zaměstnavateli, úřadem práce a dalšími sociálními partnery ovlivňujícími trh práce, podporovat zavádění prvků duálního vzdělávání	Ve spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou probíhá již od roku 2014 oceňování spolupráce škol a firem Firma škole – Škola firmě, které je poděkováním Královéhradeckého kraje a Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje zaměstnavatelům a středním školám za jejich aktivní spolupráci. Od roku 2020 je do této spolupráce zapojeno na dvě desítky škol a firem zejména v oblasti technického vzdělávání, gastrooborů i zdravotnictví. Královéhradecký kraj dlouhodobě spolupracuje s úřadem práce v oblasti mapování potřeb trhu práce.

	zapojit zaměstnavatele do systému poskytování stipendií žákům podporovaných oborů	Zaměstnavatelé nebyli do systému poskytování stipendií zapojeni. Stipendia jsou poskytována z rozpočtu KHK.
Zkvalitnění vzdělávacího procesu, rozvoj klíčových kompetencí	podporovat zavádění inovativních metod výuky a rozšíření běžné výuky o workshopy, projektové dny apod.	Zavádění inovativních metod – 3D modely, virtuální realita ve výuce aj., online workshopy pro žáky KHK na různá témata, vybavení 40 škol mobilními učebnami.
	podporovat společné a výměnné akce škol, projekty škol podobného zaměření v ČR i v zahraničí a sdílení dobré praxe	Částečně splněno akcí KAP Učitelé biologie sobě – sdílení zkušeností mezi učiteli navzájem a mezi učiteli a budoucími učiteli/studenty UHK.
	dbát o všestranný profesní rozvoj pedagogů zaměřený na podporu získávání klíčových kompetencí a gramotností žáků s akcentem na rozvoj technického myšlení, tvořivosti žáků a využívání digitálních technologií ve vzdělávání	Částečně splněno akcí KAP Vzdělávání 21. století: 3D modely, virtuální a rozšířená realita ve výuce. Částečně splněno akcí KAP Učitelé biologie sobě – sdílení zkušeností mezi učiteli navzájem a mezi učiteli a budoucími učiteli/studenty UHK. Akce konané v rámci projektu I-KAP II: • 16 h vzdělávací kurz v oblasti formativního hodnocení pro 150 pedagogů ZŠ a SŠ, • komplexní program pro pedagogy na téma rozvoj kritického myšlení - 12 SŠ – realizovány workshopy a semináře, • kurz používání softwaru pro výuku matematiky – Techambition, včetně pořízení licencí pro zapojené školy (učitele matematiky a žáky), • webináře pro učitele fyziky – používání digitálních technologií, robotika ve výuce.
	podporovat úpravy ŠVP v souladu s potřebami trhu práce a zaměstnavatelů s důrazem na zařazování inovativních metod a nových technologií	Školy upravují stávající ŠVP s ohledem na posílení výuky ICT. Nové ŠVP lze předpokládat v návaznosti na revizi RVP.
	nakupovat nebo obnovovat vybavení pro rozvoj polytechnického vzdělávání, sdílené učebny, laboratoře	Cíl plněn prostřednictvím akcí konaných v rámci projektu I-KAP II: • Pořízení vybavení pro výuku polytechnických předmětů do 11 středních škol a 1 základní školy,

		Pořízení 40 mobilních učeben do 20 základních a 20 středních škol, Pořízení polytechnických vzdělávacích sad do MŠ.
	podporovat spolupráci s MŠ a ZŠ, využívání odborníků z praxe ve výuce, stáže pedagogických pracovníků ve firmách, zařazování průřezového tématu EVVO apod.	Střední školy pořádají pro žáky základních škol projektové či soutěžní dny, ve kterých seznamují žáky s vyučovanými obory či zázemím pro výuku zejména v odborných předmětech. Téma EVVO se daří již běžně zařazovat do výuky předmětů biologie a chemie. Výjimkou však nejsou ani další předměty – např. dějepis, základy společenských věd, zeměpis, fyzika a matematika.

Vyšší odborné vzdělávání

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Zachování profilace a vysoké úrovně vyššího odborného vzdělávání a posílení postavení absolventů VOŠ na trhu práce	inovovat akreditované vzdělávací programy VOŠ v souladu s požadavky trhu práce a zaměstnavatelů	Při aktualizaci vzdělávacích programů jsou zohledňovány požadavky zaměstnavatelů.
	podporovat přenositelnost kreditů z oborů vyššího odborného vzdělávání na bakalářské obory VŠ	Vzájemná prostupnost studia VOŠ a bakalářského vzdělávání na VŠ je především u zdravotnických oborů intenzivně diskutovaná.
	podporovat účast pracovníků VOŠ na odborných stážích a naopak odborníků z praxe ve vyučovacím procesu	Stáže pracovníků VOŠ probíhali vzhledem k epidemii Covid-19 jen v minimálním rozsahu.

Rovné příležitosti ve vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se SVP, poradenství

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Podpora rovných příležitostí pro děti a žáky se SVP včetně zvýšení podpory pedagogických pracovníků	zvýšit metodickou podporu školám při realizaci společného vzdělávání	Částečně splněno akcemi KAP Klima školy – představení poskytovatelů sociálních služeb a Podpora nadání v Královéhradeckém kraji
	podporovat kvalitní materiální a prostorové podmínky pro vzdělávání ve školách zřizovaných KHK dle § 16 odst. 9 školského zákona s důrazem na děti a žáky s těžkým zdravotním postižením	-
	rozšířit nabídku v oblasti profesního rozvoje pedagogů s důrazem na práci se žáky se SVP	-
	vybudovat Centrum podpory inkluzivního vzdělávání	Zatím realizováno jako Metodické centrum společného vzdělávání, rámec projektu I-KAP II.
	provést analýzu společného vzdělávání s důrazem na efektivní využití poskytnutých podpůrných opatření	Vznikla Platforma pro společné vzdělávání projektu IKAP, v uplynulém období probíhal v rámci skupiny sběr a analýza dat týkajících se dětí/žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
	realizovat úkoly stanovené ve školské inkluzivní koncepci kraje	-
Podpora nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů	vytvářet podmínky pro včasnou identifikaci a diagnostiku nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků a zařadit toto téma do nabídky pro vzdělávání pedagogů	Částečně splněno akcí KAP Podpora nadání v Královéhradeckém kraji.
Zkvalitnění poradenského systému	podporovat efektivní práci školských poradenských zařízení, sjednotit jejich postupy v rámci poskytování poradenských služeb s využitím pravidelných setkávání jejich odborných pracovníků	-
	rozšiřovat materiálně technické zázemí a personální obsazení ŠPZ s důrazem na zkvalitnění poskytovaných služeb	-

Rozvoj kariérového poradenství	provázet kariérové poradenství s potřebami trhu práce, pokračovat ve spolupráci s úřadem práce při organizaci setkávání výchovných poradců, zástupců zaměstnavatelů aj.	-
	podporovat vzdělávání kariérových poradců, spolupráci mezi základními a středními školami, sdílení dobré praxe	-

Ústavní a ochranná výchova

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Účelné a strukturované nastavení služeb v oblasti výkonu ústavní výchovy v dětských domovech zřizovaných KHK	posílit personálně týmy v DD o psychology a speciální pedagogy, jejich služby sdílet v případě možnosti v rámci více zařízení	-
	podporovat odborné systematické vzdělávání pedagogických pracovníků DD	Pedagogičtí pracovníci dětských domovů si průběžně vzdělání doplňují, např. absolvováním kurzů psychosociálního výcviku
Nastavení efektivní spolupráce všech subjektů participujících na péči o ohrožené děti	vytvořit krajskou strategii transformace služeb pro ohrožené děti	Transformace je připravována ve spolupráci s oborech sociálních věcí KÚ KHK.
	podpořit budování cvičných a startovacích bytů umožňujících samostatný způsob života dětem z DD	-
	vytvořit systém pro umísťování dětí do DD, který by zamezil neefektivnímu blokování míst a umísťování dětí jen na základě volného místa bez vazby na jejich potřeby	Efektivní umísťování dětí do dětských domovů zajišťuje nově referent
	realizovat pravidelná setkávání zástupců KHK s řediteli DD, zástupci OSPOD a dalšími subjekty, které jsou zapojeny do systému péče o ohrožené děti	-

Preventivně výchovná péče

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Zkvalitnění systému prevence rizikového chování	zefektivnit realizaci primární prevence spoluprací institucí participujících na řešení aktuálních problémů prevence rizikového chování u dětí a mládeže	-
	reagovat na výsledky analýz a vyhodnocení informací z oblasti prevence rizikového chování	-
	prohlubovat znalosti a zvyšovat povědomí o kybernetické bezpečnosti a bezpečném pohybu ve virtuálním prostředí	-
	zvyšovat kompetence pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování	Akce KAP Klima školy (téma Kybersíkana)

Další vzdělávání v rámci celoživotního učení

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Vytvoření pevné pozice škol jako center celoživotního učení	podporovat využití materiálních a personálních kapacit středních a vyšších odborných škol pro realizaci dalšího vzdělávání	Střední školy pořádají pro žáky základních škol projektové či soutěžní dny, ve kterých seznamují žáky s vyučovanými obory či zázemím pro výuku zejména v odborných předmětech.
	rozšířit možnosti formálních i neformálních vzdělávacích aktivit ve školách pro všechny věkové skupiny	Z důvodu pandemie Covid-19 nebylo realizováno.

Základní umělecké vzdělávání

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Stabilizace stávajících kapacit ZUŠ	podporovat reciproční výměnu nenaplněných kapacit mezi jednotlivými ZUŠ	O reciproční výměnu nežádaly ve školním roce 2020/2021 žádné ZUŠ.
Zkvalitnění péče o žáky v ZUŠ	začleňovat nové technologie do výuky (zejména digitální)	Do výuky v ZUŠ byly začleňovány nové technologie hlavně v souvislosti s online výukou (online koncerty, záznamy domácích vystoupení...).
	podporovat okresní a krajská kola soutěží a přehlídek	ZUŠ organizovaly školní, okresní a krajská kola uměleckých postupových soutěží vyhlašovaných každoročně MŠMT a podílely se také na dalších uměleckých soutěžích.
	nabízet vzdělávací programy pro pedagogy ZUŠ	Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo pro ředitele a učitele ZUŠ 6 vzdělávacích programů, kterých se zúčastnilo 138 osob.

Jazykové vzdělávání

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Zkvalitnění jazykových znalostí a dovedností žáků a studentů ve všech typech škol	zvyšovat kvalifikovanost učitelů cizích jazyků a jejich účast na zahraničních kurzech a stážích	Zahraniční stáže pracovníků probíhali vzhledem k epidemii Covid-19 jen v minimálním rozsahu.
	realizovat vzdělávací kurzy na podporu využití digitálních technologií ve výuce cizích jazyků	Kurzy byly součástí akcí I-KAP.
	podporovat zapojení zahraničních lektorů do výuky cizích jazyků ve všech typech škol	Zapojení zahraničních lektorů vzhledem k epidemii Covid-19 neprobíhalo.
	podporovat výuku vybraných předmětů v cizím jazyce a využívání metody Content and Language Integrated Learning (CLIL) na všech typech škol	-

Oblast děti a mládež – volný čas

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Zkvalitnění způsobu využívání volného času dětí a mládeže	prohlubovat spolupráci s organizacemi působícími v oblasti volnočasových aktivit	Přetrvávající epidemiologická situace a s ní související restrikce ani v roce 2021 neumožnily širší rozvoj aktivit v oblasti volného času dětí a mládeže nad již stávající. Na prohloubení spolupráce s dalšími organizacemi bude zacíleno poté, co se situace v souvislosti s Covid-19 stabilizuje
	poskytovat finanční prostředky (včetně jejich navyšování) formou dotačních programů, individuálních dotací a mimořádných účelových příspěvků	Královéhradecký kraj formou dotačních programů podporuje volnočasové aktivity škol, školních zařízení, spolků a dalších způsobilých žadatelů. V roce 2021 byly poskytnuty dotace v dotačních programech cílených na celoroční činnost, podporu volnočasových akcí, podporu táborů a též v investičním programu určeném na rekonstrukci a obnovu zařízení sloužících pro děti a mládež
	nabízet alternativy trávení volného času dětí a mládeže	Vzhledem k situaci s Covid-19, kdy řada prezenčních setkání byla zrušena, podporuje Královéhradecký kraj alespoň soutěžení dětí formou distanční přítomnosti na nejrůznějších soutěžích, olympiádách a SOČ.
	vytvořit krajskou koncepci k oblasti VČA v KHK	-

Oblast tělovýchova a sport

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Zkvalitnění a další rozvoj činností a aktivit sportovních organizací	poskytovat finanční prostředky (včetně jejich navyšování) formou dotačních programů, individuálních dotací a mimořádných účelových příspěvků	V roce 2021 vyčlenil Královéhradecký kraj na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti sportu a tělovýchovy prostřednictvím programových dotací ze svého rozpočtu částku 15 634 000 Kč. Proti roku 2020 byla podpora z krajského rozpočtu výrazně ponížena (o více než 9 mil. Kč) a zhruba odpovídala částce v roce 2019.
	pokračovat v organizování výprav a účasti KHK na hrách Olympiády dětí a mládeže	Díky omezením v souvislosti s pandemií Covid-19 byly Hry X. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2021 přeloženy na rok 2022. Shodně byla o rok posunuta i realizace Her X. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky, které bude Královéhradecký kraj pořádat. Akce však byla intenzivně připravována v průběhu celého roku 2021.
	organizovat oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží „Zlatá koruna KHK“	Díky omezením v souvislosti s pandemií Covid-19 byla realizace oceňování odložena na rok 2022.
	investovat do rekonstrukce a výstavby sportovišť	I přes finanční omezení a snížení alokovaných finančních prostředků byl na rok 2021 vyhlášen krajský dotační program Podpora investic do sportovních objektů a zařízení. Zde bylo podpořeno 6 projektů celkovou částkou 2,4 mil. Kč. KHK podporoval investice do sportovních zařízení také formou individuálních dotací z kapitoly odboru regionálního rozvoje, grantů a dotací.
	prohlubovat spolupráci s organizacemi působícími v oblasti sportu	Spolupráce s těmito krajskými subjekty pokračovala v roce 2021 podle zavedeného systému ověřeného vzájemnou spoluprací v minulých letech. Pokračovala také finanční podpora krajských organizací (viz text VZ).
	vytvořit krajskou koncepci k oblasti sportu v KHK	Vzhledem k finančním omezením nemohla být realizována analytická část koncepce. Práce na získávání podkladů pro analytickou část budou realizovány v roce 2022 (pokud to umožní finanční situace kraje).

Oblast činnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Zkvalitnění podmínek pro rozvoj dětí a žáků v zájmovém vzdělávání a mimoškolních aktivitách	poskytovat finanční prostředky (včetně jejich navyšování) formou dotačních programů, individuálních dotací a mimořádných účelových příspěvků	Královéhradecký kraj vynakládá nemalé finanční prostředky nejen na dotační programy, které přímo podporují jednotlivé způsobilé žadatele, ale též pravidelně žádá v rámci vypisovaných výzev MŠMT o podporu okresních a krajských kol soutěží pro svou příspěvkovou organizaci ŠZ DVPP. Této organizaci též poskytuje příspěvky na její provozní činnost. Dále Královéhradecký kraj vypisuje dotační výzvy v rámci MUP pro jednotlivé školy v Královéhradeckém regionu.
	nabízet vzdělávací programy pro pedagogy v oblasti zájmového vzdělávání	K vzdělávání pedagogů v Královéhradeckém kraji slouží příspěvková organizace ŠZ DVPP, která řeší nejen problematiku soutěží, ale především se zaměřuje na další vzdělávání pedagogických pracovníků
	podporovat inovace ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (nové technologie a digitalizace)	-

Environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Zkvalitnění krajského systému EVVO	zajišťovat metodickou a konzultační pomoc školám a ŠZ	Metodickou a konzultační činnost průběžně zajišťuje krajský koordinátor EVVO – Sever.
	poskytovat finanční prostředky (včetně jejich navyšování) formou dotačních programů, individuálních dotací a mimořádných účelových příspěvků	Tato oblast je podporována z dotačního programu „Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta“. V současné době prostředky nenavyšujeme, došlo ke snížení alokací u všech dotačních programů z důvodu úspor v rozpočtu kraje; školy zřizované KHK mohou využít podpory formou MUP.
	prohlubovat spolupráci ve VUR, EVVO a GRV s ostatními kraji, zejména v rámci NUTSII Severovýchod	V roce 2021 proběhlo setkání 3 krajů – Pardubického, Libereckého a Královéhradeckého v záchranné stanici Pasička. Akci připravil Pardubický kraj.
	zajistit vzdělávání k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy	V koordinaci 3 krajů je vzdělávání koordinátorů EVVO zajištěno již několik let. V srpnu 2021 byl zahájen další 2letý cyklus tohoto vzdělávání

Řízení školského systému

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Nastavení mechanismů spolupráce mezi MŠMT a KÚ	podporovat společné pracovní týmy v oblasti přípravy koncepčních dokumentů, právních předpisů atd.	-
	vytvářet užší kooperaci v oblasti financování, sdílení dat o školách a ŠZ	-
Snížení administrativní náročnosti pro školy a školská zařízení	v rámci pracovních skupin se aktivně podílet na vyhledávání duplicitních zjišťování a podporovat nastavení procesů vzájemného sdílení dat	Zástupce odboru školství se aktivně podílel na činnosti expertního týmu MŠMT.
	efektivně využívat Resortní informační systém MŠMT (RIS MŠMT)	Resortní informační systém ve sledovaném období nebyl k dispozici.

Posilování principu rozhodování založeného na datech (evidence-based policy)	pokračovat v rozvoji datového skladu a systému Open Data na úrovni kraje	Realizováno například na portálu www.datakhk.cz .

Výdaje na reprodukci investičního majetku

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Regulace rozsahu výdajů školských subjektů financovaných z dotace na přímé výdaje na vzdělávání	prostřednictvím kapacit ve školském rejstříku regulovat nárůst aktivit, které nejsou přímo započteny do výkonů KHK pro přidělení finančních prostředků z MŠMT	V rámci posuzování žádostí o změny kapacit v rejstříku přihlíženo k obvyklému stavu, nadstandardní požadavky nezohledňovány.
Řádné zabezpečení provozních potřeb, obnovy a modernizace škol a školských zařízení zřizovaných KHK	každoročně navyšovat objem provozních prostředků odvětví školství úměrně nárůstu cen rozhodujících výdajů školských subjektů (nákup paliv a energií, služeb)	Nesplněno, v roce 2021 došlo ke stagnaci financování provozních výdajů organizací.
	zajišťovat financování výdajů na obnovu vybavení škol a ŠZ požadovaného právními předpisy	Finanční prostředky určené k tomuto účelu nebyly vyčleněny.
	podporovat obnovu a rozvoj výpočetní techniky, podporovat polytechnické a digitální vzdělávání a další aktivity vyčleněním prostředků z rozpočtu KHK	Naplněn záměr dovybavit učitele potřebnými notebooky, na obnovu ICT ve školách však již nezbyly prostředky (zahájena obnova WiFi připojení ve školách), polytechnické a digitální vzdělávání podpořeno ve standardním objemu.
Řádná péče o investiční majetek svěřený školám a ŠZ zřizovaným KHK, zabezpečení jeho obnovy a modernizace	navyšovat objem finančních prostředků odvětví školství na realizaci péče o majetek KHK a vybavení stroji a technologiemi pro výuku	Objem v rozpočtu KHK v úrovni obdobné jako v předchozím roce 2020.
	zabezpečovat podmínky pro realizaci projektů využívajících k péči o majetek KHK prostředky z evropských fondů (kofinancování a předfinancování)	S podporou prostředků kap. 21 probíhala v r. 2021 příprava projektových záměrů do IROP II a OP ŽP.
	zapojovat příjmy z prodeje nemovitého majetku KHK svěřeného do správy školám a ŠZ zřizovaným KHK jako zdroj posílení finančních prostředků ve FRR KHK pro odvětví školství	V roce 2021 příjmy v malém rozsahu, budou zapojeny do rozpočtu roku 2022.

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Rozvoj klíčových kompetencí žáků a studentů	motivovat pedagogické pracovníky k rozvoji klíčových kompetencí žáků a studentů	Částečně splněno akcí z cyklu KAP Formativní hodnocení. Předpoklad pokračování v navazujícím projektu KAP II v naplňování vize. IKAP II – 16 h vzdělávací kurz v oblasti formativního hodnocení pro 150 pedagogů ZŠ a SŠ. IKAP II Komplexní program pro pedagogy na téma rozvoj kritického myšlení - 12 SŠ – realizovány workshopy a semináře.
	rozvíjet interpředmětové vztahy a podporovat všeobecnou vzdělanost	Částečně splněno akcí KAP Vzdělávání 21. století: 3D modely, virtuální a rozšířená realita ve výuce. Předpoklad pokračování v navazujícím projektu KAP II v naplňování vize. IKAP II – semináře etické výchovy IKAP II – workshopy a tandemová výuka polytechniky v MŠ (zrealizováno v 6 MŠ)
	vytvářet podmínky pro sdílení dobré praxe učitelů a vhodné vzdělávací prostředí	Částečně splněno akcemi KAP: • Učitelé biologie sobě – sdílení zkušeností mezi učiteli navzájem a mezi učiteli a budoucími učiteli/studenty UHK, • Praktická biologie 2021 (výměna zkušeností učitelů a odborníků z praxe). Předpoklad pokračování v navazujícím projektu KAP II v naplňování vize. IKAP II – pracovní skupina pro centrum inovací, digitalizace, robotiky a kariérového poradenství; setkání partnerů projektu a ředitelů MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ v kraji. IKAP II – Webináře a workshopy pro učitele fyziky (ZŠ, SŠ).
Zvýšení kvality polytechnického vzdělávání	podpořit materiální vybavení škol	• IKAP II – Pořízení vybavení pro výuku polytechnických předmětů do 11 středních škol a 1 základní školy, • IKAP II – Pořízení 40 mobilních učeben do 20 základních a 20 středních škol, • IKAP II – Pořízení polytechnických vzdělávacích sad do MŠ.

	podporovat zařazování inovativních vzdělávacích metod do vzdělávání	Částečně splněno akcemi KAP: Vzdělávání 21. století: 3D modely, virtuální a rozšířená realita ve výuce, Formativní hodnocení. Předpoklad pokračování v navazujícím projektu KAP II v naplňování vize. IKAP II – pořízení licencí pro výuku matematiky a polytechnických předmětů, kurzy pro 27 škol (ZŠ, SŠ).
	vytvářet podmínky pro profesní rozvoj pedagogů	IKAP II – semináře pro učitele přírodovědných předmětů na vybraná témata.
	podporovat volnočasové aktivity v polytechnickém vzdělávání	IKAP II – příprava pro vybavení tréninkových dílen pro žáky i pedagogy (ZŠ a SŠ). IKAP II – kroužky na SŠ – pro žáky SŠ, ZŠ.
Zlepšení podmínek pro spolupráci základních, středních a vyšších odborných škol s vysokými školami a zaměstnavateli	podporovat stávající spolupráci a navazovat novou	Částečně splněno scházením minitýmů v rámci KAP. Předpoklad pokračování v navazujícím projektu KAP II v naplňování vize. IKAP II – realizace společných aktivit partnerských škol pro ZŠ/MŠ – kroužky, cykly projektových dní, exkurze.
	zkvalitňovat odborné vzdělávání zaměřené na praktické dovednosti využitelné zaměstnavateli	Částečně splněno akcí KAP Praktická biologie 2021. Předpoklad pokračování v navazujícím projektu KAP II v naplňování vize. IKAP II – realizace společných aktivit partnerských škol pro ZŠ/MŠ – kroužky, cykly projektových dní, exkurze.
	zvyšovat zájem žáků o odborné vzdělávání	IKAP II – realizace společných aktivit partnerských škol pro ZŠ/MŠ – kroužky, cykly projektových dní, exkurze.
Funkční kariérové poradenství ve školách	podporovat systém vzdělávání pro pedagogické pracovníky a kariérové poradce	IKAP II – 80 h kurz pro pedagogy – kariérové poradenství na školách; navazující vzdělávání a sdílení dobré praxe pro proškolené pedagogy.
	vytvářet materiální, časové a personální podmínky pro výkon kariérového poradenství ve školách	IKAP II – realizace aktivit prostřednictvím Šablon III.
	vzdělávat pedagogy k podpoře těchto kompetencí u žáků	IKAP II – Vzdělávací program zaměřený na podnikavost a kreativitu pro pedagogy.

Fungující systém komplexní podpory rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity ve školách	motivovat žáky k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	IKAP II – Kroužky, dětské firmy; vzdělávání žáků SŠ– program Podnikání v praxi.
	vytvářet materiální a personální podmínky pro zajištění všestranného rozvoje kompetencí k podnikavosti	-
Efektivní využívání kapacit škol k realizaci dalšího vzdělávání a celoživotního učení	modernizovat vybavení a výukové prostory v souladu s požadavky praxe	IKAP II – Pořízení vybavení do 11 SŠ a 1 ZŠ.
	vzdělávat učitele v andragogice	-
	propojovat nabídku celoživotního učení s celospolečenskou poptávkou	-
Naplnění principů inkluzivního vzdělávání	minimalizovat překážky bránící naplnění principů inkluzivního vzdělávání	IKAP II – Analýza stavu společného vzdělávání v kraji.
	pečovat o duševní zdraví pedagogů a žáků	Částečně splněno akcí KAP Klima školy (téma Supervize).
	odstraňovat bariéry, které znemožňují žákům se SVP naplnit jejich potenciál	-
	podporovat žáky nadané a mimořádně nadané s cílem maximálního naplnění jejich možností	Částečně splněno akcí KAP Podpora nadání v Královéhradeckém kraji.

Krajské granty a dotace

Cíl	Opatření	Hodnocení naplňování cílů DZ KHK 2020-2024
Efektivní využívání finančních prostředků v dotačních programech KHK a MUP, zachování stávající finanční podpory, popř. její navyšování	poskytovat finanční prostředky (včetně jejich navyšování) formou dotačních programů, individuálních dotací a mimořádných účelových příspěvků	Uvedené finanční prostředky jsou pravidelně poskytovány

Všechny výše uvedené cíle jsou v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023.

Seznam zkratk použitých v textu

AŠSK	Asociace školních sportovních klubů
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
COP	centrum odborné přípravy
COV	centrum odborného vzdělávání
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DDÚ	dětský diagnostický ústav
DM	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ ČR 2015–2020	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015–2020
DZ KHK 2020–2024	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji 2020–2024
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FRR	fond rozvoje a reprodukce
FHK	Filharmonie Hradec Králové
G	gymnázium
HK	Hradec Králové
IROP	Integrovaný regionální operační program
IROP-ITI	Integrované územní investice
IVP	individuální vzdělávací plán
I-KAP KHK I	Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I
JC	Jičín
JPZ	jednotná přijímací zkouška
JŠ	jazyková škola
KAP	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji
KHK	Královéhradecký kraj
KHS	Krajská hospodářská správa
KKOV	kmenová klasifikace oborů vzdělání

OA	obchodní akademie
ODM	olympiáda dětí a mládeže
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
OP VK	Vzdělávání pro Konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORRGD	odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací
OŠ	odbor školství
OU	odborné učiliště
PO	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PRK	programy rozvoje kraje
PrŠ	praktická škola
RK	Rychnov nad Kněžnou
RVP	rámcový vzdělávací plán
SEPA	Systém evidence preventivních aktivit
SEVER	Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SOŠ	střední odborná škola
SJZ	stání jazyková zkouška
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPŠ	střední průmyslová škola
SpecŠ	škola zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
StřVP	středisko výchovné péče
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠIKK	Školská inkluzivní koncepce Královéhradeckého kraje
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací plán
ŠPZ	školské poradenské zařízení

KPBI	Kraj pro bezpečný internet
KSPN	krajská síť podpory nadání
KÚ	Krajský úřad
MAP	Místní akční plán
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MUP	mimořádné účelové příspěvky
MZ	maturitní zkouška
NA	Náchod
NIV	neinvestiční výdaje
NNO	nestátní neziskové organizace
NPI ČR	Národní pedagogický institut České republiky

ŠZ	školské zařízení
ŠZ DVPP KHK	Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Štefánikova 566
TU	Trutnov
VL	výuční list
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠK KHK	Všesportovní kolegium Královéhradeckého kraje
VUR	výchova k udržitelnému rozvoji
VZ	výroční zpráva
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZÚ	zájmové útvary